

**T.C.
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
RESİM İŞ EĞİTİMİ BİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**EĞİTİM KURUMLARI DIŞINDAKİ SANAT
OLUŞUMLARININ TOPLUMUN SANAT EĞİTİMİNE ETKİLERİ
(UKKSA Örneği)**

Hamit Emre OKUR

**Danışman
Doç. Dr. Nuray MAMUR**

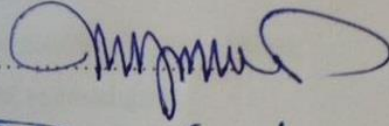
Bu çalışma PAUBAP tarafından 2016EĞBE014no'lu Yüksek Lisans tez projesi olarak desteklenmiştir.

YÜKSEK LİSANS TEZİ ONAY FORMU

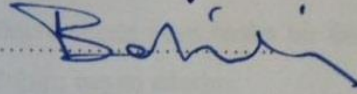
Bu çalışma, Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı; Resim-İş Eğitimi Bilim Dalı'nda jürimiz tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

İmza

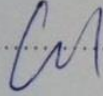
Başkan: Doç. Dr. Nuray MAMUR (Danışman)

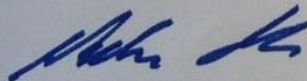
Üye: Yrd. Doç. Dr. Bekir İNCE

Üye: Yrd. Doç. Dr. Hatice Nilüfer SÜZEN

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun 29/09/2017 tarih ve 32/2. sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Prof. Dr. Şükran TOK

Enstitü Müdür

ETİK BEYANNAMESİ

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, tez yazım kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmasında;

- Tez içindeki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- Görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- Başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda ilgili eserlere bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu,
- Atıfta bulunduğum eserlerin tümünü kaynak olarak gösterdiğimi,
- Kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı,
- Bu tezin herhangi bir bölümünü bu üniversitede veya başka bir üniversitede başka bir tez çalışması olarak sunmadığımı beyan ederim.

İmza

Hamit Emre OKUR

TEŞEKKÜRLER

Bu çalışmanın gerçekleştirilmesinde, bilgilerini benimle paylaşan, araştırmanın her aşamasında ilgisini ve sabrını esirgemeyen değerli danışmanım Doç. Dr.Nuray MAMUR'a teşekkürü bir borç bilirim. Tez jürisinde yer alarak çalışmaya görüş ve önerileriyle katkıda bulunanYrd. Doç. Dr. Bekir İNCE ve Yrd. Doç. Dr. Hatice Nilüfer SÜZEN'e sonsuz teşekkürlerimi sunarım. Veri analizi sürecinde alan uzmanı olarak bu çalışmayı destekleyen Yrd. Doç. Dr. Elif MAMUR YILMAZ'a katkıları için teşekkür ederim. Araştırmanın veri toplama sürecindeMuğla Datça'da konaklama yeri sağlayan, ulaşım konusunda yardımda bulunan ve araştırmayı teşvik eden kıymetli Osman ve Gülay PARLATIÇI ailesine çok teşekkürlerimi sunarım.

Bu araştırmanın gerçekleşmesine katkı sağlayan ve yardımlarını esirgemeyen UKKSA yetkililerine, yerli ve yabancı katılımcı sanatçılara, araştırmada yer alan ziyaretçilere ve değerli çocuk grubuna sonsuz teşekkürlerimi sunarım. Ayrıca bu araştırmanın fonlanması konusunda Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsüne ve Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimine (BAP) teşekkürler.

ÖZET

Eğitim Kurumları Dışındaki Sanat Oluşumlarının Toplumun Sanat Eğitimine Etkileri (UKKSA Örneği)

Hamit Emre Okur

Bu araştırmada, eğitim kurumları dışındaki sanatçı oluşumlarının buldukları bölgede yaşayan toplumun sanat eğitimi ve kültürüne etkileri Uluslararası Knidos Kültür ve Sanat Akademisi (UKKSA) örneklemeden yola çıkılarak incelenmiştir. Araştırma kapsamında, kurumun yıllık sanat faaliyet alanları gözlemlenmiş, hedef ve misyonuna uygun olarak yöreye gelen kısa dönem gelen yerli ve yabancı ziyaretçiler ve sanatçıların UKKSA'nın sanatsal faaliyetlerini sosyal bağlamda nasıl değerlendirdikleri ortaya konulmuş ve faaliyet gösterdiği bölgede sunduğu sanat öğretim etkinliklerinin katılımcı öğrencilere katkıları incelenmiştir.

Araştırmada nitel araştırma modellerinden “Temel Nitel Araştırma” deseni kullanılmıştır. Bu araştırmanın çalışma grubunun belirlenmesinde araştırmanın amacı doğrultusunda nitel araştırmanın geleneği içinde ortaya çıkmış amaçlı örnekleme yöntemlerinden yararlanılmıştır. Bu bağlamda çalışılacak kurumun belirlenmesinde UKKSA'nın konum itibarıyla araştırmacıya ulaşılabilirlik imkânı vermesi nedeniyle uygun örneklemeden yararlanılmıştır. Bu araştırmanın çalışma grubunu ise Muğla ilinin Datça ilçesinde UKKSA'dan sorumlu 1 yetkili ve 2016 sezonunda çalışmalarını etkinliklere katılan 3 yerli ve 3 yabancı uyruklu olmak üzere toplam 6 sanatçı, sezon içerisinde UKKSA'nın sanat eğitimi programından yararlanan 10 öğrenci ve faaliyetlere izleyici olarak katılan 3 ziyaretçi oluşturmuştur. Araştırmanın çalışma grubunun belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemlerinden maksimum çeşitlilik örneklemesinden yararlanılmıştır. Araştırmanın verileri; UKKSA'nın önceki dönemlerde gerçekleştirdikleri etkinliklerde tutulan kayıtlar ve faaliyet biçimleri, derneğin tüzüğü ve yazılı kayıtlarını içeren dokümanlar, kurum yetkilileri, katılımcı sanatçılar, ziyaretçi ve sanat eğitimi programlarına katılan çocuklarla yapılan görüşmeler ve araştırmacının gözlemlerini içeren araştırmacı saha günlüğü ve faaliyet ortamı gözlem formu yoluyla toplanmıştır. Araştırma verileri içerik analizi yoluyla çözümlenmiştir.

Araştırma sonuçları UKKSA gibi örgütlü sanat hareketlerinin topluma temel düzeyde sanat kültürü verme, sanata ilgiyi artırmada, onula temas etme ve etkileşime

girmede, kùltùrlerarası etkileşime katkıda etkisinin olduğunu göstermektedir. UKKSA'nın büyükşehir gibi merkez noktalardan uzaktaki insanlarla etkileşimine dönük faaliyetleri sanatsal anlamda fırsat eşitliğine katkı olarak görülebilir. UKKSA gibi kuruluşlarında toplumsal uyuma katkısı göz ardı edilemeyecek derece büyüktür. Ancak bu faaliyetlerin kendi içerisinde bir takım aksaklıklarının yaşanmaması yerli ve yabancı sanatçuların katılımının sürekliliğinin sağlanması ve farklı yaş gruplarının ilgileri doğrultusunda sanat eğitimi faaliyetleri ile sürdürülebilirliğinin sağlanması için daha fazla gönüllü desteğine ihtiyacı olduğu ortadadır.

Anahtar Kelimeler: Sivil toplum kuruluşları, hayat boyu öğrenme, görsel sanatlar eğitimi, sanatçı oluşumları, Uluslararası Knidos Kùltür ve Sanat Akademisi

ABSTRACT

Except for Educational Institutions, Art Institutions' Effects to Art Education of Society (As an example, UKKSA/IKCAA)

Hamit Emre Okur

In this research, except for educational institutions, art institutions' effects to the living community in the region where these institutions are located have been tried to be examined with considering the sample of the International Knidos Culture and Art Academy (UKKSA/IKCAA). Within the scope of the research, the annual art activity areas of the institution have been observed, what their mission and objectives are have been determined, how local and foreign visitors and artists who come to the region for short term- assessed artistic activities of IKCAA in social context has been revealed and contributions of artistic educational activities which were introduced to the region to participant students have been examined.

In the research, as one of the qualitative research models "Basic Qualitative Research" design has been applied. For this purpose, purposeful/purposive sampling which is arisen out of qualitative research tradition, has been applied in line with the objective of the research, in order to determine working group of the research. In this context, to decide to institution to study, the appropriate sample has been utilized since location of IKCAA makes it possible to reach the researcher. The working group of this research consists of one person who is in charge of IKCAA in Datça, Muğla, three local and three foreign artist who attend with their art works in 2016, ten students who attend art education program and three visitors who participate in the activities as audience. In order to determine the working group of the study, the maximum diversity sample has been applied.

Data of the study, records and activities held during previous IKCAA events have been compiled through interviews with the participant artists, interviews with children who participated in the activities, executives of institution, participant artists, visitors; charter of the foundation and documents which include written records, and researcher field diary which consists of observations of the researcher and observation form for activity area. The research data has been analysed through content analysis.

The results of the research have shown that organized art movements such as the IKCAA influences intercultural interaction in creating a basic art culture in society, increasing artificiality, contacting and interacting with it. The activities of the IKCAA to interact with people from distant places such as the metropolitan area can be seen as an artistic contribution to the equality of opportunity. The contribution to social cohesion of organizations such as the IKCAA is too great not to be overlooked. However, it is obvious that these activities require more volunteer support not to have disruptions in it, to ensure the continuity of participation of artists from indigenous and different countries and to ensure the sustainability of art education activities in the interest of different age groups.

Keywords: Non-governmental organizations, lifelong learning, visual arts education, artist formations, International Knidos Culture and Art Academy

İÇİNDEKİLER

YÜKSEK LİSANS TEZİ ONAY FORMU.....	iii
BİLİMSEL ETİK.....	iv
TEŞEKKÜR.....	v
ÖZET.....	vi
ABSTRACT.....	viii
İÇİNDEKİLER.....	x
TABLolar DİZİNİ.....	xiv
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	xvi
SİMGE VE KISALTMALAR DİZİNİ.....	xvii

BİRİNCİ BÖLÜM: GİRİŞ

1.1. Problem Durumu	1
1.2. Problem Cümlesi	4
1.3. Alt Problemler	4
1.4. Araştırmanın Amacı	4
1.5. Araştırmanın Önemi	4
1.6. Araştırmanın Sınırlılıkları	5
1.7. Tanımlar.....	6

İKİNCİ BÖLÜM: ALAN YAZIN TARAMASI

2.1.Kavramsal Çerçeve	7
2.1.1.Eğitim	7
2.1.2.Sanat Eğitimi.....	8

2.1.3.Hayat Boyu Öğrenme ve Görsel Sanatlar Eğitimi.....	9
2.1.4.Sivil Toplum Kuruluşları ve Eğitim	10
2.1.5. Sanat Kurumları ve Görsel Sanatlar Eğitimi.....	12
2.1.5.1.Müzelerin eğitim faaliyetleri	14
2.1.5.2. Eğitim ve kültür vakıflarının faaliyetleri	16
2.1.5.3.Sanat oluşumlarının faaliyetleri	18
2.2.İlgili Araştırmalar	22
2.2.1.Türkiye’de Bağımsız Sanat Oluşumları Konusunda Yapılan Araştırmalar.....	22
2.2.2.Türkiye’de kiBağımsız Sanat Oluşumlarının İşleyişive ÇalışmalarıKonusundaYapılan Araştırmalar	23

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Deseni	26
3.2. Çalışma Grubu	26
3.3. Veri Toplama Araç ve Teknikleri	29
3.3.1. Dökümanlar	29
3.3.2. Görüşme	32
3.3.2.1.Kurum Yetkilisi ile Görüşme Formu	33
3.3.2.2. Katılımcı Sanatçı Görüşme Formu I ve II.....	33
3.3.2.3. Ziyaretçi Görüşme Formu	34
3.3.2.4. Öğrenci Odak Görüşme Formu	35
3.3.3. Faaliyet Ortamı Gözlem Formu ve Araştırmacı Saha Günlüğü.....	35
3.4.Veri Toplama Yöntemi ve Süreci	36
3.5. Verilerin Analizi.....	37
3.6. Geçerlik ve Güvenirlilik	41
3.7. Araştırmacının Rolü.....	42

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR VE YORUM

4.1.UKKSA'nın Misyon ve Hedefleri	45
4.1.1.Konumu.....	45
4.1.2.Kuruluşu ve Yönetim Yapısı.....	47
4.1.3. Çalışma Alanları ve Faaliyetleri.....	48
4.1.4.UKKSA'nın Misyonu	49
4.1.5.UKKSA'nın Hedefleri.....	50
4.1.5.1.İç Hedefler	50
4.1.5.2. Dış Hedefler	50
4.2.UKKSA'nın Sanatsal Faaliyetlerine İlişkin Görüşler	51
4.2.2. Katılımcı Sanatçıların UKKSA'nın Faaliyetlerine İlişkin Görüşleri	52
4.2.3. Katılımcı Sanatçıların Farklı Kültürlerle Olan Etkileşime Dair Deneyimleri.....	55
4.2.4. Katılımcı Sanatçıların Gelecekteki Etkinlikler Konusundaki Beklentileri.....	56
4.3. UKKSA'nın Faaliyet Gösterdiği Bölgede Sunduğu Sanat Öğretim Etkinlikleri.....	57
4.3.1. Katılımcı Sanatçılara Göre UKKSA'nın Sanat Öğretim Etkinliklerinin Bölgeye ve Topluma Katkısı.....	57
4.3.2. Ziyaretçilere Göre UKKSA'nın Sanat Öğretim Etkinliklerinin Bölgeye ve Topluma Katkısı	58
4.3.3. Atölye Etkinliklerinde Yer Alan Çocuklara Göre UKKSA'nın Sanat Öğretim Etkinlikleri.....	59
4.3.4.Öğrencilerin Sanat Öğretim Etkinliklerinin Katkılarına İlişkin Görüşleri.....	60
4.3.5. Öğrencilerin Sanat Öğretim Etkinliklerine İlişkin Görüşleri.....	61
4.3.5.1.Etkinlikler esnasında yapmaktan hoşlandıkları şeyler.....	61
4.3.5.2.Etkinlikler esnasında yaşanan zorluklar.....	62
4.3.5.3. Etkinlikler Sonrasında Geleceğe Yönelik Düşünceleri.....	62

BEŞİNCİ BÖLÜM**TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER**

5.1.Tartışma	64
5.2.Öneriler	69
5.2.1.Araştırmanın Sonuçlarına Yönelik Öneriler	69
5.2.2. Araştırmacının Diğer Araştırmacılara Önerileri.....	71
KAYNAKLAR.....	72
EKLER.....	78
ÖZGEÇMİŞ.....	98

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1.1. Ev dışı kültürel faaliyetlere katılım oranı,2006.....	02
Tablo 2.1. 2010 yılından bu yana açılan eğitim ve kültür merkezlerinden bazı örnekler.....	18
Tablo 2.2. Türkiye’de bağımsız şekilde oluşturulmuş sanat gruplarından bazı örnekler.....	20
Tablo 2.3. Türkiye’de dernek statüsünde olan sanat oluşumlarından bazı örnekler.....	20
Tablo 2.4. Türkiye’de vakıf statüsünde olan sanat kurumlarından bazı örnekler.....	21
Tablo 3.1. UKKSA kurucu başkanının demografik özellikleri.....	27
Tablo 3.2. Katılımcı yabancı sanatçıların demografik özellikleri.....	27
Tablo 3.3. Katılımcı yerli sanatçıların demografik özellikleri.....	28
Tablo 3.4. Yerli ziyaretçilerin demografik özellikleri.....	28
Tablo 3.5. Katılımcı öğrencilerin demografik özellikleri.....	28
Tablo 3.6. Veri toplama araçlarının araştırmanın alt problemleri ile ilişkisi.....	37
Tablo 3.7. Araştırmanın veri seti.....	38
Tablo 3.8. Kod ve temaların düzenlenmesi.....	40
Tablo 4.1. UKKSA’nın misyonuna ilişkin kodlar.....	49
Tablo 4.2. UKKSA’nın iç hedeflerine ilişkin kodlar.....	50
Tablo 4.3. UKKSA’nın dış hedeflerine ilişkin kodlar.....	51
Tablo 4.4. Katılımcı sanatçıların sanat tanımlamaları üzerine kodlar.....	52
Tablo 4.5. Katılımcı sanatçıların UKKSA’nın faaliyetlerine ilişkin olumlu görüşleri üzerine kodlar.....	52

Tablo 4.6. Katılımcı sanatçıların UKKSA'nın faaliyetlerine ilişkin olumsuz görüşleri üzerine kodlar.....	53
Tablo 4.7. Katılımcı sanatçıların UKKSA'dan beklentileri.....	54
Tablo 4.8. Katılımcı sanatçıların UKKSA'da farklı kültürlerle olan etkileşimlerine dair deneyimleri.....	55
Tablo 4.9. Katılımcı sanatçıların gelecekteki etkinlikler konusundaki beklentileri üzerine kodlar.....	56
Tablo 4.10. Katılımcı sanatçılara göre UKKSA'nın sanat öğretim etkinliklerinin bölgeye ve topluma katkısı.....	57
Tablo 4.11. Ziyaretçilere göre UKKSA'nın sanat öğretim etkinliklerinin bölgeye ve topluma katkısı.....	58
Tablo 4.12. Öğrencilerin gözünden UKKSA'nın sanat öğretim etkinlikleri.....	59
Tablo 4.13. Öğrencilerin sanat öğretim etkinliklerinin katkılarına ilişkin görüşleri.....	60
Tablo 4.14. Öğrencilerin etkinlikler esnasında yapmaktan hoşlandıkları şeyler.....	61
Tablo 4.15. Öğrencilerin etkinlikler esnasında yaşadıkları zorluklar.....	62

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 3.1. UKKSA web sitesi ana sayfa.....	30
Şekil 3.2. Faaliyet programı.....	31
Şekil 3.3. UKKSA'nın sanat eğitimi programları.....	31
Şekil 3.4. Çocuk sanat kampı afişi.....	32
Şekil 3.5. Araştırma verilerinin kodlanması.....	39
Şekil 3.1. Temaların oluşturulması.....	40
Şekil 3.2. Nitel verileri çözümleme sürecinde izlenen yol.....	43
Şekil 4.1. UKKSA'nın Türkiye üzerindeki konumu.....	46
Şekil 4.2. UKKSA'nın Datça yarımadasındaki konumu.....	46

SİMGE VE KISALTMALAR DİZİNİ

UKKSA: Uluslararası Knidos Kùltür ve Sanat Akademisi

KKÜSAD: Knidos Kùltür Sanat Derneği

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

UNHCR: Birleşmiş Milletler Mùlteciler Yüksek Komiserliđi

ÇYDD: Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği

AFES: Association For Educational Support

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

Bkz: Bakınız

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

Bu bölümde; problem durumu, problem cümlesi, alt problemler, araştırmanın amacı, araştırmanın önemi, araştırmanın sınırlılıkları ile tez kapsamındaki bazı kavramların tanımlarına yer verilmiştir.

1.1. Problem Durumu

Birleşmiş Milletler bünyesinde Eğitim, Bilim ve Kültür Teşkilatı olarak dünyanın en yaygın ve en büyük sivil toplum kuruluşu olan UNESCO doğrudan bir sanat kurumu olmamasına rağmen politika geliştirme ve fon ihtiyaçları konusunda tüm dünyada çalışma alanı sanat olan kurumlara destek sağlamaktadır. Bununla ilgili en dikkat çekici kararlardan birisi 06-09 Mart 2006 tarihlerinde Lizbon'da yapılan 1.Dünya Sanat Eğitimi Konferansı'nda alınmıştır. Bu konferansta sanat eğitiminin tüm toplumlar için bir gereksinim olduğu ve sanat eğitiminin, sanatın kurumsallaşmasının güçlendirilmesi ve yaygınlaştırılması ile ilgili konularda Wow faktörü, yani belirli konularda ve özellikle eğitim alanında sanatın gücünün kullanılmasının çok etkili ve verimli olabileceğine dair mutabakata varılmıştır. UNESCO'nun bu sanat eğitimi politikası aynı zamanda insan hakları bilinci de dâhil olmak üzere kendini ifade etme ve insan erdemine ait konularda nesillerin hızlı yol kat etmelerini sağlamaya yönelik çabaları içermektedir. Bu noktada toplumların kültürel sürdürülebilirliği desteklenmektedir.

Türkiye UNESCO'nun eğitim ağının bir parçası olduğu için küresel anlamda alınan tüm kararlar ülkemiz içinde bağlayıcı bir nitelik taşımaktadır. Türkiye'de yaygın olarak toplumun sanat ve estetik eğitimi, eğitim kurumlarının bünyesinde yapılandırılmıştır. Ancak Milli Eğitim Bakanlığı'na ve üniversite gibi mesleki anlamda eğitim veren sanat eğitimi kurumları dışında bağımsız olarak toplumun sanat ve estetik bilincini geliştirmeye dönük müzelerin, dernek, birlik yada örgüt yapılanmaları ile sanatçı oluşumlarının son yıllarda eğitim faaliyetlerine ağırlık verdiği sıklıkla görülmektedir. Bu çabalar sanat eğitiminin sürekliliği, kültürel sürdürülebilirlik ve sivil toplumun gücü açısından önemli görülmektedir.

Broadbent (1973) göre “insan belirli bir yerde belirli etkinlikler gerçekleştirmek isteyen bir yapıya sahiptir. Hatta bu etkinlikler ile çevre uyumsuzluk içindeyse her ikisini uzlaştırmak için bir ortam tasarlamaktadır. İnsan duyuları yardımı ile çevre bağlantısını kurmakta güçlük çektiğinde kenti değiştirme arayışına girmektedir” (Akt. Erdoğan, 2010, s.11). Gür'e (1996) göre “mekân, insanın insanla, insanın çevreyle ve nesnenin nesneye olan aralıklarının,

uzaklıklarının ve ilişkilerinin kısacası insanı saran boşluğun üç boyutlu bir anlatımıdır” (s.34). Bu mekânın ya da kentin nasıl değerlendirildiği yine insanla mümkündür.

Kültür-sanat kurumlarının nüfusun yoğun olduğu büyük kentlerde yaygın olduğu bilinmektedir. 1990’ların başında soğuk savaşın bitmesi ve neoliberal politikaların genişlemesiyle birlikte dünyanın farklı yerlerinde olduğu gibi ülkemizde de çok sayıda galeri, sergi mekânı, sanat fuarı ve bienal ölçeğinde organizasyonların gerçekleştirilmesinde büyük bir artış gözlenmektedir. Tüm bu çabalara rağmen izleyici ve sanat üreticileri arasında sayısal dengenin kurulamadığı görülmektedir. Anadolu’nun kırsal bölgelerinde özellikle sanat eğitimi ve organizasyonlarına katılım konusunda ciddi sıkıntıların olduğu bilinmektedir. Bu sorun Tablo 1.1’de yer alan TÜİK (2006) istatistiklerinde de belirgin şekilde görülmektedir.

Tablo 1.1

Ev Dışı Kültürel Faaliyetlere Katılım Oranı, 2006

Resim Sergisi, Müze vb.gitmek	Toplam	Faaliyete Katılan	Faaliyete Katılmayan
Kadın	100	1,6	98,4
Erkek	100	1	99

Tablo 1.1’de görüldüğü gibi 2006 yılı ‘evdışı kültürel faaliyetlere katılım’ araştırmalarında ‘resim sergisi, müze vb. gitmek’ kategorisinde faaliyete katılmayanların oranı %98,7’dir. Yalnızca %1,3 ’lük bir kısım kültür- sanat faaliyetlerine erişebilme imkânı bulabilmektedir. 15 yaş ve üzeri kişilerden elde edilen bilgilerden yapılan araştırmada göze çarpan diğer bir unsur ise; kadınların, erkeklere oranla aynı kategoride daha aktif durumda olmalarıdır. Sinemaya gitmek ise, her iki cinsiyet arasında en popüler aktivitedir. Bu durum, bir bakıma sanat eğitiminde ve üretiminde en büyük dilimin kentlerin tekeline hapsolmesinden kaynaklanmaktadır. Bu nedenle son yıllarda bazı sanatçı oluşumları ile kent merkezlerinden uzak yerlerde ki toplulukların sanat kültürünü destekleme ve sanat eğitime dair çeşitli çabaların olduğu görülmektedir. Bu sanat kurumlarının çabaları o yörenin insanında ne tür değişimlere sebep olmaktadır? Neden büyük kent merkezleri yerine kırsal bir bölgede sanat fikri üzerine durmaktadırlar? Bu sorular bir araya gelen ve beraber üreten sanatçıların amaç ve misyonları ile doğru orantılı yanıtlanabilir. Örneğin; Bosna-Hersek’de bulunan Poçitelj (Pöçiteli) sanat köyü bu konuda önemli bir örnek sayılabilir. Ünlü gezgin ve grafik sanatçısı Çağrı Çankaya Poçitelj ziyareti sonrasında internette deneyimlerini yayınladığı yazısından şu satırlara yer vermiştir.

Burası Potiçel. Sanatçıların gelip üretim yaptıkları küçük bir köy. Sadece 15 ailenin yaşadığı kayıp ve gizli bir cennet. Sanatla beslenen ve bu şekilde hayatta kalan bir ortam. Programın koordinatörüyle bugün görüştim. Bana ve hikayeme çok ilgililer. Hatta Türkiye’den başka sanatçıları da köye getirmemi istiyorlar. Resim ya da heykel ne yaparsanız yapın tüm malzemeler köy tarafından size verilecek. Yemek

ve kalacak yerinizde olacak. Sadece sanatınızı yapıp yaptıklarınızı burada bırakmanız gerekiyor... Yeniliklere ve tüm olasılıklara çok açıktır (Çankaya, 2013).

Türkiye’de, Poçitelj Sanat Köyü’nün faaliyetleriyle benzerlik gösteren oluşumlar mevcuttur. Bu oluşumlardan biri Uluslararası Knidos Kültür ve Sanat Akademisi (UKKSA) olarak 2007 yılında faaliyet göstermeye başlamıştır. Kurum Nevzat Metin’in başkanlığını yaptığı Knidos Kültür ve Sanat Derneği ve Bilim Sanat Galerisi önderliğinde oluşturulmuştur. “M.Ö 3. yüzyılda ilk güneş saati, meşhur Afrodite heykeli ve antik tiyatrolarıyla Aristo’ya da ev sahipliği yapmış bilim, sanat ve kültür merkezi olan Knidos, akademi için hem faaliyete geçilecek yer, hem de ulaşılabilecek hedef olarak belirlenmiştir.” (Sergi Rehberi, 2012, s.1) 11.000 metrekare açık, 1.400 metrekare kapalı alana sahip Datça Yakaköy’de ki inşaat, orada bulunan binaların restore edilmesiyle bir kültür ve sanat akademisi haline getirilmiştir. “Günümüzde Knidos’u yeniden tüm dünyanın heyecanla takip ettiği bir uluslararası kültür ve sanat merkezi haline getirmeyi amaç edinen Knidos Kültür ve Sanat Derneği, üye, sponsor ve projeye inanan sanat dostları ile birlikte sanatsal faaliyetlerine başlamıştır”(Sergi Rehberi, 2012, s.1). UKKSA’nın üzerinde kurulduğu yerleşke, arazideki terk edilmiş taşınmaz binaların, dokuları hiç bozulmadan yemekhanelere, sanat adına tüm kaynakları içerecek kütüphanelere, eğitim ve üretim için kullanılacak atölyelere dönüştürülmesi ile oluşturulmuştur. Bunun yanı sıra UKKSA’nın faaliyetlerine her konuda destek sağlayan bir dernek bulunmaktadır. Dernek amacı doğrultusunda; kültür ve sanat yarışmaları, kurs, seminer, sempozyum, konferans ve panel gibi eğitim çalışmaları ve araştırmaları yapmayı hedeflemiştir. Ayrıca dergi, gazete, bülten yayınlamak; yemekli toplantılar, konser, balo, tiyatro, sergi, spor, gezi etkinlikleri düzenlemekte, kültür, sanat ve eğitime destek amacı ile ihtiyaç sahibi öğrencilere maddi ve manevi destekte bulunarak, gerektiğinde burslar vererek, başarılı bireyler yetişmesine katkı sağlamaktır.

Kentsel mekânların insanlar için bir baskı ve güvenlik problemleri haline gelmesi durumunda bireylerin kendini gerçekleştirme ve yaratıcılıklarını keşfetme olanakları daralmaktadır. UKKSA’nın kuruluş amaçları incelendiğinde kalabalıkların ve binaların arasında sıkışmış insanların zihni manipüle eden mevcut sistemden kurtularak doğanın içinde, daha özgürce sanatsal üretimler yapılabileceği görüşü ön plana çıkmaktadır. Kentlerde bu imkânı yakalama fırsatı olmayan sanatçılar için UKKSA gibi kurumlar önemli bir alternatif haline gelmiştir. Sanat eğitiminde fırsat eşitliği sorumluluğunda kentlilerin kolayca ulaşabildiği tüm sergiler, eğitimler, sempozyumlar, work-shop ve benzeri organizasyonlar UKKSA tarafından Datça-Yakaköy’de yöre halkının ve ziyaretçilerin hizmetine sunulmaktadır.

UKKSA örneğinde kent merkezlerinden uzakta kırsal alanda sanat üretme ve toplumsal paylaşım temelinde gerçekleştirilen bu etkinliklerin topluma sağladığı katkıların

araştırılması toplumun güçlenmesi ve demokratikleşmesi açısından önemli görülmektedir. Özellikle dernek, cemiyet, birlik adı altında oluşturulan sanatçı birliklerinin amaçları ve eğitsel etkinliklerinin çözümlenmesi yoluyla sosyal açıdan topluma olan katkılarının değerlendirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır.

1.2. Problem Cümlesi

Eğitim kurumları dışındaki sanatçı oluşumlarının buldukları bölgede yaşayan toplumun eğitim ve kültürüne etkileri nasıldır?

1.3. Alt Problemler

1. UKKSA'nın misyon ve hedefleri ile ilgili görüş ve değerlendirmeler nelerdir?
2. Yöreye kısa dönem gelen yerli ve yabancı ziyaretçiler ve sanatçılar UKKSA'nın sanatsal faaliyetlerini nasıl değerlendirmektedirler?
3. UKKSA'nın faaliyet gösterdiği bölgede sunduğu sanat öğretim etkinliklerinin katılımcı öğrenciler üzerindeki etkileri nelerdir?

1.4. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmada, okullarda uygulanan sanat eğitimi ile bağımsız kurumlarda yapılan eğitimin birleştirilerek ortak bir stratejide, çağın koşullarına en uygun şekilde düzenlenebilmesi için eğitim kurumları dışındaki sanatçı oluşumlarının ya da sanat temelli sivil toplum kuruluşları olarak adlandırılabilir sanatçı birliklerinin buldukları bölgede yaşayan toplumun eğitim ve kültürüne katkılarını belirlemek amaçlanmıştır. Bu kapsamda, okul dışı sanat eğitimi faaliyetlerinin plânlanması, uygulanması gibi konularda ülkemizde yaşanan gelişmeleri belirlemek amacıyla Uluslararası Kültür ve Sanat Akademisi (UKKSA) örneklem olarak belirlenmiştir. Ayrıca, bu araştırmayla sanatçı merkezli oluşumların ya da birliklerin toplum üzerinde bıraktığı etkilerinin ortaya çıkarılması, gelecekte kurulması düşünülen diğer dernek ve oluşumlar için bu araştırmadan elde edilen deneyimlerin, bulguların teşvik edici olması, ilham vermesi, yol göstermesi ya da yeni fikirler yaratması amaçlanmaktadır.

1.5. Araştırmanın Önemi

Özden'e (1999) göre bilgi çağında, bütün sosyal sistemler etkililiklerini sürdürebilmek için kendilerini yenilemek, değişen koşul ve ihtiyaçlara karşılık vermek zorundadır. Değişen koşullara uyum sağlayamayan, gerekli yapılanmayı gerçekleştirilemeyen kurumlar çökmeye mahkûmdur" (s.250). Çünkü toplumdaki sistemlerin işlevlerini yerine getirememesi onların

varlık sebeplerini ortadan kaldırmaktadır. Ülkeler ise belli zaman dilimlerinde köklü değişimler yaşamaktadır. “Değişimi zorlayan nedenler ülkenin kendi koşullarından kaynaklanabileceği gibi uluslararası konjonktürün bir sonucu da olabilir. Değişim zamanlarında tüm ekonomik, sosyal ve kültürel kurumlar kendilerini yenilemek, değişen ihtiyaçlara ve yeni oluşan beklentilere karşılık vermek durumunda kalırlar” (Özden,1999, s.250). Nitekim çağın ihtiyaçlarına ve hızla gelişen ve değişen yaşama mevcut eğitim kurumlarının karşılık verememesi hayat boyu öğrenme kavramının ortaya çıkmasına neden olmuştur. Süreklilik, yaratıcılık ve kendi kendine öğrenme prensiplerine dayalı hayat boyu öğrenme kişinin okul dışında ki her türlü ortamdaki öğrenme ihtiyacına dönük etkinlikleri kapsamaktadır. Bu bağlamda, toplumun sanat eğitiminde sivil toplum kuruluşlarının ve bağımsız sanatçı oluşumlarının önemli yükümlülükleri olduğu söylenebilir. Bireylerin ve toplumun sanat eğitimi konularındaki boşluğunu doldurmada etkili olabilecek bu kurumlar kent merkezlerinden uzakta yaşayan ve sanat kurumlarına erişimi olmayan insanların da estetik üzerine ihtiyaçlarını karşılayacak ve bölgeyi sosyo-ekonomik anlamda dönüştürecek politikalar üretebilmektedirler. Bu kurumların işleyişi ve amaçları üzerine yapılacak bir araştırma eğitim kurumlarının amaçlarını destekleme, okul dışı öğrenme fırsatları sunma, hayat boyu öğrenmeyi destekleme adına önemli bir adım olarak görülebilir. Ayrıca nüfusun kalabalık olduğu büyük şehirlere sıkışmış sanat ortamlarının kent merkezlerinden uzağa giderek sanatsal konularda toplumun her kesimine fırsat eşitliği yaratmada bir dönüşüm gerçekleştirilebilir. Dolayısıyla hayat boyu öğrenme, sanat temelli sivil toplum kuruluşları, sanatçı birliktelikleri perspektifinde ele alınan bu araştırma, kültürel ve sanatsal etkinliklerin hayat kalitesini artırmak ve yaşam boyu öğrenme becerilerinin kazanılmasına katkıyı belirlemek adına önemli görülmektedir. Nitekim bu araştırma hayat boyu öğrenmeyi destekleyen okul-dışı öğrenme ortamlarına ve sanatçı birlikteliklerinden doğan sanat etkinliklerine toplumsal etkileşiminin nasıl kurulacağı gibi konularda katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

1.6. Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırma;

1. UKKSA'nın 2016 Yaz dönemi etkinliği,
2. Muğla'nın Datça ilçesinde bulunan UKKSA'dan 1 yetkili kişi,
3. 2016 sezonu etkinliğinde yer alan 3 yerli, 3 yabancı olmak üzere 6 sanatçı,
4. Bir ilköğretim okulundan katılımı sağlanan, çocuk sanat etkinliklerine gönüllü olarak katılan 10 öğrenci,
5. 2016 sezonu etkinliğine izleyici olarak yer alan farklı yaş gruplarından toplam 3 kişi ile sınırlıdır.

1.7. Tanımlar

Wow faktörü: “Sanatın Eğitimdeki Etkisi Üzerine Küresel Araştırma Raporu” (Bamford, 2006, s.12).

Sivil Toplum Kuruluşları: “Sivil toplum, en genel anlamıyla gönüllü, kendi kendini yaratan, kendi ayakları üzerinde duran, hukuksal bir düzenle ya da bir ortak değerler kümesiyle sınırlı, devletten özerk, örgütlü toplumsal yaşam alanı olarak tanımlanmaktadır” (Aslan, 2010, s.360).

Sanat Oluşumları: Oluşum ya da “örgüt belli bir grubun ortak amaçlar doğrultusunda hareket etmesi ve açık usulleri bulunan ilişkiler bütünüdür, şeklinde özetlenebilir. Türk sanatında da sıkça görülen örgütsel davranış biçimleri sanatçıları ortak amaçlar etrafında toplayarak benzer şekilde davranıp düşünmelerine yol açmıştır” (Limon, 2008, s.i). “Oluşumların en önemli özelliği durağan olmayışlarıdır. Hem ortak eylemi, paylaşımı hem de bireyselliği önemserler... Birlikteliğin önemi, farklılığın gerekliliği üzerine inşa olur” (Ötgün, 2012, s.89).

Hayat boyu öğrenme: “Kişisel, toplumsal, sosyal ve istihdam ile ilişkili bir yaklaşımla bireyin, bilgi, beceri, ilgi ve yeterliliklerini geliştirmek amacıyla hayatı boyunca katıldığı her türlü öğrenme etkinlikleridir” (Milli Eğitim Bakanlığı, 2009, s.7).

İKİNCİ BÖLÜM

ALAN YAZIN TARAMASI

Bu bölümde araştırmanın dayandığı kuramsal temellere ve konuyla ilgili araştırmalara yer verilmiştir.

2.1 Kavramsal Çerçeve

2.1.1. Eğitim

Eğitim, toplumun sosyal, kültürel ve ekonomik açıdan kalkınmasının gereksinimlerinden biridir. “Eğitim, kişinin kazandığı ve kuşaktan kuşağa gelişerek süren kimliğini niteliğini bozmadan geliştirmeyi, bu kimliğe yeni boyutlar kazandırmayı hedefler” (Kırıçoğlu, 2014, s. 9). Bu anlamda eğitim “toplumdaki kültürlenme sürecinin bir parçasıdır. İnsanın kişilik yapısı, içinde doğduğu ve yetiştiği kültür tarafından belirlenir. Her toplum kendi kültürünün özelliklerini yeni kuşaklara aktarır” (Demirel ve Kaya, 2012, s.3). Bir başka ifadeyle, “kültürün kazanılması, yaşatılması evrensel düzeyde de kendi kimliği ile var olması ancak eğitimle olanaklıdır” (Kırıçoğlu, 2014, s.8-9). Alan yazında (Özsoy, 2007) eğitimin birey, toplum, ürün, bilim dalı, bir çalışma alanı ya da uğraş olarak pek çok tanımı yapıldığı görülmektedir. Amaç doğrultusunda çeşitlilik artmaktadır. Öncül’e (2000) göre eğitimin evrensel anlamda zamana ve toplumlara göre değişmeyen amacı, bireyde istedik davranışlar meydana getirmektir. Bu davranış değişikliklerini bilgi, beceri, tutum, diğer bir ifadeyle düşünme biçimleri oluşturmaktır (Akt. Özsoy, 2007, s. 27). “Eğitim kavramının kapsamının ve niteliğinin daha kolay anlaşılmasını sağlayabilecek temel kavramlar vardır. Bu kavramlardan başlıcaları; kültür, insan, yaşantı, süreç, davranış, formal olmayan eğitim, formal eğitim, örgün eğitim, yaygın eğitim, halk eğitimi ve hizmet içi eğitimidir” (Demirel ve Kaya, 2012, s.3).

“Eğitim sanat gibi bir kültür değeridir. Eğitim bireylerin ve toplumların kültürel gelişimlerinde, kimlik kazanmalarında en önemli etkidir” (Kırıçoğlu, 2014, s. 8). Hiç kuşkusuz, insan eğitiminin önemli unsurlarından birisi de sanat eğitimidir. “Sanat; bilgilendirici, bilinçlendirici, eğitici, yüceltici, arındırıcı işlevleriyle eğitimin geniş kapsamlı konuları arasında yer alır”(Kırıçoğlu, 2014, s. 9).

2.1.2. Sanat Eğitimi

“Sanat eğitimi, öğrencilerin estetik duyarlılığını geliştiren, kendi güçlerini ve önemli görsel gerçekleri tanımalarında önderlik eden, düşünme güçlerini artıran, sosyal alışkanlıklarını ve yaratıcı bireylerin oluşmasını sağlayan bir eğitim sistemidir.” (Şen, 2005, s.344). Mercin ve Alakuş, (2007) Şen (2005) gibi sanat eğitimini bireyin, toplumun ve insanlığın eğitimine sağladığı anlamlı katkı ve yarar ile açıklar (s.17). Onlara göre “sanat eğitimi, bilim, teknik, felsefe ve kinestetik alan eğitimleriyle birlikte bireysel ve toplumsal eğitimin en vazgeçilmezlerinden biridir” (Mercin ve Alakuş, 2007, s.14) .

Sanat eğitimi, duyu ve zevk eğitimine, güzel biçimlere duyarlık kazanmaya ve her türlü anlatım biçiminde estetik yaşantılar edinmeye yöneliktir. Sanat, sadece meslek edinmek için özel yeteneği olanlara yönelik olmayıp, okulöncesinden başlayarak yaşam boyunca çeşitli aşama ve basamaklarda sürdürülecek eğitsel süreç olarak görülmelidir (Ulutaş ve Ersoy, 2004, s.2).

Buyurgan ve Buyurgan’a (2001) göre “sanat eğitimi ile görsel algısı gelişmiş, kendini sanatsal yollarla ifade edebilen, içinde yaşadığı kültürü önce tanıyan, öğrenen, koruyan ve gelecek nesillere taşıma sorumluluğunu üstlenen, dünya kültür mirasına saygılı, yaratıcı ve yapıcı bireyler yetiştirilmesi hedeflenir” (s.1). Ancak sanat eğitiminin amaçlarını yerine getirebilmesi için eğitimin her kademesinde, kesintiye uğramadan, gerçekleşmesi gerekir. Örgün eğitimin yetersiz kaldığı durumlarda da hayat boyu öğrenme adına bu sorumluluğu çeşitli kurumların üstlenmesi; kişilerin kendini farklı sanatsal yollarla ifade edebilmelerine yönelik ortamların olması mutlu ve üretken nesillerin ve toplumların oluşması adına önemlidir.

EURYDICE-Türkiye (Education, Audiovisual and Culture Executive Agency) birimi tarafından 2009 yılında yayınlanan “*Avrupa’da Okullarda Sanat ve Kültür Eğitimi*” adlı araştırma belgelerinde “Sanat eğitiminin amaçları nelerdir? Tüm hedeflerin ağırlığı aynı mıdır?” başlığı altında sanat eğitiminin amaçları konusunda bazı bilgilere yer verilmiştir. Bu belgeye göre; eğitim sistemleri çocukların yaratıcılığını geliştirmenin ne denli önemli olduğunu ve kültürel eğitime katkı sağlamanın önemini her geçen gün daha fazla hissetmektedir, fakat ne var ki sanatın müstakil bir ders olarak mı yoksa diğer derslerin içinde ele alınan bir konu olarak mı müfredata dahil edilmesi noktasında uzmanlar net ve kararlı olmaktan uzaktırlar (EURYDICE, 2009).

Taggart, Whitby ve Sharp (2004) uluslararası çalışmalarında üzerinde araştırma yaptığı 21 ülkede sanat müfredatlarının benzer hedefler belirlediğini ortaya koymuşlardır. “Bu hedefler; sanatsal becerileri, bilgi ve anlamayı geliştirmek, çeşitli sanatsal biçimlerle meşgul olmak; kültürel anlayışı arttırmak; sanat deneyimlerini paylaşmak ve etkin sanat tüketicisi ve üreticisi

olabilmek olarak sıralanmaktadır.” (Taggart ve arkadaşları, 2004) Fakat bu sanatsal hedeflerin yanı sıra; özgüven ve özsaygı, bireysel ifade, takım çalışması, kültürler arası anlayış ve kültürel katılım gibi kişisel ve toplumsal hedefler de birçok ülkede sanat eğitiminin amaçları arasına entegre edilmiştir. Çünkü “21. yüzyılda teknolojik gelişmeler ve hızlı iletişimle birlikte eğitim sistemi kendini yenileme durumunda kalırken, sanat eğitimi de geçmişte olduğu gibi salt uygulamaya yönelik eğilimlerden uzaklaşarak sanat tarihi, sanat eleştirisi, estetik gibi disiplinleri uygulama boyutuyla birleştirmenin yanı sıra; inceleme, anlama, anlatma, yazma, görme, dinleme, tartışma gibi öğrenme biçimlerini de kapsamına almıştır” (Mamur, 2004, s.1). Bu da sanat eğitiminin; iletişim, anlatım, estetik değer, bilme, anlama ve anlatım aracı olarak görülmesine katkı sağlamıştır. Çünkü Kırıçoğlu’nun (2014) da belirttiği gibi, “Sanatsal öğrenme sürecinde düşünme eylemden, eleştiri üründen, yaratıcılık bilgiden ayıramaz. Bu yolla sanatı öğrenen kişinin ussal yetileri, estetik bağlamda eleştirel gücü, düşünme kapasitesi gelişir. Bu onlara çevreye eleştirel gözle bakma, olumsuzlukları değiştirme, yeniden düzenleme için seçenekler üretme olanağı verir” (s. 9). Ancak bireyin sanatla eğitimi dendiğinde sadece formal eğitim kapsamındaki uygulamalar anlaşılmalıdır. Formal eğitim; bireyin bir mesleği edinmeden önce, mesleki eğitim ve meslek sonrası aldığı eğitim olarak görülebilir. Ancak günümüzde öğrenme etkinliklerinin yalnızca okullara sıkıştırılması artık yeterli olamamakta, alınan eğitim, bu çağdaki insanın gereksinimleri karşılık verememektedir. Dolayısıyla öğrenmenin yaşamın her alanında ve sürekli gerçekleştiğinin altı çizilmekte, bu durumun da bir kavram olarak hayat boyu öğrenme olarak adlandırıldığı görülmektedir. Nitekim sanat,sadece örgün eğitimde değil, aynı zamanda sergiler, müzeler, galeriler, görsel-işitsel iletişim araçları ve çeşitli kuruluşların destekleyebileceği özel bir alanda bulunmaktadır. Çünkü Özsoy’a (2003) göre sanat eğitimi, gerek okul öncesinden üniversite düzeyine kadar uygulanan örgün; gerekse boş zamanları değerlendirme, bir hobi alanı olarak ömür boyu sürebilecek niteliğiyle (s.15) hayat boyu öğrenmenin merkezinde durmaktadır.

2.1.3. Hayat Boyu Öğrenme ve Görsel Sanatlar Eğitimi

Avrupa Komisyonu’nun Yetişkin Eğitimi Terimler Sözlüğü’nde (2008) hayat boyu öğrenme; bilgi, teknik bilgi, beceri, yeterlilik ve yetenekleri kişisel, sosyal veya mesleki sebeplerden dolayı geliştirmekle sonuçlanan hayat boyunca üstlenilmiş her türlü öğrenme faaliyeti olarak tanımlanmıştır (Akt. Poyraz ve Titrek, 2013, s.116). Hayat boyu öğrenme günümüzde yeni bir kavram olarak görülse de hayat boyu eğitim kavramının doğuşu aslında daha eskilere dayanmaktadır. “1920 yılından başlayarak Eduard Lindeman, Basil Yeaxle ve John Dewey’in birlikte ele aldıkları bu kavramın ilk kurucuları olmuşlardır” (Kaya, 2014, s. 95).

Hayat boyu öğrenme örgün eğitimin hızla değişen toplumun ihtiyaçlarını karşılamada yetersiz kalması nedeniyle ortaya çıkmış bir kavramdır.

Örgün eğitimin 2. Dünya Savaşından sonra hızlı yükselişi, 1960'lara gelindiğinde düşüşe geçmiştir. Bu durumun en önemli nedeni ise bilim ve teknolojinin yanı sıra siyasal ve ekonomik yapılarda söz konusu olan değişimin neden olduğu yeni eğitim ihtiyaçları için gerekli olan nitel gelişimin sağlanamamasıdır. Sistemin nicel varlığı ise, temel bir insan hakkı olarak fırsat ve olanak eşitliği çerçevesinde toplumun eğitim istemini karşılamada yeterli olamamıştır. Yaşanan bu nitel ve nicel uyumsuzluk nedeniyle ağır eleştirilere maruz kalan eğitimin, yaşam boyu devam eden bir süreç olması gereği uluslararası kuruluşlar tarafından yeniden gündeme getirilmiştir (Coats, 1999'dan akt. Kaya, 2014, s.95).

“Çağın ihtiyaçları doğrultusunda, hızla gelişen ve değişen yaşamda politik, sosyal ve kültürel yaşamdaki hızlı değişimlere ayak uydurabilmek amacıyla hayat boyu öğrenme kavramı ortaya çıkmış ve gelişmekte olan ülkelerde eğitim seviyesi ve istihdam koşulları açısından önem kazanmıştır” (Poyraz ve Titrek, 2013, s.116). 1972 yılında UNESCO eğitim komisyonu, eğitimi hayat boyu kavramlarıyla eşleştirmiştir ve eğitimi öğrenmeye hayat boyu katılım olarak tanımlamışlardır.

Erdamar'a (2011) göre okul ile başlayıp, bireyin yaşamı boyunca devam eden hayat boyu öğrenmede yaş sınırı yoktur, eğitim bir yaşam biçimidir ve dünyada neler olup bittiğinin farkında olmanın en etkili yoludur. Dolayısıyla bu öğrenme; süreklilik, yaratıcılık ve kendi kendine öğrenme öğelerine dayalıdır. Burada yaratıcılık yalnızca orijinal eserler üretmek anlamına gelmemektedir. Bireylerin değişime ayak sağlaması için kendi potansiyellerini fark etmeleri ve bu yönde yaratıcılıklarını geliştirmeleri anlamındadır.

Görsel kültür öğelerin hızla yaygınlaştığı günümüz dünyasında görsel sanatlar eğitimi, hayat boyu öğrenmeyi destekleyecek bir konumda bulunmaktadır. Çünkü hayat boyu öğrenme üzerinde; müzeler, galeriler ya da günlük yaşam içerisinde her an her yerde çıkan basılı ya da dijital görüntüler de etkin rol oynamaktadır. “Toplumumuzda güzel sanatlardan söz edilince kimilerinin aklına sadece resim, heykel, seramik gibi yalnızca müzelerde yer alan ya da galerilerde sergilenen nesnelere oluşturduğu bir kavram gelmektedir. Halbuki sanat hayatın bir parçasıdır ve her an yerde karşımıza çıkmaktadır” (Özsoy, 2007, s.41)

Erdamar'a (2011) göre kültürel ve sanatsal etkinlikler hayat kalitesini artırmakta ve yaşam boyu öğrenme becerilerinin kazanılmasına katkıda bulunmaktadır. Sanat etkinlikleri anlamlı öğrenmeye yardımcı olmakta, din ve ırk ayrımı yapmaksızın her bireyi kabul etmeyi ve toplumdaki uyumu sağlamayı en iyi biçimde yerine getirmektedir.

2.1.4. Sivil Toplum Kuruluşları ve Eğitim

Sivil toplum kuruluşlarının alan yazından (Talas, 2011; Özer, 2008) genellikle sivil toplum örgütleri, demokratik toplum kuruluşları, hükümet dışı organizasyonlar ya da kar gütmeyen kuruluşlar olarak adlandırıldığı görülür. Ulusal ve uluslararası boyutta çeşitli insan

grupları çeşitli amaçlarla bir araya gelerek farklı örgütlenmelerde bulunmaktadır. Belirli yasal çerçevelerde yürütülen bu kuruluşların sağlık, çevre, eğitim, sanat gibi hemen hemen her alanda faaliyet gösterdiği görülmektedir. Talas'a (2011) göre "sivil örgütlenmenin esasında dostluk, arkadaşlık, birlikte bir şeyler başarma duygusu, kolektiflik ve insanların gönüllü olarak bir araya gelip bir şeyler yapmaya çalışması gibi etkenler vardır" (s.389). "Aynı amaçla bir araya gelen bireylerin oluşturdukları sivil toplum kuruluşları, toplumda farklı amaçlarla oluşmuş birçok sivil toplum kuruluşunun ortaya çıkmasına sebep olmaktadır. Çeşitliliğin örgütlülüğe dönüşmesi şeklinde ifade edilebilecek bu olgu, toplumun çoğulcu bir yapı içinde bulunmasına yol açmaktadır" (Özer, 2008, s.93). Gönüllük esasıyla hareket eden bu kuruluşların, çeşitli konularda kamuoyunu aydınlatmak ve yönlendirmek gibi işlevleri benimsediği görülmektedir. Bu yönüyle de hayat boyu öğrenmeyi desteklemektedirler. Nitekim "Türkiye'de son zamanlarda artan nitelikli eğitim talebini karşılamak ve geleceğin şartlarına uygun bireyler yetiştirmek, hem şimdiki Türk Eğitim Sisteminin hem de sivil toplum kuruluşlarının görevleri arasında" (Mercin ve Alakuş, 2007, s.15) yer bulmaya başlamıştır.

Dünyada eğitim amaçlı kurulan en büyük örgütlerden biri UNESCO (Birleşmiş Milletler Eğitim Bilim ve Kültür Örgütü)'dur. Türkiye UNESCO'nun kurucu devletleri arasında yer almaktadır. UNESCO üyesi devletler kendi ülkelerinde, devlet bünyesi dışında çalışan millî komisyonlar kurarlar ve bu komisyonlar UNESCO gayelerine uygun çalışmaların yapılması için hükümetle işbirliği yaparak, çalışmaların icrasını takip edebilmektedirler. "Türkiye'de 1983'te sivil toplum kavramı tartışılmaya ve sivil toplum kuruluşları, toplumsal yaşamın bir parçası haline gelmeye başlamışlarsa da, esas olarak 1990 sonrasında örgütlenme özgürlüğünün önündeki hukuki engellerin azaltılmasıyla, sivil toplum kuruluşları çok hızlı şekilde yaygınlaşmış, toplumsal ve siyasal yaşamın etkin bir aktörü durumuna gelmişlerdir" (Özer, 2008, s. 87). Çeşitli ilgi alanlarına ve toplumsal gereksinimlere göre dayanışma ihtiyacı ile kurulan bu kuruluşlar kimi zaman "toplumda kamuoyu oluşturma" gibi işlevlerini yerine getirmekte kimi zamanda bilinçlendirici, eğitici, bilgilendirici, arındırıcı işlevleriyle toplumda her yaş grubundan kişiye eğitim sunmaktadır. Örneğin; Türkiye'deki en büyük sivil toplum örgütlerinden biri olan TEMA, hedeflerini çevreyi koruma ve çevre hakkında bilinçlendirme olarak koymuştur. Nitekim bu gibi örgütlenmelerin TEMA kadar büyük olmasa da toplumun estetik bağlamda eleştirel gücünü geliştirmek adına sanat yoluyla da yapıldığı görülmektedir. Limon (2008) yaptığı bir araştırmada örgüt kavramıyla birlikte toplumun sanat eğitimine dair konuya açıklık getirmiştir.

Örgüt kültürü, örgütsel davranışı ve performansı güçlü bir şekilde etkilemektedir. Örgüt kültürü sosyal normlar, paylaşılmış değerler, paylaşılan zihinsel modeller ve sosyal kimlikler aracılığıyla örgüt üyelerinin davranışlarını örgütleyip denetlemekte, böylece örgüt üyelerinin ortak amaçlar etrafında toplanarak benzer şekilde davranıp düşünmelerine yol açmaktadır. Türk sanatında da sıkça gördüğümüz örgütsel davranış

biçimleri sanatçıları ortak görüşler etrafında toplamış ve bu görüşler genellikle sanatı toplumun her kesimine yaymak, sevdirmek olmuştur. Evrensel anlamda sanat ortamına bakıldığında sanatçıların oluşturdukları bu örgütler de aslında birer alt kültür örneğidir fakat bu örgütler aynı zamanda toplumda sanat alt kültürü oluşturmak için büyük çabalar harcamışlardır (Limon,2008,s.14).

Türkiye’de sanatçıların biraraya gelerek beraber dayanışma içinde üretim yaptıkları bunları halkla paylaştıkları pek çok örnek mevcuttur. Bu örneklerle tezin ilerleyen bölümlerinde ayrıntılı olarak yer verilmiştir. “1990’lı yılların sonuna doğru Türkiye’de özellikle yeni eğilimlere, özenle, grup ve oluşumlarda patlama olmuştur” (Ötgün, 2012, s.96). Bunların dışında son yıllarda sanat eğitimi mesleki birliklerinin oluşmaya başladığı görülür. Görsel Sanatlar Eğitimi Derneği (GÖRSED) ve Sanat Eğitimcileri Derneği (SEDER) bunlara örnek verilebilir. Bu dernekler, görsel sanatlar eğitimi tasarım eğitimi alanında yaşanan gelişmeleri görsel sanat eğitimcilerine duyurmak; bilimsel yayınlar yapmak, toplantılar düzenlemek; uluslararası kuruluşlarla iş birliği yapmak, her kademede görev yapan Resim (iş) eğitimcilerinin dayanışma ve iletişimi sağlamak gibi amaçlara sahiptir.

2.1.5. Sanat Kurumları ve Görsel Sanatlar Eğitimi

Toplumsal kurumların tanımı, hem sosyolojik hem de felsefi olarak net olmamakla birlikte, çoğu zaman devlet, aile, üniversite, hastane ve dil gibi karmaşık toplumsal biçimlerin ve eylemlerin bir temsili olarak ortaya çıkan yapılar düşünülerek ifade edilir. Günümüzde sosyoloji biliminin kurucusu olarak kabul edilen Fransız toplumbilimci Emile Durkheim, kurumu, sosyolojinin temel meselesi olarak konular. Durkheim’a göre topluluk tarafından kurulan bütün inançlar ve bütün davranış biçimleri, kurum olarak adlandırılabilir, sosyoloji ise, “Kurumlara onların doğuşuna ve işlemelerine ilişkin bilim” olarak tanımlanabilir. İngiliz toplum bilimci Anthony Giddens kurumları “sosyal hayatın en dayanıklı ve kalıcı özellikleri” olarak nitelendirir (Giddens,1984). Jonathan Turner (1997) göre ise kurumlar; “konumların, rollerin, biçimlerin de değerlerin karmaşasının ikamet ettiği sosyal yapının belli bir türü ve verili olan çevre içinde, kişisel olarak yeniden üretilen ve canlı sosyal yapılarını destekleyen, kaynakların sürdürülebilmesi ve hayatın üretilmesindeki temel sorunlarla ilişkili olarak insan etkinliği için görelilik olarak kalıcı modeller organize ederler”(Akt. Özengi, 2013, s.16).

Sanat kurumları kavramı ise Adnan Turani’nin ‘Sanat Terimleri Sözlüğü’ kitabında yer almıyor olsa da “akademi” terimi içerisinde açıklanmaya çalışıldığı görülür. Turani’ye (1993) göre akademi (Fr.académique; Alm. Akademie): “Eski Yunan’da, Atina’da Platon’un öğrencilerine ders verdiği bir ağaçlık yerdir.” (s.7) Sonraları bu isim, bilim kurumu anlamına ‘akademya’ olarak değiştirilmiştir. Bugünkü anlamıyla Güzel Sanatlar Akademileri ve diğer akademiler anlaşılmaktadır. Sözlükte yer alan ‘akademi’ kavramının sanat kurumlarını açıklamaya yönelik bir terim olarak kullanılması bu yönde yapılan çalışmaları doğrular

niteliktedir. 21. Yüzyılda sanat kurumlarının; müze, galeri, tiyatro, sinema, sanat eğitimi veren kurumlar bağlamında geniş bir yelpazede ele alındığı söylenebilir, ancak sanatın ilk kurumsallaşma süreci sanat eğitimi kurumları (akademi) özelinde gerçekleşmiştir. Sanat kurumlarının tarihsel serüveninin, sanat eğitimi veren kurumların başlangıcı ile paralel ilerlediği söylenebilir.

Sanatta öğrenme, öykünme, teknik ve üslup gibi kavramların başından beri var olduğunu tarih öncesi uygulamalar göstermektedir. Kullanılan malzeme, uygulama yöntemi ve biçimsel dilin-lokal anlamda -tutarlılığı dikkat çekicidir. İlkçağ uygarlıklarına geldiğimizde ise sanatta bazen birkaç bin yıl kesintisiz olarak devam edebilen üslupların ortaya çıkmış olduğu görülür. Ancak sanat kavramının daha çok uygulamaya dönük bir beceri mi yoksa bir keşif ve yaratıcılık alanı mı olduğu Antik çağdan beri tartışılmaktadır. Örneğin; “Antik Yunan düşünür Platon’a göre ‘*tekhne*’ çalıştığı alanı enine boyuna ve en iyi nasıl yapılması gerektiğini bilen sanatçının işidir. Aristoteles ise *tekhne*’yi eyleme değil, yaratmaya yönelik bir iyelik olarak tanımlamıştır” (Beyhan, 2011, s.53’den akt. Güçlü ve diğerleri, 2003; 1406).

Günümüzde bütün sanatları ve bu sanatların birbiriyle ilişkisini düşünsel boyutta, sanatçı, izleyici, toplum, kültür ve eğitim bağlamında inceleyen kuramsal çalışmalara “Güzel Sanatlar Eğitimi” denilmektedir. Bu kavramın içerisindeki görsel sanatlar; resim, heykel, mimarlık, grafik sanatlar, endüstri tasarımı, uygulamalı sanatlar, sinematografi, fotoğrafı, tekstil, moda tasarımı, seramik, bilgisayar sanatı gibi geniş bir alanı kapsamaktadır. “Bu dalların tümüyle ilgili olarak okul öncesinden yükseköğrenime kadar her aşamadaki sanat eğitimi ve öğretimiyle ilgili kuramsal ve uygulamalı çalışmalara “Görsel Sanatlar Eğitimi” ya da yalnız “Sanat Eğitimi” denilmektedir. Müzik, edebiyat, bale, tiyatro, opera gibi sanat dalları ile ilgili eğitim ve öğretimin daha çok müzik eğitimi, bale eğitimi olarak tanımlandığı görülür” (Kırıçoğlu, 2002, s.2).

Sanat eğitimi tarihi incelendiğinde ise sanat eğitiminin amaçlarının temelde 4 unsura indirildiği ve bu amaçlar doğrultusunda okul programlarının yapılandırıldığı görülür (Kırıçoğlu, 2009; Özsoy, 2007). Bunlar; 1) Görsel çevrenin kavrandığı algısal amaçlar, 2) Dünyayı anlamaya ve doğru tepkiler vermeye yönelik bireysel ve toplumsal amaçlar, 3) Kendi çevre ve kültür ortamı içerisinde sanatı anlamaya dönük estetik amaçlar ve 4) Öğrencilerin yeteneklerini geliştirmeye dönük teknik amaçlardır. Bu temel amaçlar aynı zamanda okul programlarında görsel sanatların bulunma nedenini ve gerekçesini de ortaya koymaktadır. Ancak günümüzde sanat eğitiminin sadece okul programları yoluyla topluma kazandırılacağına yönelik algının değiştiği görülmektedir. 21. Yüzyılda çağdaş sanatla birlikte müze, galeri gibi sanat kurumlarının çalışma şekli genişletilmiş ve mekân içerisinde sinevizyon gösterileri, karmaşık yapıya sahip güncel sanat eserlerinin sergilenmesi ve açıklanmasına yönelik farklı

eğitim yaklaşımları gündeme gelmiştir. “Bu anlamda sanat eğitimi, okul içi ve okul dışı öğretim programlarıyla birlikte, hayat boyu uygulanması gereken bir ihtiyaç olmaktadır. Bu ihtiyacın, bireylerin eğitim bütünlüğü içerisinde mutlaka karşılanması gerekir. Bu durum, aynı zamanda sanat eğitiminin sadece yeteneği olan bireylere değil, her bireye verilmesinin gerektiğini ortaya koymaktadır” (Stokrocki ve Kırısoğlu, 1996, s.3).

Türkiye’ de görsel sanatlar derslerinin örgün eğitim kurumlarında yapılandırılması incelendiğinde ilkokul programlarında haftada 1 saat, ortaöğretim programlarında 1 saat ve lise programlarında seçmeli ders konumunda haftalık 1 saat olarak yer bulduğu görülür. Sanat eğitiminin temel amaçları düşünüldüğünde bu ders saatlerinin nitelikli bir sanat eğitimi açısından yeterli olduğunu söylemek mümkün değildir. Nitekim alan yazında (Buyurgan ve Buyurgan, 2007, s.3) ders saatinin yetersizliğini sıklıkla gündeme getirmektedir. Sanat eğitiminin örgün eğitim sistemi içinde yaşadığı bunalım, sanat eğitimi geleneksel anlayıştan farklı biçimde ve daha geniş ve hayat boyu öğrenmeyi de destekleyecek biçimde ele almayı gerekli kılmaktadır. Nitekim günümüzde örgün eğitim kurumları dışındaki sanat kurumlarından biri olarak özellikle müzelerin bireye herhangi bir alan konusunda kendisine değerler katabilmek adına hayat boyu öğrenmeyi desteklediği görülmektedir. Örneğin;dünyada müzecilik uygulamalarına bakıldığında müzelerin halk eğitiminden sağlık eğitimine, engelli bireylerden alan eğitimine ve her yaş düzeyi için çok çeşitli öğrenme fırsatları yarattığı görülmektedir. Okul dışı ya da örgün eğitim sistemi dışındaki bu eğitim faaliyetlerin amacı toplumun farklı konulardaki öğrenme ihtiyaçlarını desteklemektir. Ülkemizde örgün eğitim kurumlarındaki sanat derslerinin saatlerinin yetersizliği bireylerin ilgisine yönelik ve yaşam boyu öğrenme fırsatı sağlayacak örgütsel düzenleme ihtiyacını artırmıştır. Bu konuda sanat alanına bakıldığında temel olarak üç yapılanmanın görüldüğü söylenebilir. Bunlar;

- 1) Sanat müzeleri,
- 2) Çeşitli eğitim ve kültür vakıfları,
- 3) Sanatçıların bir arada üretme amacıyla bir araya geldikleri sanat oluşumlarıdır.

Bu kurumların ve oluşumların eğitim uygulamaları incelendiğinde örgün eğitimi desteklemeye dönük eğitimin bireysel ve toplumsal yönüne odaklanarak toplumda aktif olarak çalıştığı görülmektedir. Bu kurum, dernek ve birliklerin kültürel yapıya katkıları incelemeye değer bir öneme sahiptir.

2.1.5.1. Müzelerin eğitim faaliyetleri

Son yıllarda yapılan araştırmalar (Hooper ve Greenhill, 1995 ve Sternberg, 1989) ve uygulamalar, sanat (resim) eğitiminde müzeleri kullanmanın, yaparak-yaşayarak öğrenmeyi sağladığını, kapalı sınıf ortamından daha rahat bir sanat atmosferi sunduğunu, eleştirel

yaklaşımı kolaylaştırdığı için yaratıcılığı teşvik ettiğini ortaya koymuştur. Buna ek olarak, “müzelere gerçekleştirilecek planlı okul ziyaretlerinin öğrencilere alternatif öğrenme yöntemleri sunduğu ve aktif çalışma fırsatıyla, çocuklara resmi sınıf ortamında pek görülmeyen yetenek ve becerilerini gösterme şansı sağladığı söylenebilir” (Hooper ve Greenhill, 1995, s.175)

Ülkemizde de dünyada olduğu gibi birçok sanat kurumunun toplumda belirli gruplar için sanat eğitimi programları düzenlediği görülmektedir. Örneğin; özel müzecilik konusunda Türkiye’de önemli bir yere sahip olan Pera Müzesi 4 ve 15 yaş arası tüm çocuklar için içerisinde farklı birçok etkinliğin bulunduğu eğitim programlarına sahiptir. Müze ayrıca özel durumlu öğrenciler içinde sanat eğitimi programları oluşturmuştur. “Pera Engelsiz” programları kapsamında işitme engellilere yönelik düzenlediği “İşaret Diliyle Rehberli Tur”lara ek olarak, zihinsel engellilere yönelik de atölye eğitim programları sunmaktadır. Bu atölyeler, bir yandan katılımcılara keyifli bir müze deneyimi sağlarken, diğer yandan da katılımcıların iletişim, problem çözme ve motor kabiliyetlerini geliştirerek, güven duygularını pekiştirmelerini amaçlamaktadır. Bu ve benzer programlara İstanbul Modern ve Sakıp Sabancı Müzesinin eğitim faaliyetlerinde de görmek mümkündür. Büyük kent merkezlerinin dışında faaliyet gösteren Bayburt şehir merkezine 40 km uzaklıkta bulunan Baksı Müzesi de kadınların iş hayatına katılımı ile ilgili bir projeler gerçekleştirdiği gibi bölge çocuklarına sundukları faaliyetlerle de gündeme gelmektedir. Örneğin; 22.27 Mayıs 2014 tarihlerinde Baksı Müzesi “Bayburt 1.Öğrenci Sanat Şenliği” organizasyonunu düzenlemiştir. Şenlik kapsamında düzenlenen resim yarışmasında başarı gösteren öğrenciler Baksı Öğrenci Sanat Atölyesi’nde 1 hafta süren sanat ve tasarım atölye çalışmalarına katılmışlardır.

Batı ülkelerinde müzelerin eğitim hizmetlerine bakıldığında, özellikle de çocuklar söz konusu olduğunda, yalnızca müze içindeki etkinliklere bağlı kalınmadığı görülmektedir. Müzelerin eğitimde önem verdiği anlar, müzenin galerilerinde geçirilen zamanlardır. Müze etkinliklerinin olmadığı müzelerde ise müzeden öğrenilenin kalıcı olmasını sağlamak için öğretmen tarafından hazırlanan programlar göze çarpmaktadır. Bu programlar müze öncesi, müze esnasında ve müze gezisi sonrası sınıf içi etkinlikleri şeklinde planlanmaktadır. “Böylece çocuklar hem müze ziyaretine hazırlanmış olmaktadırlar, hem de müze ziyareti sırasında geçirilen sınırlı saatleri daha verimli geçirme olanağı bulmaktadırlar. Gezi sonrası ise, müze çocuklara gördüklerini uygulayacakları bir ortam sunarak onları atölye çalışmalarına katılmaktadır” (Abacı, 1996, s.105).

Benzer şekilde, Dünya’nın çeşitli bölgelerinde konumlanan Guggenheim Müzeleri’nin de spesifik bir örnek olarak okullarla işbirliği içerisinde çeşitli seçenekler sunduğu görülmektedir. Okullarla yapılan ortak çalışmalar, sanatsal ve eleştirel düşünebilme becerilerinin yanı sıra çocukların dil ve keşif becerilerinin gelişimi desteklemektedir. Bu

ortaklıklar müze eğitimcileri, okul öğretmenleri ve idareciler tarafından ortak planlamaya dayanmaktadır. Guggenheim müzeleri dünyanın farklı bölgelerinde aktif olarak çalışma göstermektedirler. Bunlardan en bilinenlerinin New York, Venedik, Bilbao ve Abu Dhabi'de yer almaktadır. Bu müzelerin “Sanat Yoluyla Öğrenme” programı adı altında toplumsal projeler gerçekleştirdikleri görülmektedir. Örneğin 2016 yılında Müze 6 sanatçı ile aktif olarak projeleri yürütmüştür. Elssie Ansareo, Naia del Castillo, Maider López, Manu Muniategiandikoetxea, Jorge Rubio ve Ainhoa Ortells olmak üzere 4 kadın ve 2 erkekten oluşan sanatçıların projelerinin sonunda isimleri gizlenmiş şekilde bazı öğrencilerin yorumlarına da yer verilmiştir. Edinilen bilgilerde bazı öğrencilerin proje öncesi ve sonrası hisleri dikkat çekicidir. Aşağıda bazı öğretmenlerin ve öğrenci katılımcıların projelerle ilgili görüşlerine yer verilmiştir.

Bu projenin bir parçası olacağımı duyduğumda heyecanlandım, fakat aynı zamanda biraz korkmuş ve sinirliydim, çünkü bir sanatçı ile tanışacağım. Müzeyi ziyaretimiz sırasında, metal örümceği ve çiçekli köpek ve Alex Katz'ın resimleri ve onun hakkında yapılan görkemli, filmi gördük (Santa Maria de Vitoria okulundan bir öğrenci).

Sanat yoluyla öğrenme sayesinde, evren ve özellikle de güneş sistemi üzerinde çalıştık. Bu konuyu karmaşık doğası için seçtim. Kitabı ve gündelik dinamikleri bir yana koyarak, konuyu farklı bir açıdan inceledik. Öğrenciler kavramlara farklı bir bakış açısıyla yaklaştılar, pratik ve dokunarak... Bu, kavraması zor içerikleri öğrenebildikleri anlamına geliyordu. Bu odaklanma ile, konuyla olan ilgilerini uyandırmayı ve öğrencileri motive etmeyi başardık. Tüm öğrencilerin katıldığını, ilgi gösterdiğini, öğrendiklerini ve eğlendiğini vurgulamıştım; Okuma ve yazma konusunda zorluk çekenler de çalıştığımız bu yolla rahattı Müzelerin eğitim alanındaki çalışmaları bize gösteriyor ki artık eserlerin saklanması, güvenliği ve sergilenmesi gibi konuların dışında da müzeler, toplumun her kesiminden insanların eğitimi için önemli bir yere sahiptirler. Farklı öğrenme metotları uygulayan müzeler sadece öğrenciler için değil sanat eğitimcileri içinde bir cazibe merkezi olmaktadır(Begoña Alkalde, Leka Enea-Anaka Okulu Öğretmeni).

Öğrenci ve öğretmen ifadesinde de görüldüğü gibi klasik okul programlarının dışındaki sanat eğitimi uygulamaları ile müzeler öğrencilerin farklı bakış açılarını kazanması noktasında öğrenci ve öğretmenlere fırsatlar sunmaktadır. Bu fırsatların okul disiplininin uzak daha eğlendirici ortamlar yoluyla sağlandığı görülmektedir.

2.1.5.2. Eğitim ve kültür vakıflarının faaliyetleri

Sanatın ve sanat eğitiminin bireysel ve toplumsal yararlarının günümüzde daha iyi anlaşılması için resmi ve sivil kurumların sanatla ilgili projeler üretmesi kaçınılmazdır. 2003 yılında Türk Eğitim Gönüllüleri Vakfı'nın Uluslararası Gençlik Vakfı ile yaptığı 'Düşler Atölyesi' adlı projede 3 yıl içinde 3000 çocuğa ulaşılmış, gönüllü kişilerinde eğitime katılımıyla çocuklar sanatla buluşturulmuşlardır. Projenin sonunda yapılan ankette çocukların eğitimle ilgili motivasyonlarının, gelecekle ilgili umutlarının, temel yaşam becerilerinin arttığı gözlenmiştir.

Bir diğer örnek Venezüella'dan verilebilir. 1975 yılında hem iktisatçı hem politikacı olan Jose' Antonio Abreu, Venezüella'da fakirlikle boğuşan kanunsuz eylemlere yönelen 11 sokak çocuğuyla müzik derslerine başlamıştır. Bir gün sonra müzik dersine 25 çocuk, ertesi gün

46, daha sonra ise 75 çocuk katılmış ve proje gittikçe büyümüştür. O günden bugüne ülkenin her yerinde yüzde 90'ı olumsuz sosyo- ekonomik koşullardaki, kimi özürlü 400 bin çocuk müzik eğitimine katılmıştır. Bu sosyal sorumluluk projesiyle 30 yılda 400.000 sokak çocuğuna müzik eğitimi verilmiştir (Kaya Okan, 2011).

Eğitim ve Kültür vakıfları tüm dünyada mağdur olmuş çocuklarla ilgili projeler gerçekleştirmektedirler. Son yıllarda şiddetlenen Suriye iç savaşıyla birlikte sayıları yüzbinleri bulan çok sayıda savaş mağduru çocuk ülkemize ve diğer batılı ülkelere göç etmek zorunda kalmıştır. Mağdurlar konusunda kurumlar tarafından net bir sayı tam olarak verilemese de tüm dünyada en fazla çocuk göçmen konuk eden ülkenin Türkiye olduğu belirtilmektedir (UNHCR, 2016). Bu çocukların eğitim, sağlık, güvenlik, beslenme gibi temel ihtiyaçları konusunda bazı çalışmalar yürütülmektedir. Bu mağduriyete dikkat çekmek amacıyla Suriye Eğitim Komisyonu ‘‘Resimler ile Konuşan Çocuklar’’ adlı bir proje gerçekleştirmiştir. Eğitim uzmanı Tülay Demir Oktay’ın hazırladığı projede Avrupa’daki göç yolunda kaybolan 10 bin Suriyeli çocuğun durumuna dikkat çekmek istenmiştir. Oktay’a göre proje çocuk resimleri ve analizleri üzerine kurulmuştur.

Türkiye çapında 109 şubesi ile en büyük eğitim örgütlenmelerinden birisi olan ‘‘Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği’’ 1989 yılında kurulmuş ve faaliyetlerine günümüzde devam etmekte olan bir kurumdur. Association for Educational Support (AFES) ile burs programları konusunda bir dayanışma içerisindeyler. 2012 yılı Nisan ayında Yalova şubeler toplantısında eğitim ve kültür evleri açılmasının öncelikli çalışma alanı olarak belirlenmesiyle bu projeye ağırlık verilmiştir. Yeni açılan eğitim ve kültür evleri ile eskiden bu veya benzer isimlerle açılan şube mekânlarının ortak bir programla eşgüdümü planlanmaktadır. Merkezlerde kitaplıklar oluşturulmakta; çocukların eğitimlerine destek olabilecek, sanata ilgilerini arttıracak, yeteneklerini ortaya çıkaracak; barış, demokrasi ve hukuka saygı kültürü oluşturacak projeler yapılmakta, sorgulayan ve düşünen, özgür bireyler olarak yetişebilmelerine katkı verecek programlar uygulanmaktadır. Gençler ve kadınlar için de, kişisel gelişim seminerleri, sanatsal etkinlikler düzenlenmektedir. ‘‘Ben ve Ailem’’, ‘‘Yaşam Atölyesi’’ gibi programlar ağırlıklı olarak kadınlar için gerçekleştirilen projeler arasındadır (ÇYDD, 2016). Günümüzde bu tarz eğitim ve kültür merkezlerinin farklı illerde de yaygınlaşarak eğitim ve sanat faaliyetleri öncelikli olarak çocuk, genç ve kadınlara eğitim fırsatı sunduğu görülmektedir. Örneğin; 2010 yılından itibaren açılan eğitim ve kültür merkezleri Tablo 2.1’ de sunulmuştur.

Tablo 2.1

2010 Yılından Bu Yana Açılan Eğitim ve Kültür Merkezlerinden Bazı Örnekler

Açılış Yılı	Eğitim ve Kültür Merkezi	Şehir
2010	Türkel Minibaş Eğitim ve Kültür Merkezi	Fatih-İSTANBUL
2011	Çağdaş Yaşam Bayraklı Eğitim Evi	Bayraklı-İZMİR
2013	ÇYDD Mualla Eke Eğitim ve Kültür Evi	İzmit
2013	Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği Soma Eğitimevi	Soma-MANİSA
2014	ÇYDD Perihan-Feridun Özdeş Eğitim ve Kültür Evi	AlanyaANTALYA
2014	Çağdaş Yaşam Ferhat Şenatalar Eğitimevi	Avcılar / İstanbul
2015	Çağdaş Yaşam Mercedes Benz Türk Eğitimevi	Aksaray
2015	ÇYDD Fahamet-Ali Kemal Sabuncugil Eğitimevi	Ayvalık / Balıkesir
2015	Çağdaş Yaşam Cumhuriyet Eğitimevi	İzmir
2015	Çağdaş Yaşam Türkan Saylan Eğitimevi	İzmir / Çeşme
2016	Çağdaş Yaşam Öğretmen Zeynep Günöz Eğitimevi	Buca / İzmir
2016	Çağdaş Yaşam Dila Kurt Eğitimevi	Çanakkale
2016	Çağdaş Yaşam Uşak Eğitimevi	Uşak
2016	Çağdaş Yaşam Av. Şule Nazlıoğlu Eğitimevi	Torbalı-İZMİR

“Eğitim sistemlerinin veremediği ve karşılayamadığı kimi niteliklerin varlığının farkına varılması, bir önceki asrın okula yüklediği anlamları değiştirmeye başlamıştır” (Çakmakkaya, 2016.s.1’den akt. Güleç, Çelik ve Demirhan, 2012, s.34). Dolayısıyla ülkemizde yaşam boyu öğrenme programları konusunda ÇYDD ‘nin aktif çalışmaları devam etmektedir. Bireysel anlamda ki eğitim ve kültür-sanat girişimlerinin yayılarak güçlenmesi ve toplumun her kesimine ulaşması konusunda ÇYDD Türkiye çapında en etkili kurumlardan biridir.

2.1.5.3. Sanat oluşumlarının faaliyetleri

“Türkiye’de sivil alanlarda çeşitli toplumsal gruplarla sanat projeleri gerçekleştirmek 1990’lı yılların sonlarına doğru ortaya çıkmaya başlamıştır” (Kamhi, 2013, s.48). Öncesinde sanatçıların daha bireysel deneyimlerle kendilerini toplumdan soyutladığı görülmektedir. Ancak 1990’lı yıllarda gerçekleşmeye başlayan İstanbul Bienalleri ile sanatçılar, özellikle genç sanatçıların hem Türkiye’de hem de uluslararası sanat sahnesinde görünürlük kazanmaya başladığı görülür. “Bu sanatçıların pek çoğu yerel, küresel-toplumsal bağlamlar üzerinde durmaya çalışmışlardır” (Kamhi, 2013, s.49). Böylelikle kentle ve çevreyle ilişki kuran sanatçı oluşumları/insiyatifleri kendini göstermiştir. “Oluşumların en önemli yanı durağan olmayışlarıdır. Hem ortak eylemi, hem de bireyselliği önemserler. Topluluğun her üyesinin katkıda bulunduğu ve topluluğun her üyesini yoğuran bir ağıdır” (Ötgün, 2012, s. 89). Kentsel ve toplumsal bağlamla ilişki kurmayı hedefleyen bu sanatçılar çok çeşitli stratejiler izlemişlerdir. Ötgün’e (2012) göre “sanat oluşumları birlikteliğin önemi, farklılığın gerekliliğini üzerinde var olmuşlardır (s.89). “Sanatın otoritelerce belirlenmiş kuralların dışına çıkan, bağımsız sanatçılar

ve birliklerin ortaya çıkışı 19.yüzyıl'da modern sanattan kopuş ile başlamaktadır. Bu başlangıç ile birlikte sanat tarihi boyunca sanat formlarındaki değişim; Dada, Fluxus gibi sanat akımları, sosyal ve ekonomik alanda yaşanan; “kendin yap”ın temelini oluşturan bağımsızlık anlayışı, 1970’lerdeki sistem karşıtı ayaklanmalar, bu bağımsızlığın altını çizen olaylar ve akımlar olmuşlardır” (Bursalı, 2013, s.1). “Türkiye’de sanat oluşumları 1970'lere kadar mesleki bir birlik anlayışıyla bir araya gelmiş topluluklardır. Cemiyet, grup, birlik gibi tanımlamalarla kendilerini tanıtmaya çalışan pek çok girişim, daha çok Batı referanslı değerleri topluma yayma çabası içinde olmuştur” (Ötğün, 2012, s.92). “Sanatçı insiyatiflerinin ise günümüzün küreselleşen dünya ve kapitalist ekonomi düzenine sıkı sıkıya bağlı hale gelen sanat ortamında Dada gibi akımların, olayların bir yansıması olarak var olduklarından bahsedilebilir. Öte yandan, kurumlara yönetim ve bazen de sanatsal pratikler anlamında alternatif yaratmaları sanatçı insiyatifi yapılarını kurumsal eleştiri üzerinden okumayı olanaklı kılmaktadır. Ancak yine de günümüzde sınırlar bu kadar net ve kesin çizgiler ile çizilememektedir” (Bursalı, 2013.s.1).

Terim olarak kolektif sanatçılar veya sanatçı insiyatifleri gibi isimlerle yola çıkmış bağımsız sanat oluşumlarının bir kısmı düzene karşı mücadeleyi sanat üzerinden yapma misyonunu taşımışlardır. Dünyanın farklı yerlerinde örgütlenmiş bu yapılar grafiti sanatı, protest sanat, aktivizm, Dadaizm, sosyalist sanat, karşı sanat, happening, feminist sanat gibi birçok kolda faaliyet yürütmektedirler. Bazı durumlarda doğrudan politik bir mesajla iç içe giren yaratımlar söz konusudur. Toplum içinde ezilen kesimlere hitap eden ve sorunların dile getirilmesi konusunda basına sızan eylemleri gerçekleştirmişlerdir. Belki de yönleriyle sanat eğitimi veren kurumlardan ayrılırlar.

Bazı durumlarda sanatın etkisinin topluma hiç ulaşmadığı veya olumsuz etki yaptığı birtakım sebeplerde mevcuttur. Genelde kent karmaşasına atıfta bulunarak sanat oluşumlarının toplumun her kesimine yeterince nüfuz edemediği görüşleri dile getirilmektedir. İnsanların toplu yaşam alanı için oluşturdukları kentlerin, kendilerinden uzaklaşması ve sorunların çoğalması yeni ve farklı ifade şekillerinin doğmasına neden olmuştur. Modern kent anlayışı kaotik yapısı ile insanları birbirinden koparmış ve yabancılaştırmıştır. Kentin iletişim yapısını; bireylerin içinde yaşadığı ortamlardaki sorunlarını dile getirme şekli, legal veya illegal olarak kendini göstermektedir (Candemir, 2008).Tablo 2.2.’de kategorilerine göre Türkiye’de faaliyet gösteren sanat oluşumları listelenmiştir.

Tablo 2.2

Türkiye’de Bağımsız Şekilde Oluşturulmuş Sanat Gruplarından Bazı Örnekler

Sanat Oluşumları-Birlikler	Kent	Kategori
Hafriyat	İstanbul	Bağımsız
Nomad	İstanbul	Bağımsız
Pist	İstanbul	Bağımsız
Bas	İstanbul	Bağımsız
Krűw	İstanbul	Bağımsız
Karşı Art Works	İstanbul	Bağımsız
Açıklan Sanat Kolektifi(ASK)	İstanbul	Bağımsız
Halka Sanat Projesi	İstanbul	Bağımsız
Kluqe Kadın Sanat Kolektifi	İstanbul	Bağımsız
Amargi	İstanbul	Bağımsız
Özerk Sanat Konseyi	İstanbul	Bağımsız
Hangar	Ankara	Bağımsız
Gerçek Kötüler Sanat Kolektifi	Ankara	Bağımsız
Ona Bakarsan Sanat Kolektifi	Ankara	Bağımsız
Mat Sanat Kolektifi	Adana	Bağımsız
Atölye 77 Güncel Sanat Kolektifi	Antakya	Bağımsız
Dramaqueer Sanat Kolektifi	Antakya	Bağımsız
UKKSA	Muğla	Bağımsız
Portakal Çiçeği Sanat Kolonisi	Sakarya	Bağımsız
Videolist	Mardin	Bağımsız
Kara Pembe Karşı Sanat	İzmir	Bağımsız

Tablo 2.2.’de sanatçıların bir araya gelerek oluşturdukları gruplar görülmektedir. İstanbul şehrindeki bağımsız sanat oluşumlarının diğer kentlere göre oldukça yaygın olduğu söylenebilir. Sayısal olarak İstanbul’da 11, Ankara’da 3, Antakya’da 2 ve 1’er şekilde Muğla, Sakarya, Mardin ve İzmir’de bağımsız statüde sanat oluşumu bulunmaktadır.

Tablo2.3

Türkiye’de Dernek Statüsünde Olan Sanat Oluşumlarından Bazı Örnekler

Sanat Oluşumları-Dernekler	Kent	Kategori
Resim ve Heykel Müzeleri Derneği	İstanbul	Dernek
Bağımsız Sanat Derneği (BSD)	İstanbul	Dernek
Fotoğraf ve Sinema Amatörleri Derneği	İstanbul	Dernek
Kadın Ressamlar Derneği	İstanbul	Dernek
Genç Sanatçılar ve Sanatseverler Derneği	İstanbul	Dernek
Sanat Tarihi Derneği	İstanbul	Dernek
Avrasya Sanat Kolektifi Derneği	İstanbul	Dernek
Moda Tasarımcıları Derneği	İstanbul	Dernek
Geleneksel Sanatları Yaşatma Derneği	Ankara	Dernek
Çağdaş Drama Derneği	Ankara	Dernek
Bergama Amatör Fotoğraf Sanatı Derneği	İzmir	Dernek
Urla Sanat Sokağı Derneği	İzmir	Dernek
Suluboya Ressamları Derneği	İzmir	Dernek
Adana Ressamlar Derneği	Adana	Dernek
Femin Art Kadın Sanatçılar Derneği	Trabzon	Dernek

Sanat Oluşumları-Dernekler	Kent	Kategori
Karadeniz Plastik Sanatlar Derneği	Trabzon	Dernek
Fotoğraf Sanatı Kurumu Derneği(FSK)	Antalya	Dernek
Güzel Sanatlar Derneği	Antalya	Dernek
Kadın Ressamlar Derneği	Bursa	Dernek
Engelliler Kültür Sanat Derneği	Bursa	Dernek
İpekyolu Fotoğraf Sanatı Derneği	Gaziantep	Dernek
Fotoğraf ve Sinema Sanatı Derneği	Gümüşhane	Dernek
Hitit Fotoğraf ve Sinema Amatörleri Derneği	Çorum	Dernek
Çorlu Kültür ve Sanat Derneği	Tekirdağ	Dernek
Ahlat Fotoğraf Sanatçıları Derneği	Bitlis	Dernek
Denizli Fotoğraf Sanatçıları Derneği	Denizli	Dernek
Ayvalık Kültür Sanat Derneği	Balıkesir	Dernek
CİA Kültür ve Sanat Derneği	Ağrı	Dernek

Tablo 2.3’de görüldüğü gibi Türkiye’de dernek çatısı altında birleşmiş kurumların listesi verilmiştir. Bu listede İstanbul’un diğer kentlere oranla yaygınlığı göze çarpmaktadır. Sayısal olarak İstanbul’da 8, Ankara’da 2, İzmir’de 3, Trabzon, Antalya, Bursa’da 2, Adana, Gaziantep, Gümüşhane, Çorum, Tekirdağ, Bitlis, Denizli, Balıkesir ve Ağrı’da 1’er adet dernek kurulmuş olduğu görülmektedir.

Tablo 2.4

Türkiye’de Vakıf Statüsünde Olan Sanat Kurumlarından Bazı Örnekler

Sanat Oluşumları-Vakıflar	Kent	Kategori
Başak Kültür Sanat Vakfı	İstanbul	Vakıf
Görsel Sanatlar Vakfı(GÖRSAV)	İstanbul	Vakıf
İstanbul Kültür Sanat Vakfı	İstanbul	Vakıf
Diyarbakır Kültür Sanat Vakfı	Diyarbakır	Vakıf
Baksı Kültür Sanat Vakfı	Bayburt	Vakıf

Tablo 2.4’de Türkiye’de sanat alanında faaliyet gösteren öncü vakıfların listesi verilmiştir. İstanbul’da faaliyet gösteren vakıfların uluslararası düzeyde çalışmalar gerçekleştirdiği söylenebilir. Tabloda Diyarbakır ve Bayburt kentlerinde 1’er vakıf görülmektedir. Baksı Kültür Sanat Vakfıyla aynı adı taşıyan Baksı Müzesi 2013-2014 Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi tarafından 2014 yılı “Avrupa Konseyi Müze Ödülü”nü almıştır.

Görüldüğü üzere Türkiye çapında 54 sanat oluşumu gözlenmektedir. İstanbul’un hem bağımsız sanat oluşumlarıyla hem de dernek türündeki kurumlarıyla listedeki en fazla sanat kurumunu barındıran kent olduğu söylenebilir. İstanbul’u Ankara takip etmektedir. Ankara şehrinde diğer sanat oluşumlarından farklı olan bir detay vardır. Bir üniversite (Gazi Üniversitesi) bünyesinde “Ona Bakarsan” adlı bir güncel sanat kolektifi kurmuştur. Tablo 2.3’de 20. sırada bulunan ve sanat oluşumunu engelli bireylerin kurduğu Bursa’da bulunan

“Engelliler Kültür Sanat Derneği” listedeki kurumlar arasında göze çarpan bu özellikteki tek dernektir.

Toplumsal olarak karmaşa içerisindeki kent kültüründe sistemin devamını sağlayan kapitalizmle birlikte insanlarda sanat yoluyla çeşitli değişimler sağlamak isteyen, protest sanat veya post modern sanat kavramları altında tek sesli şekilde çalışma yürüten sanatçılarda olmuştur. Ülkemizde tüm bu sorunlarla ilgili mücadele veren bağımsız kurumlar mevcuttur. Hem eğitim hem de sosyal faaliyetler konusunda toplumun her kesimi için ücretsiz programlar düzenleyen Halkevleri Türkiye’nin 26 şehrinde aktif olarak çalışmaktadır. Sanat eğitimi alanında yaz kampları düzenleyen kurumda genellikle gönüllülerden oluşan uzman eğitimciler vardır. Türkiye’nin eğitim üzerine sorunlarıyla ilgili düzenli raporlar yayınlayan kurum 2013 yılındaki raporunda okulların fiziki şartları, temizlik durumu, güvenliği, mevcut sınıfların kalabalığı üzerine kaygılarını dile getirmişlerdir.

2.2 İlgili Araştırmalar

2.2.1. Türkiye’deki Bağımsız Sanat Oluşumları Konusunda Yapılan Araştırmalar

Kozlu (2011) “Türkiye’nin 1990 ve 2000’li Yıllarındaki Çağdaş Sanat Ortamına Genel Bir Bakış” adlı çalışmasında; tarihsel bir sırayla bağımsız sanat girişimlerinin açtıkları sergilere yer verilmiştir. Araştırmacı “Yeni Eğilimler Sergileri” (1977-1987), “Günümüz Sanatçıları İstanbul Sergileri” (1980 yılından itibaren), “Öncü Türk Sanatından Bir Kesit” (1984-1988), “A,B,C,D” (1989-1993), “Uluslararası İstanbul Bienali” gibi etkinlikleri ve sergileri Türkiye’deki sanat açısından değişimlerin habercisi olarak değerlendirmiştir. Araştırma kapsamında Türkiye’deki tüm bu gelişmeleri destekleyen kuruluşların listesi verilmiştir. 1990 ve 2000’li yıllarda Aksanat, Yapı Kredi Kazım Taşkent Sanat Galerisi, Borusan Sanat, Garanti Platform, Proje 4L- Elgiz Çağdaş Sanat Müzesi, İstanbul Modern, Sabancı Müzesi, Pera Müzesi, Santral İstanbul, Kasa Galeri, Siemens Sanat, Arter gibi sanatı destekleyen kurumlar çoğalmıştır. Bunun yanında Maçka Sanat Galerisi, Galeri Nev, BM Çağdaş Sanat Merkezi, Karşı Sanat Çalışmaları, Galeri Artist vb. özel galerilerde çağdaş sanatı destekleyen yönde sergilere ev sahipliği yapmışlardır. Kozlu’nun (2011) çalışmasında dikkat çekici diğer unsur sanatçıların ilk defa bir araya gelerek oluşturdukları bağımsız gruplardır.

Ötügen (2012), “Bildireler bağlamında sanatta hareketler, oluşumlar ve Hangar” adlı makalesinde 1990’larda ortaya çıkan oluşumların düşünsel boyutuna yer vermiştir. Türkiye’deki sanat oluşumlarını özellikle 1970’lere kadar mesleki bir birlik anlayışıyla bir araya gelmiş topluluklar olarak tanımlamıştır. Cemiyet, grup, birlik gibi tanımlamalarla kendilerini tanıtmaya

çalışan pek çok girişimin daha çok Batı referanslı değerleri topluma yayma çabasında oldukları ifade etmiştir.

Sırma (2010) “Türkiye’de Çağdaş Sanat Piyasasında “Alternatif Oluşumlar, Sanatçı İnisiyatifleri” başlıklı yüksek lisans tezinde sanatçı oluşumların yapısını oluşturan öncelikli felsefeyi tanımlamış, daha sonra Türkiye’nin öncü sanatçı inisiyatiflerini çalışma biçimleri ve kurumsal yapılarıyla 3 kategoriye ayırmıştır.

- 1) İdeolojik/politik temelde işler üreten sanatçı inisiyatifleri
- 2) Deneysel sanat pratikleri temelinde iş üreten sanatçı inisiyatifleri
- 3) Sanat merkezi şeklinde konumlanan sanatçı inisiyatifleri olarak adlandırılmıştır.

Araştırmada bahsi geçen sanatçı inisiyatiflerinin yaptığı çalışmalara bakıldığında, bazılarının özellikle ülke gündemine ait sorunlarla yakında ilgili oldukları görülmektedir. İnsan hakları, kırsaldan kente göçerken bireyin yaşadığı sorunlar, faili meçhul cinayetler, gözaltında kayıplar, çevre sorunları, hayvan hakları, kadın hakları, töre cinayetleri gibi olgular, bu gruba giren sanatçı inisiyatiflerinin ilgilendikleri konular arasındadır.

Limon (2008) “Çağdaş Türk Resminde Örgütlü Sanat Hareketlerinin Türk Toplumunda Sanat Alt Kültürünün Oluşmasına Etkisi” adlı yüksek lisans tezinde çağdaş Türk resim sanatının gelişim sürecinde var olan örgütlü sanat hareketlerinin, Türk toplumunda sanat alt kültürü oluşturma yönündeki katkılarını tespit etmeyi ve bunu tespit ederken, dernek içi ve dernekler arası etkileşimi araştırmayı amaçlamıştır. Araştırma sonucunda, çağdaş Türk resim sanatının gelişim sürecinde var olan örgütlü sanat hareketlerinin tümünün Türk toplumunda sanat alt kültürü oluşturma yönünde sanatın, tüm kültür yapıları içerisinde tüm insanlar için olduğunu kendine ilke edinmiş ve toplumda eğitilmiş ya da eğitimsiz herkesin sanata ilgisini arttırdığı ve sanatı belli bir kesimin tekelinden çıkardığı sonucuna ulaşılmıştır.

2.2.2. Türkiye’de ki Bağımsız Sanat Oluşumlarının İşleyişi ve Çalışmaları Konusunda Yapılan Araştırmalar

Adar (2017) tarafından “Şehir ve Sanat İlişkisinde Özel Şirketlerin Rolü; Alimoğlu Kültür Sanat Derneği Örneği/ Aksam” adlı çalışmada Afyonkarahisar’da özel sektörlerce desteklenen Alimoğlu Kültür Sanat Merkezi’nin kurulduğu günden bu güne kadar yapmış olduğu etkinliklerin, şehrin sanat yapısına ne tür katkılar sağladığını araştırmak, yapılan etkinliklerin bibliyografyasını çıkarmak ve Afyonkarahisar’da yaşayan insanların AKSAM konusunda algılarını ölçmeyi amaçlanmıştır. Araştırmada veri elde etmek amacıyla anket yöntemi ve kaynak tarama yöntemi kullanılmıştır ve yaklaşık 1000 katılımcıya ulaşılmıştır. Elde edilen veriler sonucunda, özel şirketlerin alanlarında uzman kişilerin desteği ile yapmış olduğu

ve belirli bir sanatsal kalitesi olan aktivitelerin, sanatseverler tarafından dikkatle takip edildiği, şehrin sanata olan ilgisini geliştirdiği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Sazak ve Öncül (2016) “Dernekler ve Müzik Eğitime Katkıları (Sansev Örneği)” adlı çalışmalarında sanat alanında hizmet veren sivil toplum kuruluşlarının Türkiye’de varlığını belirlemek ve SANSEV derneği örneğiyle müzik eğitime katkıları ortaya koymayı amaçlamışlardır. Araştırmada belgesel tarama yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini ülkemizde hizmet veren Kültür Sanat ve Turizm Dernekleri, örneklemini ise Sanatçılar Sanatseverler Kültür ve Dayanışma Derneği (SANSEV) oluşturmuştur. Araştırmada, yaygın eğitim sisteminin uygulandığı derneklerin, sanat ve müzik eğitimi alanında topluma sağladığı katkıları; toplumu bilinçlendirip sanat yolunda aydınlatmak olarak ifade edilmiştir.

Ece, Barış ve Doğan (2013) “Sanat Derneklerinin Etkinliklerinin Sanat Eğitimi Açısından İncelenmesi (Bolu İli Örneği)” adlı çalışmalarında Sivil Toplum Kuruluşlarından, Sanat Derneklerinin yerel ve ulusal sanat eğitimindeki yerleri ve önemi vurgulanmaya çalışılmıştır. Bu amaçla, araştırmada öncelikle Bolu ilindeki sanat derneklerinin sayıları, kuruluş amaçları, sıklıkla yapılan eğitimsel, sanatsal ve toplumsal etkinlikleri, bu etkinliklere yerel halkın bakış açısı ve katılımı konusundaki dernek yöneticilerinin görüşleri konusunda bilgiler verilmiştir. İstenilen verilere ulaşmak için dernek yöneticilerine yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Görüşme sonuçlarından elde edilen verilere göre, toplam dernek sayısına oranla, il içerisindeki sanat derneklerinin azlığı dikkat çekmiştir. Buna rağmen yapılan etkinliklerin (kendi alanlarında çeşitli eğitsel kurslar toplantı, konferans, seminer, yarışma, sergi, sempozyum ve gösteriler) yerel platformda amatörce yapılan çalışmalarını sergileme imkanı sağladığı ve bu sanatsal çalışmalarını tüzel bir kimlik altında topladığı, yerel halk üzerinde olumlu karşılansak, etkinliklere her geçen yıl daha fazla katılım sağlandığı anlaşılmıştır. Ayrıca, sonuçlar toplumsal sanat eğitiminin gerekliliği konusu çerçevesinde yorumlanarak öneriler getirilmiştir.

Bursalı (2013) “Sanatçı İniyatifleri ve Sanatçılar Tarafından Yürütülen Mekânların İstanbul Güncel Sanat Alanındaki Rolü” adlı yüksek lisans tezinde İstanbul’da ki sanatçı iniyatiflerinin aktif olarak yer aldıkları güncel sanat ortamındaki rolü, nasıl yürütüldükleri, amaçları ortaya konulmuştur. Araştırmacı galerilerin ve özel şirketlere ait olan sanat kurumlarının sanat ortamındaki hâkimiyetlerinin yanı sıra sivil, kolektif biçimde hareket eden, alternatif projelere yer açmayı hedefleyen ve çoğu zaman sanatçıların yönetimindeki iniyatifler sanat ortamında birer alternatif üretim ve sergileme alanı olarak kayda geçtiğini ifade etmektedir. Bu kurumlar mevcut şartlar altında, sürdürülebilirliklerini devlet finansmanı olmaksızın, alternatif fon kaynakları ile sağlamaktadırlar. Bu durumun yarattığı güçlükler sürdürülebilirlik anlamında sanatçı iniyatifleri zora sokmaktadır.

Okutur (2011) “Türkiye’de Sanat Galerilerinin Gelişiminin Sanat Yönetimine Etkisi” adlı yüksek lisans tezinde Türkiye’deki geçmişten günümüze kurulmuş olan sanat galerilerini hem teknik hem de işlev bakımından ele almış ve Türkiye’deki Sanat Yönetimine etkilerini çeşitli kıyaslamalarla değerlendirmiştir. Araştırma kapsamında sanat galerileri gezilmiş, Türkiye’deki bazı sanat galeri yöneticileri ile görüşülmüş ve röportaj yapılmıştır. Araştırma sonucunda, sanat alıcısını ya da izleyiciyi sanat ürünüyle bilinçli bir şekilde çağın koşullarının gereksinimine uygun biçimde sanat alıcısıyla buluşturması nihayetinde sanat eleştirmen-yazarlarının yapıcı ve eğitici eleştirileriyle şekillenerek Türkiye’nin sanat hayatı gelişeceği, kültürel gelişme katkı sağlayacağı belirtilmiştir.

Tüm bu araştırmalar incelendiğinde Türkiye’de dernek, birlik, cemiyet gibi yapılarla var olan bağımsız sanat oluşumlarının faaliyetleri ve toplumun sanat eğitime katkıları konusunda birtakım araştırmaların yapıldığı ve bu araştırmalardan toplumsal eğitim bağlamında ağırlıklı olarak Müzik Derneklerinin faaliyetlerinin incelendiği, görsel sanatlar konusunda ise faaliyet veren dernek ve oluşumların daha çok tarihsel bazda çözümlendiği, spesifik örnek bazında incelenmediği görülmektedir. Görsel sanatlar bağlamında faaliyet gösteren kuruluşların yerel ve ulusal sanat eğitimindeki konumları eğitimsel, sanatsal ve toplumsal etkinlikleri, bu etkinliklere sanatçıların ve yerel halkın bakış açısı ve katılımı konusu yeterli araştırmanın olmadığı görülmektedir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YÖNTEM

Bu bölümde; araştırmanın deseni, çalışma grubu, veri toplama araç ve teknikleri, veri toplama yöntemi ve süreci ile verilerin analizi ile ilgili açıklamalar yer almıştır.

3.1. Araştırmanın Deseni

Araştırmada nitel araştırma modellerinden “Temel Nitel Araştırma (Basic Qualitative Research)” deseni kullanılmıştır. Temel nitel araştırma eğitimde yaygın bir biçimde kullanılan araştırma desenlerinden biridir. “Veriler; gözlem, görüşme veya doküman analizi tekniğiyle toplanabilir. Bu araştırmalarda hangi soruların sorulduğu, neyin gözlemlendiği ve hangi dokümanların ilişkili kabul edildiği araştırmanın teorik çerçevesine bağlıdır” (Merriam, 2013, s. 23). Bu araştırmada eğitim kurumları dışındaki sanatçı oluşumlarının buldukları bölgede yaşayan toplumun eğitim ve kültürüne katkıları Uluslararası Knidos Kültür ve Sanat Akademisi (UKKSA) örneklemeden yola çıkılarak incelenmiştir. Bu doğrultuda araştırma süresince konuyla ilgili yetkililerle yüz yüze görüşmeler gerçekleştirilmiş, geçmiş yıllarda yapılan etkinliklere ait dokümanlara ulaşılarak, kurumun tarihçesi, finansmanı, fiziki yeterlilikleri belirlenmiştir. Kurumun 2016 yaz sezonundaki etkinliklerinde katılımcı gözlemci olarak yer alınmış, faaliyetlerde yer alan yerli ve yabancı sanatçılarla, ziyaretçilerle ve eğitim faaliyetlerinden yararlanan öğrencilerle görüşmeler yapılmıştır.

3.2. Çalışma Grubu

Bu araştırmanın çalışma grubunun belirlenmesinde araştırmanın amacı doğrultusunda nitel araştırmanın geleneği içinde ortaya çıkmış amaçlı örnekleme yönteminden yararlanılmıştır. “Nitel araştırmalarda amaç genelleme değil, bütüncül bir resim elde etmektir. Nitel araştırma çalışılan konuyu derinlemesine ve tüm olası ayrıntıları ile incelemeyi içerir” (Yıldırım ve Şimşek, 2005 s.107). Bu bağlamda çalışılacak kurumun belirlenmesinde uygun örneklemeden yararlanılmıştır. Uygun örnekleme koşulların ne olduğuna yani, zamana, paraya, yere, konumunun kullanılabilirliğine, ya da cevaplayanlara bağlıdır (Merriam, 2013). Bu kapsamda UKKSA’nın konum itibarıyla araştırmacıya ulaşılabilirlik imkânı vermesi önemli bir seçim nedeni olmuştur.

Bu araştırmanın çalışma grubunu Muğla ilinin Datça ilçesinde UKKSA’dan sorumlu 1 yetkili ve 2016 sezonunda çalışmalarıyla etkinliklere katılan 3 yerli ve 3 yabancı uyruklu olmak üzere toplam 6 sanatçı, sezon içerisinde UKKSA’nın sanat eğitimi programından yararlanan 10

öğrenci ve faaliyetlere izleyici olarak katılan 3 ziyaretçidir. Araştırmada farklı katılımcıların bakış açılarını anlama ve derinlemesine bilgi elde etmek amacıyla veri kaynaklarını çeşitlemeye gidilmiştir.

Araştırmanın çalışma grubunun belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemlerinden maksimum çeşitlilik örneklemesinden yararlanılmıştır. “Maksimum çeşitliliğe dayalı örneklem oluşturmadaki amaç, genelleme yapmak için çeşitliliği sağlamak değildir, tam tersine çeşitlilik gösteren durumlar arasında herhangi ortak ya da paylaşılan olguların olup olmadığını bulmaya çalışmak ve çeşitliliğe göre problemin farklı boyutlarını ortaya koymaktır” (Yıldırım ve Şimşek 2005, s. 109). Patton’ a (2002, s. 234) çeşitlilikten türeyen ana deneyimleri yakalamada önemli değerlere sahip olan yaygın bir örnek, orta ya da olguyla aynı özellikleri taşır (Akt. Merriam, 2013, s. 78). Tablo 3.1.’de UKKSA’nın kurucusu ve yönetim kurulu üyesi Nevzat Metin’in demografik özellikleri ile ilgili bazı bilgilere yer verilmiştir.

Tablo 3.1

UKKSA Kurucu Başkanının Demografik Özellikleri

Cinsiyet	Yaş	Meslek	Eğitim	Ülke
Erkek	63	Girişimci	Üniversite	Türkiye

Metin’in Türkiye’nin Plastik Sanatıyla ilgili genç sanatçıların çalışmalarından oluşan katalogların basımını üstlenen ve yayınlayan bir girişimci olduğu söylenebilir. “Bilim Sanat Yayınları”nın sahibidir ve “Yurt ve Dünya Sanat Galerisi” nin kurucusudur. Şu an aktif şekilde UKKSA’nın yönetimiyle ilgilenmektedir. Çalışma grubunda yer alan yabancı sanatçıların demografik özellikleri Tablo 3.2’de verilmiştir.

Tablo 3.2

Katılımcı Yabancı Sanatçıların Demografik Özellikleri

Cinsiyet	Yaş	Eğitim	Meslek	Ülke
Kadın	43	Üniversite	Sanatçı	Almanya
Kadın	54	Üniversite	Sanatçı	Sırbistan
Erkek	47	Üniversite	Sanatçı	Bulgaristan

Tablo 3.2’de görüldüğü üzere demografik olarak yetişkin bireylerden oluşan yabancı sanatçı grubu üniversite mezunudur. Katılımcılardan ikisi üniversite eğitimini sanat üzerine almıştır. Ancak Almanya kökenli kadın sanatçının üniversite eğitimi alan dışıdır.

Tablo 3.3

Katılımcı Yerli Sanatçıların Demografik Özellikleri

Cinsiyet	Yaş	Eğitim	Meslek
Kadın	56	Üniversite	Sanatçı
Kadın	34	Üniversite	Sanatçı
Erkek	27	Üniversite	Sanatçı

Tablo 3.3’de 3 katılımcı kadın yerli sanatçının bilgilerine yer verilmiştir. Yaşı en genç katılımcıların eğitimi seramik üzerinedir. Yaşı 56 olan diğer kadın sanatçının eğitimi güzel sanatlara yönelik olmamasına rağmen resim sanatında kendini geliştirmeyi tercih etmiştir.

Tablo 3.4

Yerli Ziyaretçilerin Demografik Özellikleri

Cinsiyet	Yaş	Eğitim	Meslek
Kadın	13	Ortaokul	Öğrenci
Kadın	53	Üniversite	Öğretmen
Erkek	59	Üniversite	Öğretmen

Tablo 3.4’de UKKSA’yı ziyaret eden yerli katılımcı 3 kişilik bir aileye ait bilgiler görülmektedir. Bu aileyi ilginç kılan belki de en önemli unsur UKKSA’yı kuruluşundan beri takip etmeleridir. Çünkü yöreyi çok sık ziyaret etmektedirler ve kadın öğretmen olarak bilgileri verilen kişi yörede doğmuş ve çocukluk yıllarını orada geçirmiştir.

UKKSA’da görüşleri alınan bir diğer grup ise “çocuk sanat kampı”na katılımcı olarak gelen “İstanbul Yeni Okul” öğrencileridir. Araştırmada çocuk sanat kampına 34 öğrenci katılmış bu öğrencilerden gönüllülük esasına göre 10 öğrenci ile görüşme yapılmıştır. Gönüllü öğrencilerin demografik özellikleri Tablo 3.5’de sunulmuştur.

Tablo 3.5

Katılımcı Öğrencilerin Demografik Özellikleri

Cinsiyet	Yaş	Okul	Ülke
Kız	6-7 yaş aralığı	İstanbul Özel Yeni Okul	Fransa
Kız	6-7 yaş aralığı	İstanbul Özel Yeni Okul	Almanya
Kız	6-7 yaş aralığı	İstanbul Özel Yeni Okul	Türkiye
Kız	6-7 yaş aralığı	İstanbul Özel Yeni Okul	Türkiye
Kız	6-7 yaş aralığı	İstanbul Özel Yeni Okul	Türkiye
Kız	6-7 yaş aralığı	İstanbul Özel Yeni Okul	Türkiye
Kız	6-7 yaş aralığı	İstanbul Özel Yeni Okul	Türkiye
Kız	6-7 yaş aralığı	İstanbul Özel Yeni Okul	Türkiye
Erkek	6-7 yaş aralığı	İstanbul Özel Yeni Okul	Türkiye
Erkek	6-7 yaş aralığı	İstanbul Özel Yeni Okul	Türkiye
Erkek	6-7 yaş aralığı	İstanbul Özel Yeni Okul	Türkiye

Tablo 3.5’de görüldüğü gibi 7 kız ve 3 erkek öğrenci ile görüşülmüştür. 6-7 yaş aralığında olan bu öğrenciler İstanbul’da ikamet etmektedir. Öğrencilerden ikisi yabancı uyrukludur.

3.3. Veri Toplama Araç ve Teknikleri

Bu araştırmada veriler; UKKSA’nın önceki dönemlerde gerçekleştirdikleri etkinliklerde tutulan kayıtlar ve faaliyet biçimleri, derneğin tüzüğü ve yazılı kayıtlarını içeren dokümanlar, kurum yetkilileri, katılımcı sanatçılar, ziyaretçi ve sanat eğitimi programlarına katılan çocuklarla yapılan görüşmeler ve araştırmacının gözlemlerini içeren araştırmacı saha günlüğü ve faaliyet ortamı gözlem formu yoluyla toplanmıştır. Veri toplama araçlarının özellikleri ve kullanılma amacıyla ilgili bilgilere aşağıda yer verilmiştir.

3.3.1. Dokümanlar

“Nitel araştırmalarda dokümanlar yazılı, görsel ve fiziksel materyalleri tanımlayan şemsiye bir terim olarak kullanılır” (Merriam, 2013, s.131). Dokümanlar araştırma konusuyla ilgili her türlü görsel, yazılı ve dijital materyallerdir. “Yaygın dokümanlar; resmi kayıtlar, mektuplar, gazeteler, şiirler, şarkılar, ortak kayıtlar, hükümet dokümanları, tarihsel dokümanlar,

otobiyografi (yaşam öyküsü/özgeçmiş) gibi belgelerdir” (Merriam, 2013, s.132). Bu araştırmada, UKKSA'nın önceki dönemlerde gerçekleştirdikleri etkinliklerde tutulan kayıtlar, istatistikler ve faaliyet biçimleri, dernek tüzüğü ve yazılı kayıtların incelenmesi yoluyla elde edilmiştir. Araştırma kapsamında incelenen dokümanlara ilişkin ayrıntılara aşağıda yer verilmiştir.

UKKSA'nın faaliyetleri üzerine internet üzerinden resmi olarak bilgi edinilebilecek iki kaynak bulunmaktadır. Bunlardan ilki UKKSA'nın resmi internet sitesidir. Bir diğer kaynak ise resmi facebook sayfasıdır. Genellikle facebook sayfasının daha güncel paylaşımlar için kullanıldığı ve aktif olduğu söylenebilir. UKKSA resmi facebook sayfasında kendi çalışma alanını “sanat” kurumu olarak değil, “eğitim” kurumu olarak belirtmiştir. Yani bundan şu anlaşılabilir; UKKSA kendini sanat üzerine uygulamalı çalışmalar yapan bir eğitim kurumu olarak tanımlamıştır.

Şekil3.1. UKKSA web sitesi ana sayfa

Şekil3.1’de UKKSA’nın ana sayfasından elde edilmiş bir ekran görüntüsü mevcuttur. Araştırmanın en önemli bilgi kaynaklarından bir tanesi UKKSA’nın resmi web sitesidir. Birçok konuda sayfadaki bilgilerden araştırmaya bulgu elde edilmiştir. Örneğin; UKKSA’nın dernek tüzüğüne web sitesi yoluyla ulaşılmıştır. UKKSA’nın Faaliyetlerine ilişkin programlara (Şekil 3.2 ve 3.3) ise resmi facebook sayfası yoluyla ulaşılmıştır. Ayrıca etkinliklere yönelik pek çok katalog, broşür gibi yazılı dokümanlar kurum yetkilileri tarafından araştırmacıya sunulmuştur.

UKKSA
Kültür Sanat Akademi

Koşuyolu Mh Eski Koşuyolu Cd No 111/A Kadıköy / İSTANBUL
T. 0216 349 26 10 E-posta: info@ukksakademi.com
www.ukksakademi.com

6. KNİDOS'un SIR'ı Sanat Festivali ve Açık hava Sergisi Açılışı
06 Ağustos 2016 (Resim, Heykel, Seramik, Cam, Fotoğraf)
Edebiyat Günleri Şiir, Dinleti, Söyleşi, Müzik Festivali ve Açık hava Sergisi

- **Açık hava Heykel Müzesi Açılışı**
- **Fuat SAKA Konseri**
- **Yaşam Boyu Onur Ödülleri** verilecekler
Ara **GÜLER**
İbrahim **BALABAN**
Vedat **TÜRKALİ**
İlci **BİREK**
Aydin **BOYSAN**
Osman Saifet **AROLAT**
Emel **VARDAR**
Teoman **SÜDOR**
Ertuğrul **ATEŞ**
Musafer **AKYOL**
İbrahim **ÇİFTÇIOĞLU**
Nuran **ESİN**
Doğan Ömer **YALÇINKAYA**
- **Türkiye'nin Önde Gelen Resim, Heykel, Seramik, Cam, Fotoğraf Sanatçılarından 10 Kişisel Sergi**
Emel **VARDAR** Kişisel Heykel Sergisi
Funda **TARAKÇIOĞLU** Kişisel Heykel Sergisi
Aygen **SAVCI** Kişisel Cam Heykel Sergisi
İhsan **KENDİR** Kişisel Heykel Sergisi
İlhan **BERK** Anma Sergisi
Prof. Gürbüz Doğan **EKİSÖĞLU** Kişisel Resim Sergisi
Janni **CACHA** Kişisel Heykel Sergisi
Mehmet Emin **ERDOĞDU** Kişisel Heykel Sergisi
Tulin Yiğit **AKGÜL** Kişisel Cam Heykel Sergisi ve Canlı Performans
Kenan **AYDEMİR** Kişisel Resim Sergisi
- **KNİDOS'un SIR'ı Ulusal ve Uluslararası Resim, Seramik, Heykel, Cam, Fotoğraf Çalıştaylarında üretilen sanat eserleri ve 40 sanatçıyla karma sergi**

06 Ağustos
30 Ekim
2016

Şekil 3.2. UKKSA'nın faaliyet programı

UKKSA
Kültür Sanat Akademi

Koşuyolu Mh Eski Koşuyolu Cd No 111/A Kadıköy / İSTANBUL
T. 0216 349 26 10 E-posta: info@ukksakademi.com
www.ukksakademi.com

6. KNİDOS'un SIR'ı Resim, Heykel, Seramik, Cam, Edebiyat Günleri
(Şiir, Dinleti, Söyleşi) Müzik Festivali ve Açık hava Sergisi

ULUSLARARASI KNİDOS KÜLTÜR SANAT AKADEMİSİ (UKKSA)

2016 ETKİNLİK TAKVİMİ

15-25 Nisan 2016	KNİDOS'un SIR'ı Uluslararası Resim, Seramik, Heykel Çalıştay KIRGIZISTAN'dan gelecek sanatçılarla Turumbekov ASKAR , Turdaliyev EMİL , Nummatov TULDASH , Nurmatova GALİNA , Mirzaimov SANSYZ , Dorov SUIORKUL , Bazarbaev JUMABEK , Artykov BAİDYLA , Jurushev JAKSHİBEK
01-10 Mayıs 2016	KNİDOS'un SIR'ı Ulusal Resim, Heykel, Seramik Çalıştay Prof. Dr. Sadettin SARI , Prof. Dr. Mezhahir AVŞAR , Doç. Dr. Fatih BAŞBUĞ , Doç. Dr. Lale AVŞAR , Doç. Dr. Mehmet SAG , Yarıd. Doç. Dr. Özcan ÖZKARAKOÇ , Öğr. Gör. Meret OWEZOV , Öğr. Zuhal BAŞBUĞ
01-10 Mayıs 2016	KNİDOS'un SIR'ı Uluslararası Resim Çalıştay İRAN'İ sanatçılarla Victoria BABANEJAD , Ali Hâbib BAHREYNİ , Hasan HOSEİNEJAD , Maryam Mirzaee KOUJOORİ
01-10 Haziran 2016	KNİDOS'un SIR'ı Uluslararası Resim Çalıştay Gülay YÜKSEL , Anders KOROLCHUK , Sanja PRİBİC , Alexander MAZHUGA , Ksenya POCHENNAYA , Josephine KAİSER , Yuri VASİLİEV , Florin MİHAİ , Gheorghe MOSORESCU , Anton GOSHEV , Iskra BRAVO , Pavel VASİLİEV , Vesela STAMENOVA , Oskana VEBER , Konstantin KOSTOV , Admir MUKIĆ , Marina ROUSSEVA , Nikolay ROUSSEVA
10-30 Mayıs 2016	KNİDOS'un SIR'ı Mosaic Çalıştay Gamze ER , Hasan MUTLU , Süha SEMERÇİ , Çiğdem ÖZTÜRK , Mehmet İŞIKLI
06-10 Haziran 2016	SANAT KAMPİ Yeni Okul Eğitim Kurumu Öğrencileriyle Sanat Kampı
24-30 Haziran 2016	KNİDOS'un SIR'ı Ulusal Resim Çalıştay Funda TARAKÇIOĞLU , Pinar ERVARDAR , Sibel KASAPÖĞLU , Sahika KUTSAL , Serap SAMİOĞLU , Ayla ULUG , Vahide KARAKAYA , Fulya ULUG , Hülya ŞAHİN , Erdal İZGİ

Şekil 3.3. UKKSA'nın sanat eğitimi programları

Şekil3.2’de 2016 yılı sezonuna ait etkinliklerle ilgili UKKSA’nın resmi facebook sayfasında yayınlanmış bir resim görülmektedir. UKKSA her sezon öncesinde etkinlik programları konusunda kitlesini bilgilendirmektedir. Ancak bu güncellemeler resmi internet sitelerinde bulunmamaktadır.Şekil3.3 üzerinde kırmızı halka içerisine alınmış bölümde 6-10 Haziran 2016 tarihinde düzenlenmiş “Çocuk Sanat Kampı”na ait program detayı görülmektedir. İlgili resim yine facebook sayfasında yayınlanmıştır. Bu çocuk sanat kampının davet afişi Şekil3.4’de verilmiştir.

Şekil3.4.Çocuk sanat kampı afişi

Şekil 3.4’de çocuk sanat kampı ile ilgili tasarlanan afiş görülmektedir. UKKSA etkinlik takvimi dışında çocuklar için özel bir afiş tasarlamıştır. Araştırma etiği açısından çocukların isimlerine araştırmada yer verilmemiştir.

3.3.2. Görüşme

Nitel araştırmalarda görüşme, “gözlemleyemediğimiz davranışlar, duygular veya insanların etrafındaki dünyayı nasıl ifade ettiklerini öğrenme” içindir (Meriam, 2013, s. 86).

“Kişinin davranışlarının nedenleri ve herhangi bir konuda görüşleri ya da duyguları öğrenilmek isteniyorsa en uygun yöntem yine kişiye gidilerek ondan bilgi almaktır” (Türnüklü, 2000, s.2). “Nitel araştırmalarda en çok kullanılan görüşme çeşidi, bir kişinin diğer kişiden bilgi edindiği karşılıklı görüşmedir” (Meriam, 2013, s. 86).

Bu araştırmada UKKSA'nın misyon ve hedeflerini tespit etmek için 1 kurum yetkilisinin, katılımcı sanatçıların ve yöreye kısa dönem gelen yerli ziyaretçilerin ve sanat eğitimi programlarına katılan çocukların UKKSA'nın sanatsal faaliyetlerinden aldıkları edinimleri nasıl değerlendirdiklerini belirlemek için görüşmeler yapılmıştır.

Araştırmada veri toplamak için yarı yapılandırılmış görüşme formları kullanılmıştır. Görüşme sorularının hazırlanmasında kişilerin demografik özellikleri göz önünde bulundurulmuştur. Çünkü yaş, cinsiyet, ırk, sosyal statüler bağlamında birbirinden farklı insanlarla görüşülmüştür. Yine bu farklılıklarla ilgili olarak, örneğin çocuklarla soru cevap şeklinde değil sohbet biçiminde görüşmeler yapılmıştır.

Görüşme formları iki bölüm halinde oluşturulmuştur. İlk bölümde katılımcıların demografik özelliklerinin yer aldığı kişisel bilgilere ilişkin sorulara yer verilmiştir. İkinci bölümde ise açık uçlu soruların yer aldığı, soruların anlaşılmasına karşın alternatif sorularla ve sondalarla desteklendiği bir yapı tercih edilmiştir. Sanatçılar ve konuklarla yapılan yüz yüze görüşmelerde çalışılan konunun derinlemesine betimlenmesi, yorumlanması ve çalışmada yer alan kişilerin bakış açılarının anlaşılması amaçlanmıştır.

3.3.2.1. Kurum yetkilisi ile görüşme formu

Kurum yetkilisi ile ilk görüşme, Mayıs-2016'da UKKSA kurucu başkanı Nevzat Metin ile akademi içerisinde yapılmıştır. Bu görüşmede herhangi bir kayıt alınmamış, tanışma ve genel olarak bilgilerin alınması amaçlanmıştır. Asıl yapılandırılmış görüşme Haziran 2016'da gerçekleşmiş ve veri kaybı yaşamamak için ses kaydı alınmıştır. UKKSA yetkilisi ile yapılan görüşmelerde (Bkz. EK-I) kurumun hangi fikirle ortaya çıktığı, misyonu, kuruluş amaçları gibi genel konular üzerinde durulmuştur. Kurucu başkan Nevzat Metin'in UKKSA öncesi çalışmaları ve yürüttüğü diğer projelerle ilgili bilgi edinme konusunda bazı sorular sorulmuştur. Bu görüşme UKKSA'da sanatçı ve konukların yemek yediği bölümde gerçekleşmiştir.

3.3.2.2. Katılımcı sanatçı görüşme formu I ve II

Katılımcı sanatçı görüşme formu, yerli ve yabancı sanatçılarda bazı sorularda değişkenlik gösterdiğinden 10-15 soru aralığında oluşturulmuştur. Bu durum yabancı sanatçılarla yapılan görüşmelerde, anlaşılmayan sorular olabileceği düşünülerek alternatif sorularla desteklenme ihtiyacından kaynaklanmıştır. Ayrıca bazı yabancı sanatçılarla İngilizce

iletişim kurulamadığından dolayı Bulgarca ve Almanca dilinde iletişim konusunda kurumda gönüllü olan bazı kişilerden yardım alınmıştır. Aynı şekilde bazı yerli sanatçıların daha önce UKKSA konusunda deneyimleri olduğundan zaman zaman geçmiş deneyimlerine dair sorular sorma ihtiyacı duyulmuştur.

Katılımcı sanatçı görüşme formu I ve II (Bkz. EK II), sanatçıların UKKSA'daki sanatsal üretim süreci hakkındaki görüşleri, sanat etkinliklerinden beklentileri, kendilerine kazandırdığı deneyimler, toplumun beklentilerini karşılama ve bölgeye katkıları üzerine yapılandırılmış sorulardan oluşturulmuştur. Sorular derinlemesine bilgi edinmek amaçlı sondalarla desteklenmiştir.

Yabancı sanatçılarla yapılan görüşmeler 1-10 Haziran 2016 tarihleri arasında gerçekleşmiştir. Alman sanatçının İngilizce diline hâkim olması nedeniyle sağlıklı bir diyalog gerçekleştirilmiştir ve kendisini rahat hissetmesi için UKKSA'nın kütüphane bölümünde yüz yüze görüşme gerçekleşmiştir. Bu görüşmenin ses kayıtları alınmıştır. Bunun yanında Sırp ve Bulgar sanatçılar dil probleminden dolayı UKKSA'da bulunan çeviri yapan görevliler eşliğinde sorulara yanıt vermişlerdir. Soruların yanıtlanmasıyla ilgili zaman aralığı birkaç güne yayıldığı için bu sanatçılarla ilgili ses kaydı gerçekleştirmek mümkün olmamıştır.

Katılımcı yerli sanatçılarla yapılan görüşmelerden ikisi UKKSA'da 2016 sezonunun bitimine doğru Ağustos ayında mail üzerinden yazılı olarak yapılmıştır. Diğer katılımcı sanatçı ise, normal çalışma süresinden çok daha uzun süre UKKSA'da kaldığı için kişisel sanat çalışmaları dışında birçok etkinliğe katkıları gözlenmiş ve süreç içerisinde birkaç kez görüşme olanağı elde edilmiştir.

3.3.2.3. Ziyaretçi görüşme formu

UKKSA'nın etkinliklerinde ziyaretçi olarak yer alan katılımcılarla yapılan görüşmeler görüşme formu (Bkz. EK-III) yoluyla yapılmıştır. Görüşme formunda, 9 soru sorulmuş, her bir soru alternatif soru ya da sondalarla desteklenmiştir. Sorular; UKKSA'nın etkinliklerini takip etme nedenleri, sanat etkinlikleri üzerine görüşleri, faaliyetlerin yöreye ve topluma katkıları hakkındaki düşüncelerine belirlemeye yönelik sorulardan oluşmuştur. Ziyaretçiler etkinlikte çok uzun süre kalamayacaklarını belirttikleri için kendilerine verilen görüşme sorularına yazılı olarak yanıt vermişlerdir. Görüşme formları Denizli'de ikamet eden aileden daha sonra teslim alınmıştır. Aile üyelerinin bu araştırma için seçiminde, gönüllülük durumu, her birinin farklı yaş grubunda olması, eğitimci kimlikleri ve UKKSA'nın daha önceki yıllarındaki faaliyetlerinde izleyici olarak bulunmaları belirleyici olmuştur.

3.3.2.4. Öğrenci odak görüşme formu

Sanat kampı öğrencileri ile yapılan görüşmeler ise yine etkinliğin en yoğun olduğu tarihlerde 1-10 Haziran 2016 tarihleri arasında UKKSA'nın kütüphanesinde iki ayrı grupta "Odak grup görüşmesi" şeklinde yapılmıştır. "Odak grup görüşmesi; "seçilmiş bir grup bireyle onların bir konu hakkındaki görüşleri ve deneyimleri hakkında bilgi sağlamak için yapılan organize tartışmaları içermektedir" (Kuş, 2003, s.102). Genellikle, "bireysel görüşmelerde akla gelmeyecek bazı konular grup görüşmelerinde diğer bireylerin açıklamaları çerçevesinde akla gelebilmekte ve ek yorumda bulunmak mümkün olabilmektedir" (Yıldırım ve Şimşek, 2005, s.151). Bu araştırmada yaşları küçük olan çocukların bireysel görüşmelerde sıkılabileceği düşünülerek odak grup görüşmesi yapılmıştır.

Odak grup görüşmesi (Bkz. EK-IV) kapsamında öğrencilere 16 soru sorulmuştur. Bunlar; sanata ve okullarındaki sanatsal faaliyetlerle ilişkili ısınma soruları ile başlayıp, UKKSA'nın sanat etkinliklerinden beklentileri, faaliyetlerden haber alma biçimleri, UKKSA'nın kendilerine kazandırdıkları deneyimleri,UKKSA'da yapmaktan hoşlandıkları şeyleri, zorlandıkları konuları belirlemeye yönelik sorulardan oluşmuştur. Çocukların heyecanından dolayı ve sıkılmaları istenmediği için görüşme, soru-cevap şeklinde değil, bir sohbet havasında gerçekleştirilmiştir. Bu görüşme gerçekleşirken "İstanbul Yeni Okul" eğitimci kadrosundan bir öğretmen gözetmen olarak süreci takip etmiştir. Öğrencilere UKKSA'da yapmaktan hoşlandıkları şeyler, çalışmalarını gerçekleştirirken zorlandıkları konular, nelerdir gibi sorular yöneltilmiştir.

3.3.3. Faaliyet Ortamı Gözlem Formu ve Araştırmacı Saha Günlüğü

"Gözlem, sistematik ve belirli bir araştırma sorusuna hitap ettiğinde, güvenilir sonuçların hazırlanmasında, hassas ve kontrol altında olduğunda bir araştırma aracı olarak kullanılır" (Meriam, 2013, s.112). Araştırmacı gözlem yöntemini uygun bulduğu her türlü sosyal ve kurumsal ortamda veri toplama aracı olarak kullanabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2013, s.169). Gözlem içerik hakkında bilgiyi sağlamakla beraber, görüşmeler için de belirleyici olabilmektedir. Araştırmada faaliyet ortamından veri toplama amacıyla bir gözlem formu (Bkz. EK-V) hazırlanmıştır. *Faaliyet ortamı gözlem formu* araştırmanın 2. ve 3. alt problemleri ile bağlantılı olarak yapılandırılmıştır ve araştırma süreci içerisinde 2 (iki) kez doldurulmuştur. Gözlem formu yoluyla araştırmada görüşmelerden elde edilen verileri karşılaştırma ve teyit olanağı yakalanmıştır.

Ancak veri toplama sürecinde araştırmanın alt problemleri ile ilişkili aniden ortaya çıkan durumların ve kayda değer resmi olmayan görüşmelerin kaçırılmaması için veri toplama

süresince *araştırmacı saha günlüğü*'nden de yararlanılmıştır. Bunun için araştırma sürecinde katılımcılar doğal ortamlarında gözlenmiş ve olabildiğinde yansız olarak “Araştırmacı Saha Günlüğüne” ilgili durumlar kayıt altına alınmıştır. Bu şekilde araştırmanın inandırıcılığına da katkı sağlamak hedeflenmiştir.

3.4. Veri Toplama Yöntemi ve Süreci

Araştırmada öncelikle veri toplama sürecinin öncesinde, UKKSA'nın 2016 yılı etkinlik takvimini belirlediği 2016 Şubat, Mart, Nisan ve Mayıs aylarında bölgede konaklama yapılmış ve farklı zamanlarda kuruma ziyaretlerde bulunulmuştur. Çünkü araştırmaların öncesinde gerekli izinlerin alınması ve araştırmacının kendini kuruma tanıtmaya üzerine bir süreç yaşanmıştır. İlk aylarda yetkililer kurumla ilgili geçmişe ait birçok etkinlik takvimini arşivlerden çıkarıp araştırmacıya sunmuşlardır. Araştırma konusunda somut ve basılı haldeki kaynaklara ilk defa bu süreçte ulaşılmıştır. Yine bu süreçte UKKSA'ya ait tüm çalışma sahası bir görevli tarafından araştırmacıya tanıtılmış ve gezdirilmiştir. Ardından UKKSA kurucu başkanı Nevzat Metin'in İstanbul'dan Datça'ya gelmesiyle birlikte en yetkili kişi ile görüşmeler (Kurum Yetkilisi ile Görüşme Formu) gerçekleştirilmiştir. Görüşmelerin ilki sohbet şeklinde gerçekleştirilmiştir. Kendisi gelirken İstanbul'da ki merkezde düzenledikleri araştırmacı izin belgesini de teslim etmiştir.

1-10 Haziran 2016 tarihlerinde ise araştırma programı yoğunlaşmıştır. Çünkü aynı sahada yerli ve yabancı sanatçılarla, çocuk sanat kampı öğrenci ve öğretmenleri sanatsal çalışmalarını sürdürmüşlerdir. İlk etapta yerli katılımcı sanatçılarla görüşmeler (Katılımcı Sanatçı Görüşme Formu I) gerçekleştirilmiştir. Ardından tüm yabancı sanatçılar, yerli sanatçıların katılımı ve desteğiyle araştırmacının evine davet edilmiş ve burada bir tanışma yemeği etkinliği gerçekleştirilmiştir. Bu davette yabancı sanatçılara araştırmanın detayları aktarılmış ve bu konuda katılım göstermeleri talep edilmiştir. 3 yabancı sanatçı araştırma konusunda yardımcı olacaklarını belirtmişlerdir ve kurum içinde görüşmeler (Katılımcı Sanatçı Görüşme Formu II) gerçekleştirilmiştir.

Bütün bu planların yanında “İstanbul Yeni Okul” çocuk sanat kampı etkinliklerinde araştırmacı aktif görev almış, çocukların kilden rölyef yapımı, köy gezileri, akrilik resim çalışmaları konusunda kuruma yardımcı olmuştur. Bu katılımın veri toplama sürecini daha verimli hale getirdiği söylenebilir. Araştırmacı bu süreçten elde ettiği verileri “Faaliyet Ortamı Gözlem Formu ve Araştırmacı Saha Günlüğü”ne kaydetmiştir. Öğrencilerle kaynaşma sonucunda kendilerine araştırmadan bir yaz ödevi gibi basitçe bahsedilmiş ve araştırmacı, öğrencilerin fikirlerini duymak istediğini belirtmiştir. Öğrencilerin öğretmenlerinden gerekli

izinler alındıktan sonra görüşmeler (Öğrenci Odak Görüşme Soruları) iki grup halinde UKKSA kütüphanesinde gerçekleşmiştir.

Araştırma kapsamında en son görüşme (Ziyaretçi Görüşme Formu) 3 kişiden oluşan yerli ziyaretçi aile ile yapılmış olsa da araştırmacının sorularının yanıtlanması ailenin tatilde olmaları nedeniyle Datça’da değil, Denizli’de mümkün olmuştur. Kendilerine yazılı olarak verilen sorular Denizli’de teslim alınmıştır. Araştırma konusunda kendilerine UKKSA’da bilgi verilmiştir. Veri toplama sürecinin özeti ve veri toplama araçlarının araştırmanın alt problemlerine nasıl ilişkilendirildiği Tablo 3.6’da sunulmuştur.

Tablo: 3.6

Veri Toplama Araçlarının Araştırmanın Alt Problemleri İle İlişkisi

No	Araştırmanın Alt Problemleri	Veri Toplama Araçları
1	UKKSA’nın misyon ve hedeflerine ilişkin görüş ve değerlendirmeler nelerdir?	UKKSA resmi web sitesi UKKSA katalogları, KKÜSAD Dernek tüzüğü Kurum Yetkilisi ile Görüşme Formu Faaliyet Ortamı Gözlem Formu Araştırmacı Saha Günlüğü
2	Yöreye kısa dönem gelen yerli ve yabancı ziyaretçiler ve sanatçılar UKKSA’nın sanatsal faaliyetlerini sosyal bağlamda nasıl değerlendirmektedirler?	Katılımcı Sanatçı Görüşme Formu I ve II Ziyaretçi Görüşme Formu Faaliyet Ortamı Gözlem Formu Araştırmacı Saha Günlüğü
3	UKKSA’nın faaliyet gösterdiği bölgede sunduğu sanat öğretim etkinliklerinin katılımcı öğrencilere katkıları nelerdir?	Öğrenci Odak Görüşme Formu Ziyaretçi Görüşme Formu Faaliyet Ortamı Gözlem Formu Araştırmacı Saha Günlüğü

3.5. Verilerin Analizi

“Veri analizi, verinin anlamını dışarıya aktarma sürecidir” (Meriam, 2013, s. 167). Meriam’a (2013) göre “verinin anlamını dışarıya aktarma araştırma sorularını cevaplamak için kullanılan bir süreçtir” (s. 168). Bu çalışmada görüşme, araştırmacı günlüğü ve doküman incelemesi yoluyla elde edilen verilerin çözümlenmesi içerik analizi tekniğiyle yapılmıştır. “İçerik analizinde temel amaç, toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır” (Yıldırım ve Şimşek, 2002, s.227). “Bu süreç anlam verme sürecidir, verinin anlamını dışarıya aktarma, insanların ne söylediğini, araştırmacının ne gördüğünü ve okuduğunu birleştirme indirgeme ve yorumlamayı içerir” (Meriam, 2013, s. 167-168).

Verilerin analiz edilmesinde öncelikle süreçte toplanan verilerin güvenilirlik açısından kayıt altına alınıp yedeklenmesi sağlanmıştır. Daha sonra araştırma süreci boyunca elde edilen tüm veriler içerik analizi yapmak için dijital ortamda kâğıda dökülmüştür. Bu kapsamda elde edilen veri seti Tablo 3.7’de sunulmuştur.

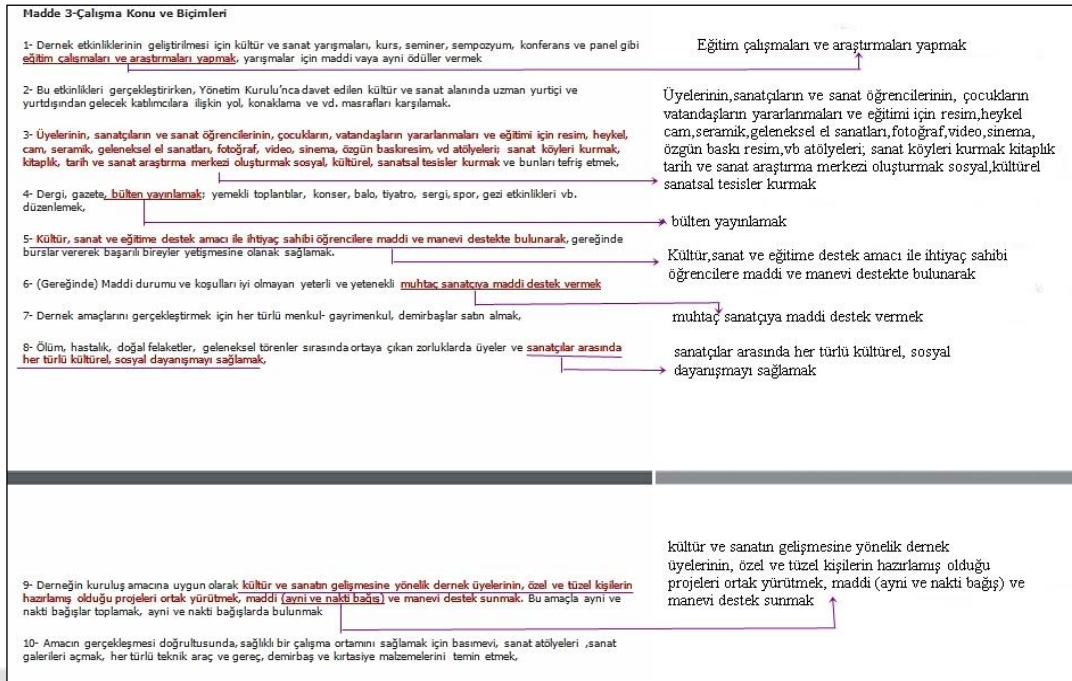
Tablo: 3.7

Araştırmanın Veri Seti

Veri Toplama Yöntemi	Veri Kaynağı	Veri Toplama Aracı	Sayfa Sayısı
Dokümanlar	Resmi Dokümanlar	UKKSA katalogları UKKSA broşürleri UKKSA resmi internet sayfaları Dernek tüzüğü	150 sayfa
Görüşme	UKKSA yetkilisi Yabancı ve yerli sanatçılar Katılımcı öğrenciler Ziyaretçiler	Kurum Yetkilisi ile Görüşme Formu Katılımcı Sanatçı Görüşme Formu I ve II Ziyaretçi Görüşme Formu Öğrenci Odak Görüşme Formu	47 Sayfa 8
Araştırmacı Günlüğü	Araştırmacı	Faaliyet Ortamı Gözlem Formu Araştırmacı Saha Günlüğü	
Toplam			205 Sayfa

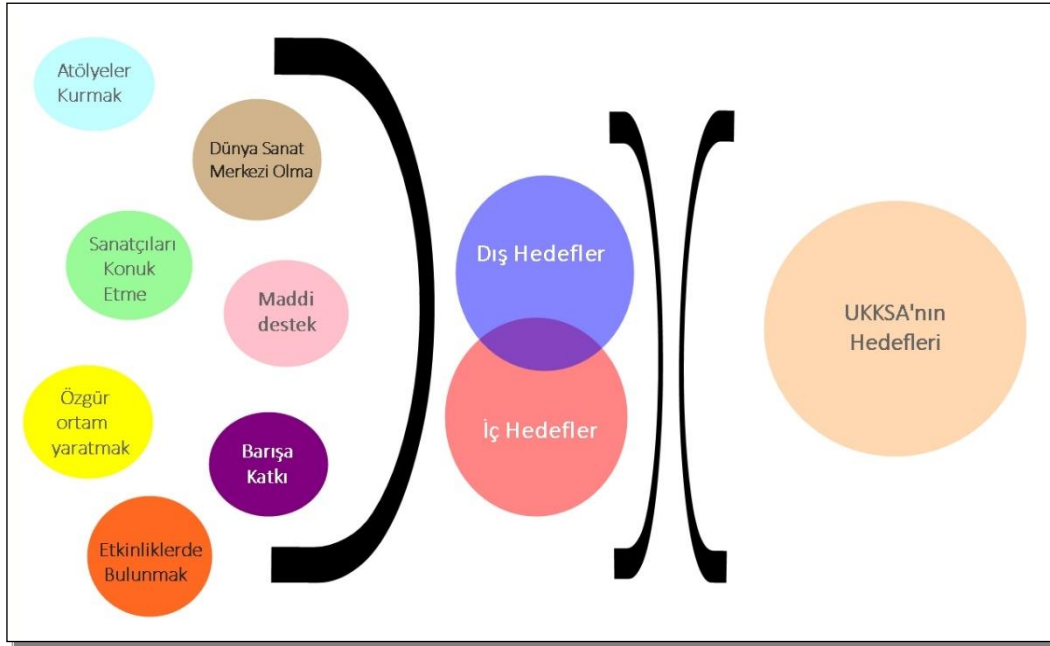
Tablo 3.7’de sunulduğu gibi araştırmacı tüm veri toplama sürecinden toplam 205 sayfa veri elde etmiştir. Veri seti iki sütuna ayrılmış, verinin yanında kodlama alanı olarak kullanılmak üzere boş bir sütun oluşturulmuştur. Verilerin analizi süreci başında tüm veri seti hiçbir kodlama yapılmaksızın baştan sona farklı zaman aralıklarında iki kez okunmuş ve genel bir fikir elde etmek amaçlanmıştır. Üçüncü okumada verilerin analizi başlamıştır.

İçerik analizinde veriyi azaltma, veriyi gösterme ve sonucu resmetme olmak üzere birbiriyle ilişkili üç süreç söz konusudur (Miles ve Huberman, 1994). Bunun için toplanan veride birbirine benzeyen kavramlar ve temalar bir araya getirilerek, veri kod ve temalara indirilmekte ve indirgenen veri okuyucunun anlayabileceği şekilde gösterilmekte ve raporlanmaktadır. Bu çalışmada araştırma verisi üçüncü okumada kodlanmaya başlanmıştır. Aynı kodlama güvenilirliğini sağlamak için bir başka alan eğitimcisi veriyi aynı araştırmacı gibi üçüncü okumada kodlamaya başlamıştır. Birbirinden bağımsız gerçekleşen bu süreç iki kodlayıcının kod ve temalarda uzlaşması ile tamamlanmıştır. Resim 3.6’da kodlamanın nasıl gerçekleştiğine ait bir detay sunulmuştur.

Şekil 3.5. Araştırma verilerinin kodlanması

Kodlama işleminin tamamlanmasından sonra iki kodlayıcının buluşması sonucunda ortak kodlar belirlenmiş, hem de temalar konusunda mutabakata varılmıştır. Kodlama sırasında beliren temalar araştırma sorularına cevap verebilir nitelikte olduğu için üzerinde ilk görüşmede uzlaşılmıştır. Kodlardan alt temalara ve temalara nasıl ulaşıldığına dair araştırma bulgularından bir detay Şekil 3.5'de sunulmuştur. Ancak ulaşılan kod ve temalar kodlama güvenilirliği açısından Doktora tezini nitel araştırma bağlamında gerçekleştiren bir alan uzmanına sunulmuş ve tüm kod ve temaları tezin yazımında kullanılacak veri numuneleri ile beraber kontrol etmesi istenmiştir. Alan uzmanının da onayı ile kodlama ve temaları oluşturma işlemi sona ermiştir.

Şekil 3.1. Temaların oluşturulması

Araştırmada araştırma etiği gereği, katılımcıların gerçek isimlerine yer verilmemiştir. Ancak bulgular sunulurken, ortaya çıkan kodun hangi veri kaynağından elde edildiğinin gösterilebilmesi açısından bazı kodlardan yararlanılmıştır. Bu kodlar Tablo 3.8’de sunulmuştur.

Tablo: 3.8

Kod ve Temaların Düzenlenmesi

Katılımcılar	Kişi Sayısı	Katılımcı Kodu
Kurum Yetkilisi	1	K.Yet.
Katılımcı Yerli Sanatçılar	3	Yer.San.1,2,3
Katılımcı Yabancı Sanatçılar	3	Yab.San.1,2,3
Katılımcı Öğrenciler	10	Öğr.1,2,3,4,5,6,7,8,9,10
Yerli Ziyaretçiler	3	Ziy.1,2,3
Dokümanlar		Veriliş Kodu
Araştırmacı Saha Günlüğü		A.S.Gün.
Faaliyet Ortamı Gözlem Formu		F.O.Göz.I- II
Dernek Tüzüğü		Der.Tüz.
Kurum Web Sayfası		K. Web. S.
Diğer		Diğ.

Tablo 3.8’de sunulan kodlar açılımı şöyledir. Örneğin; “Üyelerinin, sanatçıların ve sanat öğrencilerinin, çocukların, vatandaşların yararlanmaları ve eğitimi için resim, heykel, cam, seramik, geleneksel el sanatları, fotoğraf, video, sinema, özgün baskı resim, vb atölyeleri; sanat

köyleri kurmak, kitaplık, tarih ve sanat araştırma merkezi oluşturmak sosyal, kültürel, sanatsal tesisler kurmak ve bunları tefriş etmek” (Der. Tüz.)ifadesinin yanındaki parantez içindeki kod bu bulgunun kurumun Dernek Tüzüğü’nden elde edildiğini göstermektedir. Ya da “Katılım gösterecek adayların listesinin kesinleşmesiyle birlikte sanatçılara ulaşım yardımı yapılmaktadır. Sanatçılar kuruma geldiklerinde konaklayacakları tesisler, yemek, eğlence ve gezi imkanları ücretsiz olarak sunulur. Bunların dışında çalışmaları için gereken tüm malzemeler kurum tarafından sağlanmaktadır. Sanatçının ihtiyacı olan ancak kurumda bulunmayan sanatsal malzemeler ise dışarıdan sipariş verilerek sanatçıya temin edilir”(F.O.Göz.) ifadesinin yanındaki kod bu verinin faaliyet ortamı gözlem formunda yer aldığını göstermektedir.

3.6. Geçerlik ve Güvenirlik

Nitel araştırmalarda geçerlik, araştırmacının araştırdığı olguyu, olduğu biçimiyle ve olabildiğince yansız gözlemesi anlamına gelmektedir (Kirk ve Miller, 1986 akt. Yıldırım ve Şimşek 2009, s. 255). Bunun için araştırmacının veri kaynaklarında çeşitleme, uzman görüşü ya da veri kaynaklarına yakınlığı gibi unsurlara başvurması gerekir. Nitel araştırmalarda güvenirlik ise nicel gelenekten farklı bir yapıya sahiptir. Özellikle araştırmadaki tutarlılığa ve inandırıcılığa bağlıdır denilebilir. “Araştırmanın güvenirliliği tasarım ve uygulamasında gösterilen özen ve dikkatle yakından ilişkilidir” (Meriam, 2013, s. 199).

Bu bağlamda inandırıcılık sağlamak adına UKKSA’nın faaliyetleriyle ilgili bilgilerin toplanması için kurumla temasta olan her kesimden kişilerle görüşülmüştür. Bu görüşmelerin bir çoğu ses kaydına alınmıştır. Temalar ve alt temalar belirlenirken bu ses kayıtlarındaki değerlendirmeler esas alınmıştır. Bu nedenle görüşülen kitlenin aktardıkları, yorumlanmadan tüm açıklığıyla araştırmaya yansıtılmıştır. Zaten bu araştırma sürecinin öncesinde kurumun faaliyetlerine yönelik kişisel gözlemler 2012 yılından itibaren başlamıştır. Organizasyonlarla ilgili çok sayıda fotoğraf ve video kaydı bulunmaktadır.

Miles ve Huberman’ın (1994) ortaya attığı nitel araştırmalarda “iç geçerlik” ve “dış geçerlik” kavramı tüm araştırmalar için önemli bir boyut taşımaktadır. “İç geçerlik” kısaca araştırmacı olarak gözlemlediğimizi sandığımız olayların gerçek durumu yansıtıp yansıtmadığına dair bir kanıya varmak olarak tanımlanabilir. “Dış geçerlik” tanımını ise gözlemlediğimiz olaylara ilişkin araştırma sonuçlarının benzerlik gösterebilecek başka olaylara genellenebiliyor olmasıyla ilgili bir güven tanımlaması olarak düşünebilir.

UKKSA üzerine araştırmalarda iç geçerlik ile ilgili şunlar söylenebilir; Görüşülen ve gözlemlenen ve buna dayalı olarak elde edilen olumlu ve olumsuz tüm yargılar ortaya serilmiştir. Kurumun sanat eğitimine dair katkıları konusunda övgüyle bahsedilmemiş ve bunun

yanında faaliyetlere yönelik kasten veya yanlış olumsuz yargılamalarda bulunulmamıştır. Başarılar ve başarısızlık durumlarına ilişkin ortaya çıkan bulguları görüşülen kitlelerin tarafsız yorumları belirlemiştir.

“Dış geçerlik” konusunda ise araştırmada yurtdışından konumu ve faaliyetleri benzerlik gösteren ve Bosna-Hersek’de bulunan Počitelj (Pöçiteli) sanat köyü ele alınmış ve bu kurumla ilgili olarak orayı ziyaret eden kişilerin görüşlerine dair yorumlara üzerinde hiçbir değişiklik yapmadan yer verilmiştir. Aslında “Počitelj” in belirlenmesi bir tesadüf değildir. Çünkü UKKSA’da görüşleri alınan bazı yabancı sanatçılar daha önce “Počitelj” sanat köyünde katılımcı sanatçı olarak yer almışlardır. Böylece “dış güvenilirlik” konusunda hem Türkiye’de UKKSA’yı, hemde Bosna Hersek’te Počitelj’i deneyimlemiş kişilerden alınan görüşler araştırmayı bağımsız kılacak zemini oluşturmada önem arz etmiştir.

Bu araştırmada kodlama güvenilirliği sağlamak adına kod ve temaların oluşturulmasında bir alan uzmanının desteğinden ve yine kod ve temaların kontrolü aşamasında doktorasını nitel araştırma geleneği içerisinde gerçekleştirmiş bir alan uzmanının görüşlerinden yararlanılmıştır. Şekil 3.2’de nitel verilerin çözümlenmesinde izlenen yol aşamalar halinde sunulmuştur.

3.7. Araştırmacının Rolü

Nitel araştırmalarda araştırmacının veri kaynağına yakın olması ve süreçte yer alan ve süreci etkileyen her türlü olguyu takip etmesi önemlidir. Bu araştırmada araştırmacı, UKKSA ve çevresini kuruluşundan beri takip etmektedir. Son 4 yıllık faaliyetlere ilişkin kendi çektiği fotoğrafları arşivlemiştir. Ancak bu ilgi bir araştırmacının konusu haline geldikten sonra gözlemci olmanın yanı sıra sahada uygulanan tüm etkinliklerle ilgili roller üstlenmeye başlamıştır. Böylece iç dinamikleri görme fırsatını yakalamıştır.

Şekil 3.2. Nitel verileri çözümleme sürecinde izlenen yol

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde; UKKSA'nın misyon ve hedefleri, kurumun sanatsal faaliyetlerine ilişkin görüşler, UKKSA'nın öğrencilere sunduğu sanat eğitimi programının katkılarına dair görüşlerin neler olduğunu belirlemek amacıyla yapılan gözlem, görüşme ve doküman analizlerinin incelenmesi sonucunda elde edilen bulgular ve yorumlara yer verilmiştir. Toplanan veriler içerik analiziyle çözümlenmiştir. Ana temalar oluşturulduktan sonra alt temalar belirlenmiş ve bu temalara yönelik kodlar tespit edilmiştir. Temalar araştırmanın alt problemleri ile bağlantılı olarak üç ana başlık altında gruplandırılmıştır. Araştırmanın bulgularını oluşturan temalar şu şekilde sıralanmıştır:

1-UKKSA'nın Misyon ve Hedeflerine İlişkin Görüş ve Değerlendirmeler

- Konumu
- Kuruluşu ve yönetim yapısı
- Çalışma alanları ve faaliyetleri
- Misyonu
- Hedefleri
 - İç hedefler
 - Dış hedefler

2-UKKSA'nın Sanatsal Faaliyetlerine İlişkin Görüşler

- Katılımcı sanatçılara göre sanat
- Katılımcı sanatçıların UKKSA'nın faaliyetlerine ilişkin görüşleri
 - Olumlu görüşler
 - Olumsuz görüşler
- Katılımcı sanatçıların UKKSA'dan beklentileri
- Katılımcı sanatçıların farklı kültürlerle olan etkileşime dair deneyimleri
- Katılımcı sanatçıların gelecekteki etkinlikler konusundaki önerileri

3-UKKSA'nın faaliyet gösterdiği bölgede sunduğu sanat öğretim etkinlikleri

- Katılımcı sanatçılara göre UKKSA'nın sanat öğretim etkinliklerinin bölgeye ve topluma katkısı
- Ziyaretçilere göre UKKSA'nın sanat öğretim etkinliklerinin bölgeye ve topluma katkısı

- Atölye etkinliklerinde yer alan çocuklara UKKSA'nın sanat öğretim etkinliklerinin katkıları
- Öğrencilerin sanat öğretim etkinliklerinin katkılarına ilişkin görüşleri
- Öğrencilerin sanat öğretim etkinliklerine ilişkin görüşleri
 - Etkinlikler esnasında yapmaktan hoşlandıkları şeyler
 - Etkinlikler esnasında yaşadıkları zorluklar
 - Etkinlikler sonrasındaki düşünceleri

Bulgular araştırmanın alt problemleriyle ilişkilendirilerek sunulmuştur. Bulguların sunumunda bazen kodlara bazen de temayı en iyi açıklayan alıntılara yer verilmiştir. Yeri geldikçe bulgular birbiri ile ilişkilendirilmiştir.

4.1. UKKSA'nın Misyon ve Hedeflerine İlişkin Görüş ve Değerlendirmeler

4.1.1. Konumu

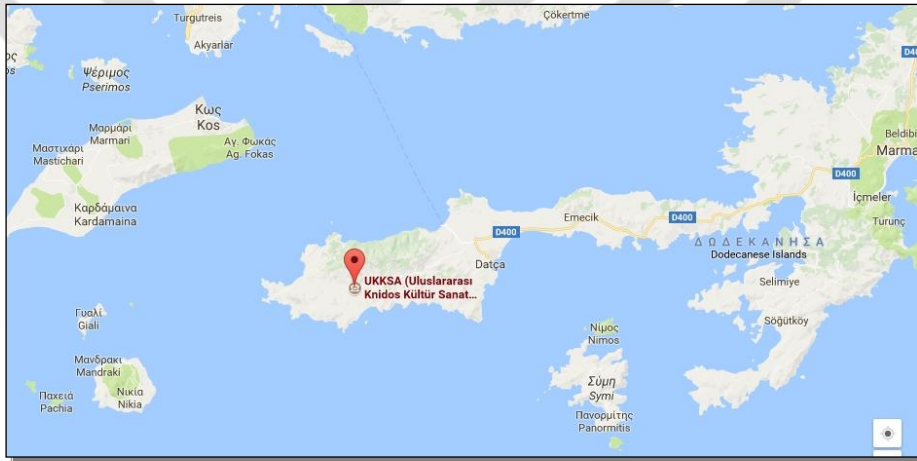
UKKSA resmi internet sitesinde (<http://www.ukksakademi.com/>) UKKSA'nın konumu Türkiye'de Muğla ilçesinde yer aldığı şu şekilde açıklamıştır;

Knidos Akademi Datça yarımadasının batısında antik Knidos yakın mesafede Yakaköy'dedir. Knidos Akademi'ye Ankara ya da İstanbul'dan ya da başka bir kentten Marmaris ya da Bodrum üzerinden ulaşılabilir. Bodrum'dan Datça yarımadasına her mevsim çalışan feribotlar bir buçuk saatte Körmen Limanı'na ulaşır. Limandan Akademi'ye ise arabayla yarım saatlik bir sürede ulaşılır (K. Web. S.).

Şekil 4.1 ve 4.2' de yer alan haritalarda Muğla bölgesinin ve Muğla bölgesi içerisinde Datça yarımadasında yer alan UKKSA'nın konumu verilmiştir. Bu bölgenin kendine özgü iklim yapısı vardır. Muğla kent merkezinde karasal iklim hakim iken kıyılarda rakımın düşmesi ile birlikte ılıman bir iklim hakim olmaktadır. Kıyılarda kar yağışı görülmez. Coğrafi olarak bölgenin yaklaşık %75'lik dilimi ormanlıktır. UKKSA'nın bulunduğu Ege bölgesindeki Datça yarımadası güneyde Akdeniz kıyısına kuzeyde ege kıyısına sahiptir.

Şekil4.1.UKKSA'nın Türkiye üzerindeki konumu

Şekil4.2. UKKSA'nın Datça yarımadasındaki konumu

Muğla Türkiye'nin en kalabalık 24. şehridir. 2016 yılı verilerinde toplam 923.773 kişinin yaşadığı tespit edilmiştir (TÜİK, 2017). Antik Karya Bölgesinin en eski yerleşim alanlarından olan Muğla, sırasıyla Karya, Mısır, İskit, Asur, Dor, Met, Pers, Makedon, Roma ve Bizans egemenliğinde kalmıştır. 1284 tarihinde Türk egemenliğine girmiştir (Muğla Büyükşehir Belediyesi, 2017).

Muğla Türkiye'de yüksek eğitim seviyesi, deniz ve yeşilin birlikteliği ile doğal coğrafi konumu ve turistik bir bölge özelliği ile kaydadeğer bir bölgedir. Ayrıca bölge kendi mimari dokusuyla dikkat çekmektedir. “Özellikle Muğla evleri; tasarımları, ahşap işçilikleri, tavan işlemleri ve şehrin sembolü haline gelmiş bacaları ile Türk geleneksel mimarisinde özgün bir model oluşturmaktadır” (Muğla İl ve Kültür Turizm Müdürlüğü, 2017).

4.1.2.Kuruluşu ve Yönetim Yapısı

UKKSA (Uluslararası Knidos Kültür Sanat Akademisi) 11 Aralık 2007 tarihinde Datça Yarımadası Yakaköy’de kiraladığı 11.000 m² açık alan ve 1.404 m² kapalı alandan oluşan yapılanmasını günümüze kadar tasarım, planlama ve projelendirmeyle gerçekleştirmiştir. Projelendirme sonucunda sanatçı çalışma atölyeleri oluşturulmuştur. Araştırmacının gözlemleri şöyledir.

Atölyeler kurumun bahçesi içerisinde çalışmaların yer aldığı depo dahil olmak üzere sergilendiği galeri bölümüne kadar uzun ve bütünlük taş bir binada yapılandırılmıştır. Kuruma ilk giriş yapıldığında bahçe içerisinde heykeller göze çarpmaktadır. Ardından ikinci merdivenler geniş bir avluya açılmaktadır. Binanın arka tarafındaki açık alan ise tamamen mermer heykel çalışmaları için ayrılmıştır. (F.O. Göz. I)

Faaliyet ortamında galeri ve resimlerinde depolandığı alan yan yanadır. Bu binanın arkasında seramik atölyesi bulunmaktadır ve bu atölyenin avluya bakan kısmında açık alanda mermer heykel çalışma alanı vardır(F.O. Göz. II).

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı’nın himayesinde 17 Temmuz 2010 tarihinde Datça Yakaköy’ de kültür adamları, yerel yönetim, yöre halkı, ulusal ve uluslararası sanatçıların kişi ve kurumsal sponsorluk destekçilerinin katılımıyla bir basın toplantısı yaparak UKKSA’nın resmi açılışı gerçekleştirilmiştir.

UKKSA’ nın yönetim yapısı incelendiğinde 3 kurulun görev yaptığı görülür. Bunlar; 1)Yönetim Kurulu, 2) Sanat Kurulu, 3) Danışma Kurulu’dur. Bu kurullar UKKSA’ nın fiili etkinliğine başladığından beri varlıklarını sürdürür. İsimlerde değişikliğe gidilebilir. Kurullar çalışmalarında “Kurullar Yönergesi’ne uyar. Kurulların çalışmalarında daha çok plastik sanatlara ağırlık verdiği görülür. Bu konuda araştırmacının gözlemleri şöyledir.

UKKSA'nın daha çok plastik sanatlara ağırlık verdiği söylenebilir. Resim, heykel, seramik ve bunların yanında el işi zanaat tasarımları, vazolar, günlük hayatta kullanılan vitrin heykelcikleri de bu çalışmalar içerisinde (F.O. Göz.I).

UKKSA internet sayfalarında belirttiği gibi izleyicilerle arasına duvar örmemektedir. Bir sivil toplum kuruluşu hareketi olduğu için etkinliklere halkın katılımı ücretsiz ve kısıtlama olmadan gerçekleşir (F.O. Göz.II).

Araştırmanın gözlemlerine yansıdığı üzere UKKSA’nın çalışma ortamı sanatçı ve izleyici arasında duvar örmeyen, halkın ücretsiz katılımına olanak sağlayan bir ortamdır. Yapılan görüşmelerde Kurucu Başkan Nevzat Metin UKKSA’nın herkese açık bir alan olduğunu, izleyici ve sanatçılardan gelen taleplerin dikkate alındığını söylemiştir. “Ben burada bir kıvılcım yaktım, fazla yaşamayabilirim. Yerimi siz gençler alıp burayı daha iyi bir yer haline getireceksiniz” sözlerini ekleyen Nevzat Metin kurumun yönetimiyle ilgili konuların

demokratik bir biçimde çözüme kavuşturulduğunu belirtmeye çalışmıştır. Aynı zamanda kurumun sürdürülebilirliği için genç nesile ihtiyaç duyduklarını ifade etmiştir.

4.1.3. Çalışma Alanları ve Faaliyetleri

UKKSA ile ilgili çeşitli dökümanlar incelendiğinde kurumun çalışma alanları ve faaliyetleri; “*kültür ve sanat yarışmaları, kurs, seminer, sempozyum, konferans ve panel gibi eğitim çalışmaları ve araştırmaları yapmak, yarışmalar için maddi ya da aynı ödüller vermek,*” şeklinde sınıflandırılabilir. Araştırmacının saha notlarında kurumun faaliyetleri ile ilgili şunlar yer almaktadır.

Sanat faaliyetleri iki gruba ayrılabilir. Uygulamalı resim, heykel, seramik gibi çalışmalar ayrı bir tür olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunların dışında şiir ve müzik dinletileri, sanat ve edebiyat üzerine paneller, ünlü klasik müzik sanatçılarının konserlerinin organizasyonu gibi etkinlikler UKKSA'nın sanatsal faaliyetleri arasındadır (F.O. Göz.II).

Bu etkinliklerin organizasyonunda genel kurul, yönetim kurulu, denetim kurulu görev yapmaktadır. Knidos Akademi’de yürütülen sanat etkinlikleri sadece çağrılı sanatçıların Akademi bünyesindeki atölyelerdeki çalışmalarıyla sınırlı değildir. Knidos Akademi her yaş grubundan çocuklara, gençlere ve yetişkinlere yönelik plastik sanatların tüm alanlarında çalışabilecekleri ortam sağlar. Çalışmalar yaş gruplarına göre alanında uzman sanat eğitimcilerin programlaması ve yine alanında uzman sanatçıların rehberliğinde gerçekleştirilir. Sanat kampları öncesi yapılan bu programlar katılacak gruba sunulur karşılıklı beklentiler açık seçik bir protokolle belirlenir, özgür bir disiplin içerisinde gerçekleştirilir. Sanat kamplarının haricinde kişisel olarak akademi bünyesinde sanat çalışmalarına katılabilir miyim sorusuna verilen yanıt evettir. Bireysel başvurular hangi disiplinde çalışmak isterse istesin (resim, heykel, seramik) özgür bir ortamda kendisini kanıtlamış sanatçıların rehberliğinde gerçekleştirilir. Etkinlikler öncesinde bir başvuruda bulunmak gerekir mi şeklinde ki bir soruya kurucu başkan Nevzat Metin “*hayır bir başvuru olması gerekmiyor, burada malzeme veriliyor zaten, herkes çalışabilir yani*” şeklinde yanıt vermiştir.

UKKSA sadece profesyonel sanatçıları ağırlayan ve onlarla çalıştay düzenleyen bir kurum değildir. Bunun yanı sıra yörede çocuk sanat programları düzenlemektedir. Ayrıca alanında uzman kişileri yöreye getirerek çeşitli konularda söyleşiler düzenlemektedir. Halkın bu konuşmalara katılımı, konuşmacıları dinlemesi, onlara sorular yöneltmesi hedeflenmektedir.

UKKSA'nın açık alanı zaman zaman köy düğünlerine ev sahipliği yapmaktadır ve yaşlı, genç, çocuk her yaştan insan bu etkinliklerde sanat eserlerinin etrafında bir araya

gelmektedirler. Özellikle yörede düğün etkinliklerine ev sahipliği yapmak, UKKSA için bir anlamda toplumu kazanmak adına iyi fırsatlardan birisidir şeklinde yorumlanabilir.

4.1.4. UKKSA'nın Misyonu

UKKSA internet sitesinde belirttiği tanıtım yazılarında kendi kurumsal kimliğini açıklamış misyonunun ne olduğuna dair bazı ipuçları vermiştir. UKKSA'nın resmi web sitesinde yer alan dernek tüzüğü ve çeşitli faaliyetlerine ait dokümanlar incelendiğinde; UKKSA'nın misyonuna ilişkin beş unsur göze çarpmaktadır. Bu unsurlar Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo: 4.1

UKKSA'nın Misyonuna İlişkin Kodlar

a. Kültürel misyon
b. Eğitim ve araştırma misyonu
c. Sanatçılara fiziksel ortamın sağlanmasına ilişkin misyon
d. Görsel ve yazılı yayınlar üretme misyonu
e. Sanatçılar arasında olumlu ilişkiler kurma misyonu

Tablo 4.1'de görüldüğü gibi UKKSA kendi misyonunu; *kültür hayatına katkı sağlamak, eğitim çalışmaları ve araştırmalar yapmak, sanatçıları bütün olumsuz dış etkenlerden soyutlayarak onlar için doğa içinde bir alan yaratmak, bülten yayınlamak, sanatçılar arasında her türlü kültürel, sosyal dayanışmayı sağlamak* şeklinde kodlamıştır. İsmi Knidos antik kentinden alan akademinin “*eğitim çalışmaları ve araştırmalar yapmak*” misyonunda, yetkililer özellikle “*yörenin tarihi ile yeterli derecede kaynak bulunmadığını*” (A.S. Gün.) söylemişlerdir ve ağırlıklı olarak buna yönelik bilgi toplamaya çalıştıkları bilgisine ulaşılmıştır. Ayrıca sanatçıların özgün üretimlerini destekleyecek doğrultuda fiziksel ortamın düzenlenmesi kurumun önemli bir misyonu olduğu araştırmacının saha notlarına yansımıştır.

Çalışmalar gerçekleşirken tuval, boya, atölye imkanları bulunmaktadır. Bunun yanında sanatçılar için yemek ve kalacak yer ücretsiz olarak sunulmaktadır. Kişisel alışveriş ve harcamalar sanatçılara aittir (F.O. Göz.II).

Katılım gösterecek adayların listesinin kesinleşmesiyle birlikte sanatçılara ulaşım yardımı yapılmaktadır. Sanatçılar kuruma geldiklerinde konaklayacakları tesisler, yemek, eğlence ve gezi imkanları ücretsiz olarak sunulur. Bunların dışında çalışmaları için gereken tüm malzemeler kurum tarafından sağlanmaktadır. Sanatçının ihtiyacı olan ancak kurumda bulunmayan sanatsal malzemeler ise dışarıdan sipariş verilerek sanatçıya temin edilir (F.O. Göz.I).

Sanatçılar üretim materyalleri yönünden desteklenmektedir. Ancak kurumun çalışma şartları çerçevesinde onlardan özgün eserler üretmeleri beklenmektedir. Bu durum araştırmacının gözlemlerine şöyle yansımıştır.

Kurum yetkilileri sanatçılara verdiği tüm desteklerin karşılığında onlardan yaratıcılıklarıyla ilgili iyi bir performans beklemektedir. Kurumun çalışma şartlarında ise sanatçılar çalıştay sürecinde yapmış oldukları çalışmalarını yanlarında götüremezler ve bu çalışmalar süre bitiminde kuruma başışlanmalıdır (A.S. Gün.).

4.1.5. UKKSA'nın Hedefleri

UKKSA web sayfasında kendine ait olan “Knidos Kùltür ve Sanat Derneği” nin (KKÜSAD) tüzüğünü yayınlarak hedefleri konusunda bazı ipuçları vermiştir. Kurucu başkanı Nevzat Metin ile yapılan yüz yüze görüşmelerde kendisi de bu konuda fikirlerini beyan etmiştir. Mevcut veriler doğrultusunda UKKSA'nın hedefleri iki alt tema altında ele alınmıştır. Bunlar; *iç hedefler* ve *dış hedefler* olarak adlandırılmıştır.

4.1.5.1. İç hedefler

“Knidos Kùltür ve Sanat Derneği” nin (KKÜSAD) tüzüğü incelediğinde iç hedefler teması altında beş adet kod ortaya çıkmıştır. Bu kodlar Tablo 4.2’de sunulmuştur.

Tablo: 4.2

UKKSA'nın İç Hedeflerine İlişkin Kodlar

a. Maddi destek
b. Ortam koşullarında iyileştirme
c. Toplum eğitimi
d. Sanatçı çağruları
e. Eğitim ortamlarını oluşturmak

Tablo 4.2’ de görüldüğü gibi UKKSA’ nın iç hedefleri; *muhtaç sanatçıya destek vermek, gençlerin yeteneklerini sergileyebilecekleri bir ortam yaratmak, yöre insanının etkileşimini ve farkındalığını arttırmak, ulusal sanatçıları konuk etmek ve vatandaşların eğitimi için resim, heykel, cam, seramik, geleneksel el sanatları, fotoğraf, video, sinema, özgün baskı resim vb atölyeleri kurmak* şeklinde kodlanmıştır. Bu hedefler incelendiğinde; sanatçılara maddi destek, genç sanatçılara destek ve yöre insanların sanatla etkileşime girerek farkındalıklarını artırmak konusunda bir amaç edindiği görülmektedir.

4.1.5.2. Dış hedefler

UKKSA'nın uluslararası çapta bir kurum olmasından dolayı kendisine çeşitli dış hedefler belirlediği söylenebilir. Yıllık etkinliklerde katılımcı sanatçılar arasında yerli ve yabancı sayısının dengeli dağıtılmaya çalışıldığı görülmektedir. Araştırma verileri incelendiğinde

yabancı katılımcılara yönelik bazı tespitlerin de bulunduğu anlaşılmaktadır. Bu tema altında beş adet kod ortaya çıkmıştır.

Tablo: 4. 3

UKKSA'nın Dış Hedeflerine İlişkin Kodlar

-
- a. Sanatçı çağrılar
 - b. Organizasyon düzenleme
 - c. Dünya ölçeğinde tanınırlık
 - d. Dünya barışına katkı sağlamak
 - e. Kültürlerarası sanat etkileşimi
-

Tablo 4.3'de görüldüğü gibi dernek tüzüğü incelendiğinde ve kurucu başkan ile yapılan görüşmelerde; *uluslararası sanatçıları konuk etmek, uluslararası etkinliklerde bulunmak, dünya sanat merkezi olma hedefi* ve Nevzat Metin'in "*Günümüzde, dünyanın dört bir yanında savaşlar oluyor, insanlar birbirini katlediyor. Kan ve gözyaşı dökülüyor. Savaşı yenebilecek tek olgu sanat-kültür ve bilimdir. Bu nedenle bu yıl etkinliklerimizi savaş ve barış teması üzerine planladık*" şeklindeki sözleri kodlamaya dâhil olmuştur.

Dış hedefler incelendiğinde; uluslararası etkinliklere ev sahipliği yapmak yoluyla kültürlerarası sanat etkileşimi kendilerine hedef belirledikleri görülmektedir. Ayrıca kurumun hedefleri arasında dünya barışına katkı sağlamaya dönük evrensel nitelikte diyebileceğimiz bir amaç bulunmaktadır. Kültürlerarası etkileşim süreci içerisinde önemlidir. Araştırmacının bu konuyla ilgili gözlemi şöyledir.

Yerli sanatçılarla ziyaretçiler arasında kültürlerarası etkileşim adına bazı etkinlikler yapılmaktadır. Bunlar genelde serbest zaman aralıklarındaki söyleşilerle gerçekleşmektedir. Normal zaman içerisinde de ziyaretçiler sanatçılarla etkileşim halindedirler Yabancı sanatçıların davet edilmesinde genellikle her yıl benzer grupların katılım gösterdiği görülmektedir Örneğin Kırgız sanatçılar grubu her sezon gelip sanatsal faaliyetlere katılmaktadırlar (F.O. Göz.II).

Araştırmacının saha notları bağlamında kültürel etkileşimlerin çok fazla farklılaştırılmadığı görülmektedir. Örneğin; Kırgız sanatçılar grubunun her sezon çağrılması buna örnek verilebilir. Aynı durum bazı yerli sanatçı gruplarının çağrılmasında da görülmektedir.

4.2. UKKSA'nın Sanatsal Faaliyetlerine İlişkin Görüşler

Araştırmanın ikinci ana teması olan UKKSA'nın sanatsal faaliyetlerine ilişkin görüşlerin tespiti amacıyla üç yerli ve üç yabancı sanatçının görüşleri alınmıştır. Yine bu kapsamda üç yerli ziyaretçinin UKKSA' yı ziyaretleri sırasında yaşadıkları deneyimler ve görüşlerine yer

verilmiştir. Katılımcı sanatçıların sanata bakış açılarının belirlenmesi ile başlayan bu süreç katılımcıların UKKSA'nın faaliyetlerini iyileştirmeye dönük geleceğe dair beklentilerin belirlenmesi ile devam etmiştir.

Süreçte zaman zaman yabancı sanatçıların İngilizce dil becerilerinin yeterli olmamasından kaynaklanan iletişim sıkıntısı nedeniyle gerektiğinde görüşme sorularında değişikliklere gitmek durumunda kalınmıştır. Örneğin; görüşmede bir giriş sorusu olarak yer alan “*Sanatı birkaç kelime ile nasıl tanımlarsınız*” şeklinde soru bağlamında üç kod ortaya çıkmıştır. Tablo 4.4’ de katılımcı sanatçıların genel sanat anlayışları ile ilgili kodlara yer verilmiştir.

Tablo: 4.4

Katılımcı Sanatçıların Sanat Tanımlamaları Üzerine Kodlar

-
- a. Sanatı bir bilgi biçimi olarak açıklama
 - b. Sanatı biçimsel formlarla açıklama
 - c. Sanatı duygusal işlevleri ile açıklama
-

Tablo 4.4’ de görüldüğü gibi yabancı sanatçılardan sanat konusunda birkaç cümle kurlmaları istenmiş ve bu bağlamda bazı cevaplara ulaşılmıştır. Örneğin; “*sanat ne yaptığını bilmek demektir*”(Yab. San. 1) , “*Sanat renktir, canlı renkler*” (Yab. San. 2), “*benim için sanat ne tür bir duygu uyandırdığını test ettiğim bir yaşamdır*” (Yab. San.3) şeklindeki ifadelerdir. Soru cevap şeklinde ilerleyen diyaloglarda katılımcı sanatçılar için sanat; bir bilme biçimi, biçimsel form ve duyguların ifadesine dönük işlevsel bir yapı özelliklerine sahip bir kavramdır.

4.2.2. Katılımcı Sanatçıların UKKSA'nın faaliyetlerine ilişkin görüşleri

Katılımcı sanatçıların UKKSA'nın faaliyetlerine ilişkin görüşleri analiz edildiğinde elde edilen kodlar iki alt tema altında toplanmıştır. Bunlar; *olumlu görüşler* ve *olumsuz görüşler* olarak adlandırılmıştır. Katılımcıların UKKSA'nın faaliyetlerine ilişkin olumlu görüşleri Tablo 4.5’ de sunulmuştur.

Tablo 4.5

Katılımcı Sanatçıların UKKSA'nın Faaliyetlerine İlişkin Olumlu Görüşleri Üzerine Kodlar

-
- a. Lezzetli yemekler
 - b. Önceden tanışıklıklar
 - c. Özgür ifade ortamı
 - d. Tekrar gelme isteği
 - e. Hoşgörülü ve yardımsever ortam
-

Tablo 4.5’de yabancı sanatçıların UKKSA ve bölge hakkındaki genel anlamda olumlu sayılabilecek görüşlerine yer verilmiştir. Bu görüşler “*tanıdığım arkadaşlarla birlikte çağırılmış olmamdan memnunum*” (Yab.San.1) “*Kendimi burada özgür bir çocuk gibi hissediyorum*”(Yab.San.1) “*tekrar gelmek isterim*” (Yab.San.2) “*buradaki insanlar çok hoşgörülü ve yardımseverler*” (Yab.San.3) şeklindedir. Yemekler konusunda memnun olmadığını dile getiren hiç kimse olmamıştır. Grup üyelerini birbirini farklı organizasyonlardan tanıdığı için bunu bir avantaj olarak düşünen sanatçılar olmuştur. Bazı sanatçılar özgür hissettiklerini belirtmişlerdir. Tekrar gelmek konusunda tüm yabancı sanatçıların istekli olduğu gözlemlenmiştir. UKKSA’da gönüllü olarak çalışan kişilerin yabancı sanatçıları memnun edebilme adına çabaları nedeniyle sanatçılar bu kişileri yardımsever olarak tanımlamışlardır.

Yukarıdaki ifadelerde de görüldüğü gibi sanatçılar faaliyetlere ilişkin olumlu görüşlerini dile getirmişlerdir. Ancak sanatçıların etkinlik ve ortama dair olumsuz görüşleri de mevcuttur. Bu görüşler Tablo 4.6’da verilmiştir.

Tablo: 4.6

Katılımcı Sanatçıların UKKSA’nın Faaliyetlerine İlişkin Olumsuz Görüşleri Üzerine Kodlar

-
- a. Malzeme sorunu
 - b. Ulaşım sorunu .
 - c. Özel sanat malzemelerinde tedarik sorunu
 - d. Kültürel doygunluk arayışı
 - e. Ortak yapılabilecek aktivitelerin azlığı
 - f. Organizasyon ve planlama sorunu
-

Tablo 4.6’da yabancı sanatçıların UKKSA faaliyetlerine dair görüşleri ve workshop deneyimleriyle ilgili düşüncelerini tespit etmek amacıyla kodlar oluşturulmuştur. UKKSA aktivitelerinin yer aldığı görüşlerde grubun çalışma dönemine çocuk sanat kampının da dahil edilmesiyle “*plansızlık*” konusunda hoşnutsuzluklar dile getirilmiştir. Yabancı sanatçılarla gerçekleşen tek etkinlik olan Knidos Antik Kenti gezisi konusunda yabancı bir kadın sanatçının beklentisinin umduğu gibi çıkmadığı kodlarda görülmüştür. Workshop deneyimlerinde ise kodlara baktığımızda genel problemlerin sadece resim materyalleri üzerine olduğu anlaşılmaktadır. Sanatçıların süreç içerisinde yaşadıkları bazı sıkıntılar görüşlerine şöyle yansımıştır; “*Tuvaler çok gevşektir. Fırçamı ne zaman dokundursam içeri doğru çöküyordu. Tiner bulmak çok zordu*”(Yab.San.1) “*Bizler için yeterli materyal sağlayabilirler. Diğer problem ise kaldığımız tesis ile UKKSA arasındaki mesafe*”(Yab.San.2)” *Benim içinde UKKSA’da çalışmak çok zor. Mavi boya edinebilmek için üç gün bekledim ve ardından kendi başıma Datça’ya gittim Her zaman ihtiyaç oluyor* (Yab.San.3) “*Knidos antik kentine gittik. Ben biraz*

hayal kırıklığına uğradım. Orada sadece tahrip olmuş birkaç tarihi eser vardı. Daha ilginç şeyler görmeyi umuyordum”(Yab.San.1)” Biz 10 günlüğüne buradayız. UKKSA’ da hiç aktivite görmedim. Fakat bu günlerde çocuklar için birçok aktivite var” (Yab.San.2) “Benim için zor fakat bence çocuklar için harika fakat benim için örneğin bu bir problem”(Yab.San.3). Nitekim sanatçıların malzeme sorunu, ulaşım ve çalışma alanının kısıtlılığında kaynaklanan sorunları araştırmacının gözlem notlarına da girmiştir.

Katılımcı sanatçıların etkinlikler esnasında farklı gruplarla aynı an da çalışması bir güçlük nedeni sayılabilir. Bir diğer konu ise bağımsız alan problemidir. Sanatçılar gruplar halinde kalabalık ve yana yana çalışmak istememektedirler. Mermer heykel yontulan alandaki iş makinelerinin sesleri resim, seramik çalışan sanatçıları çok rahatsız etmektedir çünkü iki çalışma sahası birbirine çok yakındır. Bu sorun sanatçıların çalışmalarına odaklanmasını güçleştirmektedir (F.O. Göz.II).

Bu olumsuz düşünceler bağlamında katılımcı sanatçıların UKKSA’dan bir takım beklentilerinin oluştuğu tespit edilmiştir. Tablo 4.7’de bir alt tema olarak katılımcı sanatçılara UKKSA’ya gelmeden önce ne tür beklentileri olduğunu ve geldikten sonra bu beklentilerinin karşılanıp karşılanmadığı üzerine sorular yönetilmiş, olumlu ve olumsuz yargılardan oluşan kodlar elde edilmiştir.

Tablo: 4.7

Katılımcı Sanatçıların UKKSA’dan Beklentileri

-
- a. Başka etkinliklerle benzerlik arayışı
 - b. Programa uyum beklentisi
 - c. Daha geniş bir çalışma alanı
 - d. Kültürel etkileşim
 - f. Deneyimlerle öğrenme
-

Kodlamada katılımcı sanatçıların ifadeleri şöyledir; “Poçitelj, UKKSA gibi görünüyor” (Yab.San.1) ”Plansızlık,işığın yetersizliği” (Yer.San.1) “Yabancı sanatçı gruplarının aynı zaman içerisinde çalışıyor olmaları” (Yer.San.2) “umarım UKKSA geniş bir yerdir” (Yab.San.3) “Sürpriz,karşılıklı alışveriş,kapsayıcı” (Yab.San.1) “bence bu öğrenmek değil, bu sizin karşılıklı olarak öğrenmeniz” (Yab.San.1). İfadelerde bahsedilen “Poçitelj” kelimesi Bosna-Hersek ülkesinde UKKSA’ ya kurumsal anlamda benzeyen başka bir sanat merkezidir. UKKSA’ ya ilk defa katılım gösteren bazı yabancı sanatçılar daha önce Poçitelj’de tecrübeleri olan kişilerdir. Bu nedenle UKKSA’ ya geldikten sonra Poçitelj ile bir kıyaslama yapma ihtiyacı hissettikleri görülmektedir. Bir diğer kodlama ise “plansızlık” üzerinedir. Görüşleri alınan grubun çalışma haftasında mevcut programa başka grupların da dahil edilmeye çalışılmış olması “plansızlık” fikrinin ortaya atılmasına sebep olmuş olabilir. Grubun çalışma takvimi haziran ayına denk geldiği için havanın sıcaklığı ile çoğu sanatçı dışarıda çalışmayı tercih etmiştir.

Fakat seramik gibi alanlarda atölyelerde çalışması gereken sanatçılar için ortam ışığı yetersiz kalmıştır. Nitekim araştırmacı çalışma takvimindeki aksaklık ve malzeme temini konusunda kurumda yaşanan sıkıntıların üretim sürecini etkiletiğini gözlem kayıtlarına şöyle yansıtmıştır.

Katılımcı sanatçılar sanatsal malzemeler konusunda ihtiyaçlarının eksiksiz karşılanması beklentisi içersindedir. Çalışma takviminde onlara ayrılan süreye uymak zorunda oldukları için malzemeler konusunda yaşanan problemlerin telafisi zaman almaktadır. Bu problem ise çalışmalara yansımaktadır (F.O.Göz. I).

4.2.3. Katılımcı Sanatçıların Farklı Kültürlerle Olan Etkileşime Dair Deneyimleri

Katılımcı sanatçıların UKKSA ile ilgili yaşadıkları deneyimler bazı başlıklara ayrılmış ve çeşitli kodlara ulaşılmıştır. Bunlar, kendilerine yöneltilen sorulardan alınan yanıtların sırasına göre şu şekildedir;

Tablo: 4.8

Katılımcı Sanatçıların UKKSA'da Farklı Kültürlerle Olan Etkileşimlerine Dair Deneyimleri

-
- a. Çok kültürlü ortam
 - b. Farklı yaşam deneyimleri
 - c. Kültürlerarası etkileşim
-

Tablo 4.8' de bir alt tema içerisinde katılımcı sanatçılara farklı kültürlerle etkileşim ve gelecekteki etkinliklere yönelik fikirleri sorulmuştur. Farklı kültürlerle etkileşim konusunda bir sanatçı; *“benim arkadaşlarım Alman, Sırp ve Rus. Biz global bir grubuz. Bu bir avantajdı”* (Yer.San.3) şeklinde yanıt vermiştir. Bir başka sanatçı ise *“farklı yerlerde yaşayan farklı insanlar. Bu organizasyonlar bizi değerli yapıyor”* (Yer.San.2) şeklinde görüş bildirmiştir. Alman kadın sanatçı ise *“birlikte kalmak, temas kurmak, değiş tokuş yapmak, tüm dünyayı seyahat etmek”* (Yab.San.3) şeklinde yanıt vermiştir. Kültürlerarası etkileşime ilişkin araştırmacı notları ise şöyledir.

Yerli ve yabancı sanatçılar akşam saatlerine doğru çalışmalarına ara verdikleri sırada serbest zaman içerisinde bölge insanı ile kaynaşabilmektedirler. Bu kaynaşma UKKSA etki alanı içerisinde değil sahil bölgesinde yaşanmaktadır çünkü bölge insanının yoğunluğu oradadır (A.S.Gün.)

Sanatçıların ifadeleri ve araştırmacının saha notları kurumun dış hedeflerini de karşıladığını göstermektedir. Kurumun hedeflerinden biri dünya barışına katkı sağlamaktır. Bu

çerçeve de sanatç ı lar ın ifadeleri kültürel etkileşim konusunda bu hedefe ulaştığını gösterir niteliktedir.

4.2.4. Katılımcı Sanatç ı lar ın Gelecekteki Etkinlikler Konusundaki Beklentileri

Katılımcı sanatç ı lar görüşmeler esnasında gelecekteki etkiliklere dair bazı beklentilerini ifade etmişler ve öneri niteliğinde görüşlerini sunmuşlardır. Bu beklentiler Tablo 4.9’da sunulmuştur.

Tablo: 4.9

Katılımcı Sanatç ı lar ın Gelecekteki Etkinlikler Konusundaki Beklentileri Üzerine Kodlar

-
- a. Tekrar gelme istekliliği
 - b. Yaratıcı üretim için kişisel alan beklentisi
 - c. Daha iyi deneyim beklentisi
 - d. Uygun çalışma ortamı beklentisi
 - e. Yeterli malzeme beklentisi
 - f. Ulaşım kolaylığı beklentisi
-

Tablo 4.9’ da görüldüğü üzere gelecekte UKKSA’da tekrar çalışmak konusunda ise sanatç ı lar “eğer onlar beni tekrar ararsa gelebilirim”(Yab.San.3) “iyi his ama deneyim daha iyi olabilir”(Yab.San.3) şeklinde görüş bildirmişlerdir. Araştırmacı sanatç ı larla gün boyu etkileşim halinde olduğundan onların geleceğe dair beklentilerini saha günlüğüne şöyle yansıtmıştır.

Katılımcı sanatç ı lar ın eserlerini üretirken daha çok konfor açısından beklentileri olduğu söylenebilir. Kişisel atölyeler, yalnız kalma ihtiyacı, yeterli teknik malzeme gibi (A. S. Gün)

Sanatç ı lar çalışma sahası ile kaldıkları tesisler arasındaki mesafenin yakınlaştırılmasını talep etmektedirler (F.O. Göz.1)

Sanatç ı lar ın faaliyet ortamına dönük gelecekteki beklentilerinin daha çok ortamda yaşadıkları sıkıntılarla bağlantılı olduğu söylenebilir. Ortam, malzeme, ulaşım, en büyük problemler olarak algılanmış ve bu durum gelecekteki beklentilerine yansımıştır. Sanatç ı lar ortamdaki kaynaklanan bir takım sorunlar yaşamışsalar da yine de tekrar bu süreci deneyimlemek istediklerini belirtmişlerdir. Ancak sanatç ı lar her ne kadar birlikte üretmekten keyif alıyor olsalar da yaratım süreci açısından kendilerine ait özel bir alanın olmasına dair beklentilerini ifade etmişlerdir.

4.3. UKKSA'nın Faaliyet Gösterdiği Bölgede Sunduğu Sanat Öğretim Etkinlikleri

UKKSA profesyonel sanat etkinliklerine ev sahipliği yaptığı gibi yörede çocuk sanat programları düzenleyerek eğitime katkı sağlamaktadır. Ayrıca alanında uzman kişileri yöreye getirerek toplumsal eğitime katkı sağlamak adına çeşitli konularda söyleşiler düzenlemektedir. Yöre halkının ve yöreyi ziyaret edenlerin bu konuşmalara katılımı, konuşmacıları dinlemesi, onlara sorular yönelmesi hedeflenmektedir. UKKSA'nın sanat öğretim etkinliklerinin katkıları 3 alt tema altında gruplandırılmıştır. Bunlar; 1) Katılımcı sanatçılara göre UKKSA'nın sanat öğretim etkinliklerinin bölgeye ve topluma katkısı, 2) Ziyaretçilere göre UKKSA'nın sanat öğretim etkinliklerinin bölgeye ve topluma katkısı ve 3) Atölye etkinliklerinde yer alan çocuklara göre UKKSA'nın sanat öğretim etkinlikleri 'dir.

4.3.1. Katılımcı Sanatçılara Göre UKKSA'nın Sanat Öğretim Etkinliklerinin Bölgeye ve Topluma Katkısı

Katılımcı yerli ve yabancı sanatçılarla görüşmelerde her iki gruba da UKKSA'nın etkinliklerinin bölgeye ve topluma katkıları konusunda sorular yöneltilmiştir. Yerli sanatçıların konuyla ilgili daha verimli yanıtlar verdikleri söylenebilir. Bu durumun yabancı sanatçıların bölgeyi ve yerel halkı yeterince tanımamalarından kaynaklandığı söylenebilir.

Tablo: 4.10

Katılımcı Sanatçılara Göre UKKSA'nın Sanat Öğretim Etkinliklerinin Bölgeye ve Topluma Katkısı

-
- a. Toplumla etkileşim
 - b. Ekonomik yarar
 - c. Toplumun sanata ilgisini teşvik etme
-

Tablo 4.10'da görüldüğü gibi katılımcı sanatçılardan bazıları “*izleyici ile sanatçılar ve üretilen eserler çok hızlı birbirine temas edebiliyor*” “*arada bir duvar ve engel yok. Bu yönü çok hoşuma gitti*” (Yer.San.3) “*ekonomik anlamda biraz etkisi oluyor çünkü biz burada çalışırken çok uzaklardan gelenler oldu*”(Yer.San.2) “*izleyen kişilerde resme başlamak istiyor. Bunu gözlemladim*” (Yer.San.3) şeklinde yorum yapmışlardır. Zira araştırmacının gözlem notlarında toplumla etkileşim, ekonomik yarar ve sanata ilgiyi teşvik konusunda aşağıdaki bulgu yer almaktadır.

Yerli katılımcı sanatçılar ile bölge insanı arasındaki ilişkiler günlük çalışmanın bittiği akşam saatlerinde yoğunluk göstermektedir. Yöre insanları arasında geleneksel ürünler satan esnaflar ile katılımcı yerli sanatçılar arasında ekonomik bir ilişki olduğu söylenebilir (F.O Göz.I).

4.3.2. Ziyaretçilere Göre UKKSA'nın Sanat Öğretim Etkinliklerinin Bölgeye ve Topluma Katkısı

UKKSA'nın etkinliklerini her yıl kesintisiz olarak takip eden farklı yaş gruplarındaki bir aileden alınan verilere göre; yapılan etkinlikler yöre ve topluma katkı anlamında Tablo 4.11'de sunulduğu gibi; sanat etkinliklerine yakın olabilme, tarihi geçmişi bulunan mimari bir yapının sanat merkezine dönüştürülerek yeniden canlandırılması, her dönem farklı etkinliklerle ilginin sürdürülebilirliğinin sağlanması ve sanatçılarla iletişim halinde olabilme olarak 4 kodda çözümlenmiştir.

Tablo: 4.11

Ziyaretçilere Göre UKKSA'nın Sanat Öğretim Etkinliklerinin Bölgeye ve Topluma Katkısı

-
- a. Sanata yakınlaşma imkanı
 - b. Tarihi geçmişi barındıran mimari öğelerin sanat merkezine dönüşmesi
 - c. Her dönem farklı etkinliklerle ilginin sürdürülebilirliğinin sağlanması
 - d. Sanatçılarla temas halinde olabilme
-

Şekil 4.11'de yerli ziyaretçiler kurumun bölgeye katkıları konusunda görüş bildirmişlerdir. Ziyaretçilerden (Zi.3) *“Diğer sanat etkinliklerinde büyük şehirlere gitmem gerekiyordu veya tek sanatçının eserlerini görme şansım oluyordu ama UKKSA'da pek çok sanatçının eserini rahatça görebildim”*, şeklindeki görüşüyle sanatı periferiye taşımak yani ulaşılabilir yakın kılmak adına kurumun etkililiğini ortaya koymuştur. (Zi.2) ise, *“İşe yaramayan eski bir binanın bu denli önemli bir sanat merkezine dönüşmesi etkileyici”* şeklinde görüşünü bildirmiştir. Bu görüş tarihi bir yapının tekrar canlandırılması ve sanatsal bir mekana dönüşmesi adına ziyaretçi tarafından anlamlı bulunmuştur. Bu anlamlı buluşta tarihsel bir mekana dair hafızanın diri tutulması etkili olmuştur. (Zi.1) ise *“her dönem farklı etkinlikler yapılması buraya ilgiyi arttırıyor”* şeklindeki yorumuyla UKKSA etkinliklerine ait ilginin sürekliliğine katkı sağlandığını belirtmiştir. Ancak araştırmacı saha içerisinde yaptığı gözlemlerde UKKSA faaliyetleri ile ilgili; *yeterli duyurunun bölge halkına yeterince yapılmadığı, ziyaretçilere sunulabilecek sanat etkinlik programlarının olmadığını* belirtmiştir. Araştırmacının gözlemlerine göre ziyaretçilerde kendilerine özgü sanat eğitimi programları düzenlenmesi beklentisi içerisinde olduklarıdır. Bu konuyla ilişkin veriler aşağıda sunulmuştur.

Ziyaretçiler ise etkinliklerle ilgili yeterince bilgilendirilmediklerini ve duyuruların daha yaygın olması gerektiğini söylemektedirler (F.O.Göz. I).

Ziyaretçiler kendilerine özel olarak tasarlanmış sanat etkinlikleri programları konusunda beklenti içerisinde oldukları (F.O.Göz.II).

En büyük güçlük olarak etkinliklerin duyurulması ile ilgili problemler göze çarpmaktadır. Yetersiz duyurular katılımı etkilemektedir (A.S. Gün.).

Araştırmacının ortam kayıtları ve ziyaretçilerle yapılan görüşmeler; ziyaretçi sayılarının daha fazla tanıtımla artacağı yönündedir. Etkinliklerin halka durulması ile ilgili sıkıntılar mevcuttur. Özellikle ziyaretçilere yönelik atölye programları olduğu takdirde ilgi göstereceklerine dair görüş bildirmişlerdir. Ayrıca kendi çocuklarında yararlanabileceği bir etkinlik beklentisinin olduğu ifade edilmiştir.

4.3.3. Atölye Etkinliklerinde Yer Alan Çocuklara Göre UKKSA'nın Sanat Öğretim Etkinlikleri

UKKSA'nın sanat faaliyetleri arasında çocuk etkinlikleri de bulunmaktadır. UKKSA'nın çocuk sanat etkinliklerine yönelik uzman bir kadrosu bulunmamaktadır. Çocuk etkinliklerinde gönüllü çalışan kişiler bulunmaktadır. Bu etkinlikler 5-10 Haziran arasında 5 gün hemen hemen günde 6 saatlik çalışmalar şeklinde gerçekleşmiştir. Araştırmacının faaliyet ortamına ilişkin görüşleri şöyledir.

İstanbul Yeni Okul ve UKKSA'nın anlaşmaları sonucunda her yıl 1 hafta süreyle çocuklar için sanat kampı düzenlenmektedir. Etkinlikler haftasında su bazlı boyalarla resim çalışmaları, kil çalışmaları, rölyef, karakalem çizim, köy gezileri gibi etkinliklerin ardından canlı müzik dinletisiyle birlikte öğrencilere katılım belgesi verilmektedir. UKKSA'ya katılım gösteren sanatçıların öğrencilerin eğitiminde katkısı olduğu söylenemez. Öğrenciler kendi öğretmenleriyle birlikte kampa katıldıkları için yapılacak çalışmalarda görevli eğitimciler organizasyon öncesinde belirlenmiştir (F.O. Göz. II).

Araştırmada önemli bir yer tutan çocuklara yönelik gerçekleşen ve yukarıda ayrıntıları verilen bu sanat öğretim etkinliklerinde yer alan öğrencilerin yaşadığı deneyimler ve fikirleri belirlenmeye çalışılmıştır. Çocukların düşünceleri 5'er kişilik iki odak grup görüşmesiyle sohbet ortamında belirlenmeye çalışılmıştır. Çocuklarla yapılan görüşmeler sonucunda elde edilen kodlar Tablo 4.12'de verilmiştir.

Tablo: 4.12

Öğrencilerin Gözünden UKKSA'nın Sanat Öğretim Etkinlikleri

-
- a. Etkileyici ve eğlenceli
 - b. Sıkıcı
 - c. Plansız
 - d. Sıcak hava ortamı
-

Tablo 4.12’de UKKSA çocuk sanat kampına katılan öğrencilerle yapılan görüşmelerde öğrencilere sanat öğretim etkinlikleri konusundaki fikirleri sorulmuş ve bazı yanıtlara ulaşılmıştır. Bu yanıtlar; “UKKSA’ da ki dersler güzel”(ögr.2) “Ben biraz sıkılıyorum”(ögr.1) “Güzel ama biraz sıcak olabiliyor” (ögr.1) “İyi geçiyor. Çok eğleniyoruz”(ögr.3) “ Bazen çok sıkıldığım anlar oldu”(ögr.4) “ Son iki, üç gün daha eğlenceli gibiydi”(ögr.3) “Hazırlık yapmamışlar, hiç olmadı” (ögr.5) şeklindedir.

UKKSA’nın çocuk sanat kampı için katılımcı öğrenciler “İstanbul Yeni Okul” adlı bir özel okuldan gelmişlerdir. Kamp etkinliklerinde yöreden herhangi bir katılım olamamıştır. Bu durumu araştırmacı şu şekilde ifade etmiştir.

UKKSA’ nın bulunduğu bölge içerisinde çocuklar için sanat etkinliği programları yoktur ancak özel olarak anlaştığı okulun öğrencileri ile her yıl Haziran ayı içerisinde sanat öğretim etkinlikleri düzenlemektedir. Sanatçılar bu etkinliğin doğrudan bir parçası değildir (F.O.Göz II).

Bu anlamda yapılan çocuk sanat etkinliklerinin bölge halkına bir katkısının olduğunu söylemek çok mümkün olamamaktadır. Sadece bölge insanına ekonomik anlamda bir getirisinin olduğunu söylemek mümkündür. Ayrıca çocukların sanatçılarla doğrudan etkileşim geçememişlerdir.

4.3.4. Öğrencilerin Sanat Öğretim Etkinliklerinin Katkılarına İlişkin Görüşleri

Çocuklarla yapılan görüşmeler çözümlendiğinde sanat öğretim etkinliklerinin katkılarının; resim yoluyla iletişime girebilme, duyuşsal alanın gelişimi, görsel algılamanın gelişimi, sanat tekniklerini öğrenme şeklinde gerçekleştiğini göstermektedir. Buna ilişkin kodlar Tablo 4.13’de verilmiştir.

Tablo: 4.13

Öğrencilerin Sanat Öğretim Etkinliklerinin Katkılarına İlişkin Görüşleri

-
- a. Resim yoluyla iletişime girebilme
 - b. Duyusal alanın gelişimi
 - c. Görsel algılamanın gelişimi
 - d. Sanat tekniklerini öğrenme
-

Tablo 4.13’de öğrenciler etkinliklerden elde ettikleri kazanımlara dair bazı ipuçları vermişlerdir. Öğrenciler “Eğleniyorum derslerden”,(ögr.2) “Ondan sonra heykel renklerini iletirip eğleniyoruz”(ögr.6) “Heykel yapmayı öğrendim”(ögr.2) “ Kendimi iyi hissettim, ressam gibi”(ögr.7) “Şunu kazandırdı; mutluluk yani”(ögr.2) “Çok değişik duygular yaşadım”(ögr.1)

“*Bakararak anlamaya çalıştım*” (öğr.6) “*Sözsüz resim yaparak anlamaya çalıştım* (öğr.2) şeklinde görüşlerini ifade etmişlerdir. Çalışma ortamına dair araştırmacının notları da şöyle olmuştur.

Çalışmaların büyük bir kısmı açık alan içerisinde gerçekleşse de atölyeler içerisinde katılımın %100'e yakın bir oranla gerçekleştiği söylenebilir. Nadiren bazı öğrencilerin çalışmayı erken bıraktığı ve sıkıldıklarını söyledikleri de gözlemlenmiştir(F.O. Göz. II)

Çocukların atölye etkinliklerine ilgileri çok katılımcı ve canlıdır. Kendi okullarındaki öğretmenlerinin etkinliklerde aktif olarak görev almasının katılımı arttırdığı söylenebilir (A. S. Gün)

Çocukların ifadeleri ve araştırmacının notları çocuk sanat kampı sürecinin verimli geçtiğine işaret etmektedir. Nitekim çocuklar bir sonraki sene için tekrar gelmek istediklerini belirtmişlerdir. Ailelerin etkinlikler bitiminde UKKSA yetkililerinden faaliyetlere ilişkin daha fazla bilgi alma eğiliminde olduğu gözlenmiştir. Sanat kampının sonunda öğrencilere verilen katılım belgelerinin onları sanat bağlamında cesaretlendirdiği görülmüştür.

4.3.5. Öğrencilerin Sanat Öğretim Etkinliklerine İlişkin Görüşleri

Öğrencilerin sanat öğretim etkinliklerine ilişkin görüşleri üç alt tema altında 9 kodla çözümlenmiştir. Alt temalar; 1) Etkinlikler esnasında yapmaktan hoşlandıkları şeyler, 2) Etkinlikler esnasında yaşanan zorluklar ve 3) Etkinlikler sonrasında geleceğe yönelik düşünceleri şeklinde ortaya çıkmıştır. Kodlar bu temalar altında sunulmuştur.

4.3.5.1. Etkinlikler esnasında yapmaktan hoşlandıkları şeyler

“İstanbul Yeni Okul” öğrencilerine etkinlikler esnasında yapmaktan hoşlandıkları şeyler sorulmuştur. Öğrenciler sadece sanatsal etkinliklerle ilgili değil bölgedeki serbest zamanlarında yaşanan etkileşimlerine dair yanıtlarda vermişlerdir. Öğrencilerin görüşlerinden çıkarılan kodlar Tablo 4.14’de verilmiştir.

Tablo: 4.14

Öğrencilerin Etkinlikler Esnasında Yapmaktan Hoşlandıkları Şeyler

-
- a. Sanatçılarla hoş vakit geçirmek
 - b. Üretmekten keyif almak
 - c. Doğal yaşam ortamından hoşlanmak
-

Tablo 4.14’de görüldüğü üzere öğrencileri yapmaktan hoşlandıkları şeyleri ‘‘Köpekleri güzel güzel sevmekle vakit geçiriyorum’’(öğr.2)‘‘Sanatçı arkadaşım ile çok güzel vakit geçiriyorum’’ (öğr.2) ‘‘Heykel yapmayı çok beğendim’’(öğr.1) şeklinde belirtmişlerdir. Birçok öğrencinin bu soruya yanıt veremediği ve farklı konular hakkında cevap verdikleri gözlemlenmiştir.

4.3.5.2. Etkinlikler esnasında yaşanan zorluklar

‘‘İstanbul Yeni Okul’’ öğrencilerine UKKSA’ da yaşadıkları zorlukların neler olduğu sorulmuştur. Sadece sanatsal çalışmalarını üzerine değil diğer konularda da yaşadıkları zorluklara dair çeşitli ipuçları elde edilmiştir. Öğrencilerin görüşlerinden elde edilen kodlar Tablo 4.15’de görülmektedir.

Tablo: 4.15

Öğrencilerin Etkinlikler Esnasında Yaşadıkları Zorluklar

-
- a. İletişim kopukluğu
 - b. Malzeme ile baş edememe
 - c. Havanın sıcaklığı
 - d. Grup etkileşimi sorunu
 - e. Alanında uzman eğitmen eksikliği
-

Öğrencilerin UKKSA sanat kampında genel anlamda eğlendikleri ve memnun oldukları gözlemlenmiştir. Ancak Tablo 4.15’de verildiği gibi öğrencilerin süreçte yaşadığı bazı zorluklar bulunmaktadır. Yaşanan zorluklar konusunda şu görüşler dile getirilmiştir; ‘‘İstediğim şeylere cevap bulamadım. Bir soru soracaktım soramadım. Cevap alamadım’’(öğr.1) ‘‘Çok gıcık bir kildi elime yapıştıyordu’’(öğr.2) ‘‘Hava çok sıcaktı’’(öğr.1).

Araştırmacının saha günlüğüne çocukların özellikle grupla yapılan etkinliklerde ‘‘gruba uyum sağlamakta zorluk yaşadıkları, işbirlikli çalışma alışkanlıkları yeterince sağlayamadıkları’’ not olarak düşülmüştür. Çocuk etkinliklerinde yeteri kadar alan uzmanının olmaması çocukların çalışma motivasyonunda zorluklara neden olmuştur.

4.3.5.3. Etkinlikler sonrasında geleceğe yönelik düşünceleri

Etkinliklere katılan çocuklara UKKSA etkinliklerinin ardından geleceğe yönelik planlarına ilişkin sorular yöneltilmiştir. Özellikle etkinliklerin çocukların gelecekte sanatla ilgili

bir *meslek seçimi* tercih etme yönündeki eğilimlerini belirlenmeye çalışılmıştır ve çocuklardan bazılarından; “*ben çömlek yapıp satacağım*”(öğr.2), “*ben sanatçı olmak istiyorum*”(öğr.1) “*resim yerine heykeltraş olmayı tercih ederim*” (öğr.3) gibi ifadeler gelmiştir. Çocuklardan bazıları ise mesleki anlamda olmasa da etkinliklere daha sonraki yıllarda katılmak istediklerini belirtmişlerdir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde; araştırmanın sonuçları ve sonuçlar bağlamında geliştirilen önerilere yer verilmiştir.

5.1 Tartışma

Bu araştırmada, eğitim kurumları dışındaki sanatçı oluşumlarının buldukları bölgede yaşayan toplumun sanat eğitimi ve kültürüne katkıları Uluslararası Knidos Kültür ve Sanat Akademisi (UKKSA) örneklemeden yola çıkılarak incelenmeye çalışılmıştır. Araştırma kapsamında, kurumun yıllık sanat faaliyet alanları gözlemlenmiş, misyon ve hedeflerinin neler olduğu belirlenmiş, yöreye kısa dönem gelen yerli ve yabancı ziyaretçiler ve sanatçıların UKKSA'nın sanatsal faaliyetlerini sosyal bağlamda nasıl değerlendirdikleri ortaya konulmuş ve faaliyet gösterdiği bölgede sunduğu sanat öğretim etkinliklerinin katılımcı öğrencilere katkıları incelenmiştir. Bu bağlamda kurumun bir kent merkezinde varlık göstermesi yerine, kırsal bir bölgeyi kendisine seçmiş olması araştırmayı daha anlamlı kılmıştır. Bir yönüyle sanat faaliyetlerine erişimi kısıtlı olan insanlar üzerinde ne tür etkileri olduğu ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Bunun için farklı yaş, ırk, cinsiyet ve sosyal statüde kişilerle görüşmeler yapılmış ve araştırmanın alt problemlerine yanıt bulmaya çalışılmıştır.

Araştırmanın birinci alt problemini oluşturan “UKKSA'nın misyon ve hedeflerine ilişkin görüş ve değerlendirmeleri belirlemek amacıyla UKKSA yetkilileri ile görüşülmüş, dernek tüzüğü ve geçmiş faaliyetlerine ilişkin Resmi web sayfası ve çeşitli broşür ve kataloglar incelenmiştir. Bu bağlamda UKKSA, 2007 tarihinden itibaren Datça Yarımadası Yakaköy Mevkii'nde 11.000 m² açık alan ve 1.404 m² kapalı alandan oluşan bir yapılanmada faaliyetlerini sürdüren bir sivil toplum kuruluşudur. UKKSA'nın yönetim yapısı incelendiğinde; 1) *Yönetim Kurulu*, 2) *Sanat Kurulu*, 3) *Danışma Kurulu*'dan oluştuğu görülmektedir. UKKSA faaliyetleri, onun sadece profesyonel sanatçıları ağırlayan ve onlarla çalıştay düzenleyen bir kurum olmadığını, yörede çocuk sanat kampları düzenlendiğini, alanında uzman kişileri yöreye getirerek çeşitli konularda söyleşiler düzenlediği ve bunları yöre halkına açtığı göstermektedir. Yine bölgesel katılımı desteklemek amaçlı UKKSA'nın açık

alanının zaman zaman köy düğünlerine ev sahipliği yaptığı görülmektedir. Bu etkinliklerin organizasyonunda genel kurul, yönetim kurulu, denetim kurulu görev yapmaktadır.

Yapılan çözümlenmelerde; UKKSA misyonunu; kültür hayatına katkı sağlamak, eğitim çalışmaları ve araştırmalar yapmak, sanatçıları bütün olumsuz dış etkenlerden soyutlayarak onlar için doğa içinde bir alan yaratmak, bülten yayınlamak, sanatçılar arasında her türlü kültürel, sosyal dayanışmayı sağlamayı kendine misyon olarak belirlediği görülmektedir. İsmi Knidos antik kentinden alan akademinin *“eğitim çalışmaları ve araştırmalar yapmak”* misyonunda, yetkililer özellikle *“yörenin tarihi ile yeterli derecede kaynak bulunmadığını”* söylemişlerdir.

UKKSA'nın hedefleri incelendiğinde ise, Ulusal ve Uluslararası düzeyde yani *“iç hedefler”* ve *“dış hedefler”* olmak üzere iki kategoride gerçekleştirdikleri görülmektedir. İç hedefler; muhtaç sanatçıya destek vermek, gençlerin yeteneklerini sergileyebilecekleri bir ortam yaratmak, yöre insanının etkileşimini ve farkındalığını arttırmak, ulusal sanatçıları konuk etmek, vatandaşların eğitimi için resim, heykel, cam, seramik, geleneksel el sanatları, fotoğraf, video, sinema, özgün baskı ve resim atölyeleri kurmak şeklindedir. Yapılan incelemelerde, UKKSA'nın sanatsal üretim yapmak isteyen herkese ücretsiz olarak destek verdiği gözlemlenmiştir. Ancak bunun kurumsal olarak bir kontrolü bulunmamaktadır. Örneğin; bu desteğin mevcut sezon içerisinde kaç kişiye verildiği konusunda belirli bir sayı elde edilememiştir. Verilen desteğin biçiminde ise bir netlik yoktur. Yani açıkça bu bir konaklama veya sanatsal malzeme desteği mi olacaktır veya başka bir şey mi açıkça belirtilmemektedir. Bölge halkıyla etkileşime dönük eldeki tek veri UKKSA içerisinde yapılan halk düğünlerine dair etkinliklerdir.

UKKSA'nın ulusal sanatçıları konuk etmek anlamında iç hedeflere ulaştığı söylenebilir. Birçok üniversiteden akademisyen ve sanatçıya ev sahipliği yapıldığı gözlemlenmiştir. Nitekim yıllık etkinlik programları incelendiğinde; katılımcı sanatçılar arasında yerli ve yabancı sayısının dengeli dağıtılmaya çalışıldığı görülmektedir. Bu anlamda dış hedeflere baktığımızda kurumun uluslararası sanatçıları konuk etmek, uluslararası etkinliklerde bulunmak, dünya sanat merkezi olmak hedefi, dünya barışına katkı sağlamak gibi hedefleri göze çarpmaktadır. Her sezon çok sayıda yabancı sanatçıya ev sahipliği yapıldığı gözlemlenmiştir, ancak dikkati çeken bir nokta ise şudur; her yeni sezonda belirlenen aynı yabancı sanatçılar çağrılı olarak görülmektedir. Örneğin; Kırgız sanatçılar grubu her sezonun etkinliğine çağrılmaktadır. Dünya sanat merkezi olma hedefindeki bir kurumun dünyanın farklı yerlerinden yeni yüzlere ve yeteneklere ihtiyacı olduğunu belirtmek gerekir.

Yeni kişilere yer ayrılması çok nadir görülmektedir. UKKSA'nın kuruluş felsefesinde yazılı olarak belirtilmese de hümanist değerlerin ağırlık kazandığı söylenebilir. En azından yetkili kişilerin din, dil, ırk ayrımı gözetmeksizin sanatla diyalog kurmak ve uluslararası boyutta kaynaşmayı sağlamak, Türkiye'nin dışarıdaki imajına katkı sağlamak gibi hedefler için çaba gösterdiğini söylemek mümkündür.

Araştırma bulgularına göre UKKSA konumu itibariyle yaz döneminde yerli ve yabancı ziyaretçilerin sıklıkla ziyaret ettiği bir bölgedir. Yöreyi ziyaret eden kişiler 2 gruba ayrılabilir. Birinci grup UKKSA'nın yerini bilen ve bilinçli olan ziyaret eden kitlelerdir. İkinci grup ise, yörede tatil yaparken tesadüfen UKKSA ile karşılaşanlardır. Her iki grubun ilgisini çeken bir kurum olduğu düşünülse de UKKSA'nın kitleleri çekmek açısından zorlandığı bazı durumlar olduğu gözlemlenmiştir. Örneğin; yörenin turistik bir bölge olması tatil amaçlı kısa ziyaretlere neden olmaktadır. İzleyici ya da ziyaretçi kitlenin faaliyetlerle daha fazla etkileşimine dönük programların eksikliği göze çarpmaktadır. Nitekim ziyaretçilerle yapılan görüşmelerde en çok tanıtım sıkıntısının olduğu ve etkinliklerin halka ve geniş kitlelere yeterince duyurulmadığı belirtilmiştir. Yine ziyaretçilerin aktif olarak atölye etkinliklerinde yer almaya dönük beklentilerinin olduğu söylenebilir.

Araştırmanın ikinci alt problemini oluşturan yöreye kısa dönem gelen yerli ve yabancı ziyaretçiler ve sanatçıların UKKSA'nın sanatsal faaliyetlerini sosyal bağlamda nasıl değerlendirdikleri ortaya koymak amacıyla sanatçı ve ziyaretçilerle görüşmeler yapılmıştır. Bu görüşmeler bağlamında sanatçıların özellikle *“özgür ifade ortamı”* ve *“hoşgörü ve yardımseverlik”* adına etkinlik ortamından memnun oldukları gözlemlenmiştir. Ancak faaliyet ortamında yaşanan bazı sıkıntılar hoşnutsuzluklara neden olmuştur. Bunlar; malzeme sorunu, ulaşım sorunu, özel sanat malzemelerinde tedarik sorunu, kültürel doygunluk arayışı, ortak yapılabilecek aktivitelerin azlığı, organizasyon ve planlama sorunudur. Bu durumlar UKKSA aktivitelerine dâhil edilen çocuk sanat kampıyla beraber özellikle dile getirilmeye başlanmıştır. Çocuk etkinliklerinin ve sanatçı atölye ortamının tek mekân olması zaman zaman organizasyonda problemlere neden olmuştur. Bu durum organizasyonun büyüklüğünden dolayı sanatçılara, malzemeyi zamanında tedarik edememe gibi durumlar şeklinde yansımıştır. Kurum yetkilileri personel sıkıntısı nedeniyle bazı sanatçıların taleplerini karşılamakta zorlanmıştır.

Aynı zamanda yabancı sanatçılar daha fazla yöreyle etkileşim ve kültürel doygunluk arayışı içerisinde. Örneğin; sanatçılarla gerçekleşen tek etkinlik olan Knidos Antik Kenti gezisi konusunda yabancı bir kadın sanatçının beklentisinin umduğu gibi çıkmadığı görülmüştür. Buna rağmen yerli ve yabancı sanatçıların daha sonraki yıllarda UKKSA'da ki deneyimi tekrar yaşamak istedikleri görülmektedir. Sanatçıların faaliyet ortamına dönük ortam,

malzeme, ulaşım gibi problemlerinin gözlemler bazında daha çok kurumda çalışan gönüllü personelin sayısının yetersizliğine bağlı olduğu söylenebilir. Sanatçıların taleplerinin hızlı karşılanamaması gönüllü personelin azlığından kaynaklandığı görülmüştür. Bir sivil toplum kuruluşu olarak özellikle sanat ve sanat eğitimi alanında gönüllülere ihtiyaçlarının olduğu ve dernek üyelerinin daha fazla aktif hale getirilmesine ihtiyaç görülmektedir.

UKKSA'nın bu profesyonel sanat etkinliklerinin yanı sıra çocuk sanat programları da bulunmaktadır. Ayrıca alanında uzman kişileri yöreye getirerek toplumsal eğitime katkı sağlamak adına çeşitli konularda söyleşiler düzenlemektedir. Yöre halkının ve yöreyi ziyaret edenlerin bu konuşmalara katılımı, konuşmacıları dinlemesi, onlara sorular yöneltmesi hedeflenmektedir. Bu bağlamda özellikle toplumla temas, ekonomik kalkınma ve sanata ilgiyi teşvik konusunda başarı sağladıkları görülmektedir. Örneğin; UKKSA'nın etkinliklerini her yıl kesintisiz olarak takip eden farklı yaş gruplarındaki bir aileden alınan verilere göre; yapılan etkinlikler yöre ve topluma katkı anlamında; sanat etkinliklerine yakın olabilme, tarihi geçmişi bulunan mimari bir yapının sanat merkezine dönüştürülerek yeniden canlandırılması, her dönem farklı etkinliklerle ilginin sürdürülebilirliğinin sağlanması ve sanatçılarla iletişim halinde olabilme açısından bölgeye ve yöre insanına katkı sağlamaktadır. Ancak araştırmacının ortam kayıtları ve ziyaretçilerle yapılan görüşmeler; ziyaretçi sayılarının daha fazla tanıtımla artırılması gerektiği üzerinedir. Etkinliklerin halka duyurulması ile ilgili sıkıntılar mevcuttur. Özellikle ziyaretçilere yönelik atölye programları olduğu takdirde ilgi göstereceklerine dair görüşler vardır.

Araştırmanın üçüncü alt problemini oluşturan “UKKSA'nın faaliyet gösterdiği bölgede sunduğu sanat öğretim etkinliklerinin katılımcı öğrencilere katkıları nelerdir” sorusu bağlamında kurumun eğitimsel aktiviteleri incelenmiştir. Bir hafta süreyle günde 6 saat olarak gerçekleştirilen çocuk sanat eğitimi programı için UKKSA'nın uzman bir kadrosu bulunmamaktadır. Etkinlikler gönüllü çalışan kişiler tarafından verilmektedir. Çocuk sanat etkinlikleri İstanbul Yeni Okul 6-7 yaş öğrencileri ve eğitimcileri tarafından yürütülmektedir. Her yıl aynı okul öğrencileriyle gerçekleştirilen etkinliklerin kent merkezinde yaşayan, doğadan kopuk bir yaşam süren ve doğaya özlem duyan çocuklarla gerçekleştirilmesi oldukça sevindiricidir. UKKSA'nın denize yakın ve ormanlar içerisinde bir bölgede bulunması, çeşitli hayvan ve bitki türlerine ev sahipliği yapması metropol hayatından gelen çocuklar için çok ilgi çekici olduğu fark edilmiştir. Kent çocuklarının doğal ortamdan elde ettikleri materyalleri sanat ürünlerine dönüştürmesi adına da etkili olduğu söylenebilir. Çocuklarla yapılan görüşmeler çözümlendiğinde sanat öğretim etkinliklerinin katkılarının; resim yoluyla iletişime girebilme, duysal alanın gelişimi, görsel algılamının gelişimi, sanat tekniklerini öğrenme şeklinde

gerçekleştiğini göstermektedir. Ancak kurumun bölgeyle ve bölgedeki çocuk ve gençlerle etkileşimin yaratılmadığı görülmektedir. Bu aktivitelerin yapılandırılırken bölge çocuklarına yönelik bir kapsayıcılık olmadığı görülmüştür. Bu durumun kurumun sanat eğitimi alanında uzman bir kadrosunun bulunmadığından kaynaklandığı söylenebilir. Zira İstanbul Yeni Okul kendi eğitim kadrosu ile gelmiş ve sanat kampı etkinliklerini gerçekleştirmiştir.

Sonuç olarak, UKKSA gibi örgütlü sanat hareketlerinin toplumda temel düzeyde sanat kültürü oluşturmada, sanata ilgiyi artırmada, onunla temas etme ve etkileşime girmede etkisinin olduğunu söylemek mümkündür. Bu noktada araştırmanın bu sonuçlarının Limon'un (2008) araştırma sonuçlarıyla benzerlik gösterdiği söylenebilir. Limon (2008) yaptığı araştırmada örgütlü sanat hareketlerinin tüm kültür yapıları içerisinde tüm insanlar için olduğunu kendine ilke edinmiş ve toplumda eğitilmiş ya da eğitimsiz herkesin sanata ilgisini arttırmada önemli rolleri olduğunu belirtmiş ve sanatı belli bir kesimin tekelinden çıkarttığını ifade etmiştir. Bu araştırmada da UKKSA'nın büyükşehir gibi merkez noktalardan uzaktaki insanlarla etkileşimine dönük faaliyetleri sanatsal anlamda fırsat eşitliğine katkı olarak görülebilir.

Sanat derneklerinin yerel ve ulusal sanat eğitimindeki yerleri ve önemini araştıran Ece, Barış ve Doğan (2013) dernek etkinliklerinin yerel halk üzerindeki etkisini olumlu karşılanarak etkinliklerin sürekliliğinin izleyici katılımını artıracak yönünde görüş bildirmişlerdir. Bu araştırmada da ziyaretçi görüşleri özellikle yerel halka tanıtım noktasında bir genişlemeye ihtiyacın olduğunu ve ziyaretçilerin sadece izleyici konumunda değil, atölye etkinlikleri bağlamında etkileşimine ihtiyaç olduğunu ortaya koymuştur. Ancak genel olarak bakıldığında; Türkiye'de dernek, birlik, cemiyet gibi yapılarla var olan örgütlü sanatçı hareketlerinin toplumsal eğitim bağlamına yapılan vurgunun ağırlıklı olarak müzik derneklerinin faaliyetleri bağlamındaki araştırmalara (Adar, 2017; Sazak ve Öncül, 2016) yansıdığı görülmektedir. Bu araştırmalarda ise, müzik derneklerinin şehrin sanata olan ilgisinin artırılmasında büyük rol oynadığı tespit edilmiştir. Görsel sanatlar konusunda ise faaliyet veren dernek ve oluşumların daha çok tarihsel bazda çözümlendiği (Ötgün, 2012; Bursalı, 2013; Okutur, 2011), spesifik örnek bazında incelenmediği görülmektedir. Oysaki son yıllarda özel kuruluşların sanat projeleriyle ya da çocuk ve gençlere yönelik sanat eğitimi faaliyetlerine dönük girişimlerinin arttığı görülmektedir. Özellikle kar amacı gütmeyen bu kuruluşlar, vakıf veya dernek faaliyetleri kapsamında toplumun sanat kültürünün gelişimine katkı sağlamaya dönük girişimler içerisindedirler. Bu faaliyetlerin sanat merkezleri diyebileceğimiz büyük şehirler dışına çıktığını söylemek mümkündür. Örneğin; Denizli ilinde gerçekleşen Nihat Kömürcüoğlu Kültür Sanat Turizm ve Tanıtım Vakfı tarafından her yıl düzenlenen taş heykel kolonisi kapsamında genç sanatçılara heykel üzerine eğitim verilmekte ve ayrıca üretilen heykeller zaman zaman şehir

içinde açık hava sergisi şeklinde yerel halka sunulmaktadır. Yine Denizli’de Cafer Sadık Abaloğlu Eğitim ve Kültür vakfı tarafından gerçekleştirilen kültürlerarası sanat kampları kapsamında ve devamında çocuk ve gençlere yönelik bir takım sanat eğitim faaliyetlerinin düzenlendiği görülmektedir. Bir başka örnek ise Sakarya ilinden verilebilir. Sapanca gölü kenarında kurulan Doğapark Sanat Çiftliği’nde Portakal Çiçeği Uluslararası Plastik Sanatlar Kolonisi Ahmet Şahin tarafından 2008 yılından beri düzenlenmektedir. Son yıllarda Portakal Çiçeği Çocuk Kolonisi’ni de etkinliklerine katan kurum yetkilileri hedef kitlelerini genişletmiştir. Bu örneklerin sayısını artıkaçça toplumsal hayata ve sanatsal bilince etkileri artacak ve eleştirel yollu estetik gelişimin önü açılacaktır. Bu noktada da hayat boyu öğrenmenin temel ilkeleri olan; süreklilik, yaratıcılık ve kendi kendine öğrenmeye katkı sağladıkları ortadadır. Erdamar’a (2011) göre kültürel ve sanatsal etkinlikler hayat kalitesini artırmakta ve yaşam boyu öğrenme becerilerinin kazanılmasına katkıda bulunmaktadır. Sanat etkinlikleri anlamlı öğrenmeye yardımcı olmakla birlikte, din ve ırk ayrımı yapmaksızın her bireyi kabul etmeyi ve toplumdaki uyumu sağlamayı en iyi biçimde yerine getirmektedir. UKKSA gibi kuruluşlarında toplumsal uyuma katkısı büyüktür. Ancak bu faaliyetlerin kendi içerisinde bir takım aksaklıklarının yaşanmaması yerli ve farklı ülkelerden sanatçıların katılımının sürekliliğinin sağlanması ve farklı yaş gruplarının ilgileri doğrultusunda sanat eğitimi faaliyetleri ile sürdürülebilirliğinin sağlanması için daha fazla gönüllü desteğine ihtiyacı olduğu ortadadır.

Ulaşılan tüm sonuçların ardından araştırmacı gözlemleri ve tüm araştırma sürecindeki deneyimlerine dayanarak bazı öneriler geliştirmiştir. Bu öneriler 1) Araştırmanın sonuçlarına yönelik öneriler ve 2) Araştırmacının diğer araştırmacılara önerileri başlıkları altında sunulmuştur.

5.2 Öneriler

5.2.1. Araştırmanın Sonuçlarına Yönelik Öneriler

- İzleyici ya da ziyaretçi kitlenin faaliyetlerle daha fazla etkileşimine dönük programların eksikliği göze çarpmaktadır. Devlet kurumları ve özellikle belediyeler ‘‘Halk Eğitim Merkezleri’’ ile birlikte insanların gelişimi ve eğitimi için çok sayıda projeler ve eğitim programları üretmektedirler. El sanatları kursları, meslek edindirme kursları, dil kursları gibi çok sayıda faaliyetleri bulunmaktadır. UKKSA bu tür devlet ve özel kurumlarla işbirliği, anlaşmalar yapabilir, ortak projeler üretebilir ve etki alanını genişletebilir. Açık alanı oldukça

büyüktür ve çok farklı uygulamalara ev sahipliği yapabilir. Böylece tanınırlığı ve güvenilirliğini arttırabilir.

- Çocuk sanat kampına gelen İstanbul Yeni Okul öğrencileri ile yörede devlet okulunda eğitim gören aynı seviyedeki ilkokul öğrencilerinin ortak etkinliklerde buluşmaları sağlanabilir. Farklı bölgelerde yetişen ve farklı sosyo-kültürel çevrelerden gelen öğrencilerin birbirini tanımasını ve kaynaşması, birbirinden yeni şeyler öğrenmesi sağlanabilir. Ayrıca bu durum sanat eğitiminde bir fırsat eşitliği yaratmak bakımından çok değerli olabilir. Zira İstanbul'dan gelen öğrenci grubunun ailelerinin sosyo-kültürel ve ekonomik durumundan dolayı sanatsal faaliyetlerle ve müzelerle etkileşim oranının yüksek olduğu görülmüştür.

- Faaliyet gösterdikleri bölgede yerel halkın ve gençlerin sanat eğitimine daha fazla ağırlık verilebilir. Örneğin; UKKSA'nın bulunduğu bölgede MEB'e bağlı ilkokullar mevcuttur. UKKSA'nın, devlet okulunda okuyan ve çevresinde bulunan öğrencilere yönelik bir sanat eğitimi programı gerçekleştirmesi saygınlığını arttırır ve misyonunu sağlam bir zemine oturtabilir. Yöre insanının istihdamına yönelik kurslar verilebilir ve turistik bir bölge olmasının avantajı kullanılarak bunlar birer istihdama dönüştürülebilir.

- Kültürlerarası etkileşimi artırmak ve kurum faaliyetlerinin sürdürülebilirliğine katkı sağlamak adına her sene aynı sanat gruplarının çağırılması yerine yeni kişilerle etkileşimin artırılması zenginliğe ve çeşitliliğe yol açabilir. Faaliyetler sonrası UKKSA'da üretilen eserlerin kuruma bırakılması ile oluşan koleksiyon bölgede bir çağdaş sanat müzesine dönüştürülebilir.

- UKKSA'da kurumsal anlamda çalışan kişilerle ilgili bir görev tanımlarına gidilebilir. Sanat eğitimi alanındaki programlarını artırabilmesi için uzman kadroya ihtiyacı olduğu görülmektedir. Kurum faaliyetleri her ne kadar gönüllü desteği ile yürüse de görev tanımlarının olmaması faaliyetler esnasında bir takım eksikliklere ve aksaklıklara neden olmaktadır. Özgürlükçü yapısının doğası gereği kurumsal serbestlik anlaşılabilir bir durumdur ancak sanatçı ve ziyaretçiler arasında hoşnutsuzluk yaratmaması alanında uzman kişiler uzmanı oldukları alanda değerlendirilebilir. Örneğin; plan ve bütçe oluşturulması konusunda uzman bir ekibin olması sanatçılar ve sanat eğitimi için çocuk gruplarının ihtiyaçlarının tespitinde yapılacak ön hazırlıklar malzeme yetersizliği gibi konulardan kaynaklanan hoşnutsuzlukları giderebilir.

- Kurum sanat eğitimi faaliyetlerinde Eğitim Fakültelerinin Resim-iş Eğitimi programlarından gönüllü desteği alınabilir. Özellikle bir takım resmi prosedürler ya da Üniversiteyle yapılabilecek protokoller yoluyla "Topluma Hizmet Uygulamaları" gibi dersler kapsamında bu tarz Sivil Toplum Kuruluşlarının desteklenmesi sağlanabilir. Bu durum öğretmen adaylarının çocuk ve gençlere dönük farkındalığının ve deneyimlerinin

geliştirilmesine katkı sağlayabileceği gibi sanatçılarla etkileşimi artıracak için onların sanatsal deneyimlerine faydalı olabilir.

5.2.2. Araştırmacının Diğer Araştırmacılara Önerileri

- Bu araştırma nitel araştırma geleneği içerisinde yapılandırıldığından elde edilen bulguları genellemek mümkün değildir. Ancak araştırmanın genellenebilirliğini artırmak açısından benzer bir araştırma, farklı bir örneklem üzerinden gerçekleştirilip karşılaştırmalı çalışmalara imkân yaratılabilir.
- Bu araştırmada, eğitim kurumları dışındaki sanatçı oluşumlarının buldukları bölgede yaşayan toplumun sanat eğitimi ve kültürüne katkıları Uluslararası Knidos Kültür ve Sanat Akademisi (UKKSA) örneklemeden yola çıkılarak incelenmeye çalışılmıştır. Kurumun bir Özel Okul'dan öğretmen desteği ile sanat eğitimi faaliyetleri düzenlediği tespit edilmiştir. Bu tarz sanat ve eğitim temelli sivil toplum kuruluşları için sanat öğretim programları hazırlanıp bu programların etkililiği ve hayat boyu öğrenmeye katkısı araştırılabilir.
- Bu araştırma kapsamında, UKKSA'nın yıllık sanat faaliyet alanları gözlemlenmiş, misyon ve hedeflerinin neler olduğu belirlenmiş, yöreye kısa dönem gelen yerli ve yabancı ziyaretçiler ve sanatçıların UKKSA'nın sanatsal faaliyetlerini sosyal bağlamda nasıl değerlendirdikleri ortaya konulmuş ve faaliyet gösterdiği bölgede sunduğu sanat öğretim etkinliklerinin katılımcı öğrencilere katkıları incelenmiştir. Örneklem genişletilerek nicel veri elde etmeye dönük yöntemlerle genellenebilecek sonuçlara ulaşılabilir.
- Sivil toplum kuruluşlarının hayat boyu öğrenmedeki rolü üzerine araştırmalar gerçekleştirilebilir.

KAYNAKÇA

Abacı, O. (1996). *Müze eğitimi*(Yayınlanmamış Sanatta Yeterlik Tezi),Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Aslan, S. (2010). Sivil toplum ve demokrasi. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 15(2),1-360.

Aral, N. (1999). Sanat eğitimi-yaratıcılık etkileşimi. *Haccettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15,(15).

Adar, Ç. (2017,04). Şehir ve Sanat İlişkisinde Özel Şirketlerin Rolü; Alimoğlu Kültür Sanat Derneği. Pamukkale Üniversitesi 1.Uuslararası Sanat Eğitimi Sempozyumu- Sürdürülebilir Gelecek İçin Sanat Eğitimi, Denizli.

Büyükdığan, İ. (1993). Bosna-Hersek'te İlginç Bir Osmanlı Kasabası: Poçitel.
<http://acikerisim.fsm.edu.tr:8080/xmlui/handle/11352/1028>adresinden elde edildi.

Bamford, A. (2006). The wow factor: *Global research compendium on the impact of the arts in education*. Waxmann Verlag.

Buyurgan, S.,& Buyurgan, U. (2007). *Sanat eğitimi ve öğretimi*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.

Bursalı, E. A. (2013). *Sanatçı inisiyatifleri ve sanatçılar tarafından yürütülen mekanların İstanbul güncel sanat alanındaki rolü*.Bilgi Üniversitesi,İstanbul.

Candemir,T. (2008,12) .''Kent İletişiminde Sanatsal Aykırılık: Grafiti , 1.Sanat ve Tasarım Sempozyumu, Yıldız Teknik Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi, İstanbul.

Çankaya, Ç. (2013, Kasım 10). Goodbye Bosnia . (Poçitelj Sanat Köyünde İzlenimler). <http://www.designerontheroad.com/category/bosnia-pocitelj/> adresinden elde edildi.

Çakmakkaya, B. Y. (2016). Yaşam boyu eğitim anlayışının yargı çalışanları açısından değerlendirilmesi. *Journal of International Social Research*, 9(44)

Demirel,Ö ve Kaya,Z. (2012).*Eğitim Bilimine Giriş*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.

Durkheim, E., & Ozankaya, Ö. (2006). *Toplumsal işbölümü*. Cem Yayınevi.

Erdamar, G. (2011). Yaşam Boyu Öğrenme. *Eğitimde Yeni Yönelimler*. Pegem Akademi Yayıncılık, (6), 219-236.

Erdoğan, G. (2010, Ekim). Kentsel Bir Tasarım Ürünü: Sokak Sanatı.

Tasarımda Genç Bakışlar Ulusal Sempozyum, İstanbul Ticaret Üniversitesi, İstanbul.

Ece, A. S., Barış, D. A., Doğan, M. S., & Lisesi, B. G. S. (2013, Kasım). Sanat Derneklerinin Etkinliklerinin Sanat Eğitimi Açısından İncelenmesi (Bolu ili örneği). International Symposium On Changes And New Trends In Education, İstanbul.

Fox, J. (2002). *Chomsky ve Küreselleşme*, Everest Yayınları, İstanbul.

Güleç, İ., Çelik, S., Demirhan, B. (2013). Yaşam Boyu Öğrenme Nedir? Kavram ve Kapsamı Üzerine Bir Değerlendirme. *Sakarya University Journal of Education*, 2 (3), 34-48.

Gür, Ş.Ö. (1996). *Mekan Örgütlenmesi*, Gür Yayıncılık, Trabzon.

Greenhill, E.H. (1999). *Müze ve Galeri Eğitimi*, Ankara Üniversitesi Yayınevi, Ankara.

Giddens, A. (1984). *The Constitution of Society: Outline of the Theory of Structuration*, University of California, Berkeley, USA.

Güçlü, N. (2003). Örgüt Kültürü. *Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 23(2), 61-85.

Hooper-Greenhill, E. (1999): *Müze ve Galeri Eğitimi*. ANKARA: A.Ü. Çocuk Kültürü Araştırma ve Uygulama Merkezi Yayınları.

Kozlu, D. (2011). Türkiye'nin 1990 ve 2000'li yıllardaki çağdaş sanat ortamına genel bir bakış. *Journal of Turkish Art Research (JTAR)/Türk Sanatları Araştırmaları Dergisi (TSAD)*, 1(2).

Kırıoğlu, O. ve Stokrocki, M. (1997). Ortaöğretimde sanat öğretimi, Milli Eğitimi Geliştirme Projesi, Ankara: YÖK/Dünya Bankası Yayınları.

Kırıoğlu, O. (2002): *Sanatta Eğitim; Görmek Anlamak Yaratmak*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.

Kırıoğlu, O. (2009): *Sanat Kültür Yaratıcılık – Görsel Sanatlar ve Kültür Eğitimi*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.

Kamhi, R.(2013).Değişen Kent Ortamında Hafıza Mekan ve Sanat Yapıtı İlişkisi, Yüksek lisans tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Kırıçoğlu, O. (2014):*Sanat Bir Serüven*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.

Kuş, E. (2003):*Nitel-Nitel Araştırma Teknikleri*. Ankara: Anı Yayıncılık.

Kaya, H. E. (2014). Küreselleşme Sürecinde Yaşam Boyu Öğrenme ve Yetişkin Eğitimi Gerçeği/Lifelong Learning and Adult Education Reality within the Scope of Globalization. *Akademik İncelemeler Dergisi*, 9(2), 91.

Limon, B. (2008). *Çağdaş Türk resminde örgütlü sanat hareketlerinin Türk toplumunda sanat alt kültürünün oluşmasına etkisi* (Doktora Tezi) Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya

Mamur, N. (2004). “Çok alanlı sanat eğitiminde ölçümlenme ve değerlendirme yaklaşımları” *İlköğretim Online*, 3 (2), 1-18, Erişim: <http://ilkogretim-online.org.tr>

Merriam, S. B. (2013). Nitel araştırma. *Desen ve Uygulama İçin Bir Rehber*. (Çev. Editörü: Selahattin Turan). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.

Mercin, L.,& Alakuş, A. O. (2007). Birey ve toplum için sanat eğitiminin gerekliliği. *DÜ Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9, 14-20.

Miles, M. B.,& Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded sourcebook*. sage.

Okan, K. B. (2011). Günümüz Sanat Eğitiminde Sosyal Sorumluluk Projeleri. *Eğitim Programları Ve Heykel Eğitimi, Inonu University Journal Of Art And Design, Cilt, 1*, 367-371.

Okutur, E. (2011). *Türkiye'de Sanat Galerilerinin Gelişiminin Sanat Yönetimine Etkisi* (Doctoral dissertation, İstanbul Kültür Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü/Sanat Yönetimi Anabilim Dalı).

Özden, Y. (1999). *Eğitimde Yeni Değerler*. Ankara: Pegem Yayıncılık.

Öncül, R. (2000). *Eğitim ve Eğitim Bilimleri Sözlüğü*. İstanbul: MEB Yayınları.

Ötgün, C. (2012). ‘ ‘ Bildirgeler Bağlamında Sanatta Hareketler, Oluşumlar ve Hangar’’. (Ed. M.Yılmaz), Sanatın Günceli, Güncelin Sanatı (s. 79-119). Ankara: Ütopya Yayınevi

Özsoy, V. (2003). *Görsel sanatlar eğitimi resim-iş eğitiminin tarihsel ve düşünsel temelleri*. Ankara : Gündüz Eğitim ve Yayıncılık.

Özsoy, V., & Mercin, L. (2003). Sanat (resim) eğitiminde müzelerin kullanılmasında ilgili kurum ve kuruluşların karşılıklı görev ve yükümlülükleri. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3(1), 73-79.

Özer, B. (2008). Öğrencilere öğrenmeyi öğretme: Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi s.139-152.

Önal, İ. (2010). Tarihsel değişim sürecinde yaşam boyu öğrenme ve okuryazarlık: Türkiye deneyimi. *Bilgi dünyası*, 11(1), 101-121.

Özengi, Ö. (2013). 1960 Sonrası Kurumsal Eleştiri, Alternatif Kurumsal Pratikler ve Günümüz Koşullarında Yeni Bir Kurum Eleştirisinin Olanakları, Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü- Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul

Poyraz, H., & Titrek, O. (2013). Türkiye’de hayat boyu öğrenmenin geliştirilmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*.

Sazak, N. , Öncül. N. (2016). Dernekler ve müzik eğitime katkıları (SANSEV örneği). *Online Journal Of Music Sciences*, 1 (2), 41-64.

SED (2016). ‘ ‘Resimler ile konuşan çocuklar’ ’ [https:// www.ntv.com.tr/galeri/sanat](https://www.ntv.com.tr/galeri/sanat) adresinden elde edilmiştir. Erişim tarihi: 23.11.2016

Stenberg, S. (1989) . The art of participation, Museum education. History, theory and practice. 154-171.

Sırma, Y. (2010). *Türkiye’de Çağdaş Sanat Piyasasında Alternatif Oluşumlar: Sanatçı İnsiyatifleri* (Doktora tezi) İstanbul Kültür Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü/Sanat Yönetimi Anabilim Dalı).

Şahan, M. (2005). Müze ve eğitim. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3(4), 487-501.

Şen, Ü. S. (2005). Sanat eğitiminde bilimsel araştırma yöntemlerinin kullanılması. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(1).

Taggart, G., Whitby, K. & Sharp, C., 2004. Curriculum and progression in the arts: An international study.final report (International Review of Curriculum and Assessment Frameworks Project). London: Qualifications and Curriculum Authority.

Turani, A. (1966). *Sanat terimleri sözlüğü* (Vol. 23). Toplum Yayınevi.

Türnüklü, A. (2000). Eğitimbilim Araştırmalarında Etkin Olarak Kullanılabilecek Nitel Bir Araştırma Tekniği: Görüşme. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 6 (4), 543-559

Talas, M. (2011). Sivil Toplum Kuruluşları ve Türkiye Perspektifi. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, 29(29), 387-401.

Yıldırım, A, ve Şimşek, H. (2013). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri*. (9. Baskı)Ankara: Seçkin Yayıncılık.

İNTERNET SİTELERİ

- Ev dışı kültürel faaliyetlere katılım oranı 2006. www.tuik.gov.tr/ (Eylül 2016).
- UKKSA etkinlikleri (2014) <http://sergirehberi.com> (Mayıs 2017)
- MEB'e bağlı ilkokullar (2017)<http://www.meb.gov.tr> (Haziran 2016)
- Sanat etkinlikleri (2016) <http://www.peramuzesi.org.tr> (Eylül 2016)
- Sanat etkinlikleri (2016) <http://www.istanbulmodern.org> (Eylül 2016)
- Sanat etkinlikleri (2016) <http://www.sakipsabancimuzesi.org> (Eylül 2016)
- UKKSA (2016) <http://www.sergirehberi.com> (Mayıs2017)
- Bağımsız sanat oluşumları (2015) <http://baksi.org/tr/anasayfa> (Ekim 2016)
- Avrupa'da okullarda sanat ve kültür eğitimi(2017)<http://sgb.meb.gov.tr/eurydice/>(Haziran 2017)
- Eğitim örgütleri (2016)<http://www.unesco.org.tr> (Kasım 2016)
- Sivil toplum kuruluşları (2017) www.tema.org.tr/ (Nisan 2017)
- Dernekler(2017)<http://www.gorsed.org.tr/tr/> (Nisan 2017)
- Dernekler(2017) <http://www.sanategitimcileridernegi.com/tr/>(Nisan 2017)
- Müzelerin eğitim işlevi (2016) <https://www.guggenheim.org> (Ocak 2017)
- Sivil toplum kuruluşları(2016)<https://tegv.org> (Nisan 2017)
- Sivil gençlik hareketi(2016)<https://www.iyfo.org.tr> (Mayıs 2017)
- En etkili kurumlar (2017) <http://results.unhcr.org.tr> (Mayıs 2017)
- Gönüllü sanat eğitimi programları (2017)<http://htkulup.haberturk.com/davetler/haber/1327079-resimler-ile-konusan-cocuklar>(Şubat 2017)
- Dernekler (2017) <https://www.facebook.com/mudanyaengellilerkultursanatdernegi/?rc=p> (Şubat 2017)
- Dernekler (2017) <http://www.cydd.org.tr> (Şubat 2017)
- Uluslararası eğitim anlaşmaları(2017) www.afes.org.au/ (Şubat 2017)
- Bağımsız Sanat Oluşumları(2012) <http://www.ukksakademi.com> (Eylül 2014)
- Çocuk sanat kampı (2016) <http://www.yeniokul.k12.tr> (Şubat 2016)
- Sivil Toplum Kuruluşları.(2016). <https://www.cydd.org.tr>(20 Nisan 2017).

EKLER

EK-1: Yetkili Görüşme Formu	79
EK-2: Katılımcı Sanatçılar Görüşme Formu.....	81
EK-3: Yerli Ziyaretçiler Görüşme Formu	84
EK-4: Öğrenci Görüşme Formu	86
EK-5: Faaliyet Ortamı Gözlem Formu-1	88
EK-6: Dernek Tüzüğünden Biz Kesit.....	90
EK-7: UKKSA'ya ait Bazı Dökümanlardan Örnekler.....	91
EK-8: Faaliyet Ortamından Fotoğraflar	94
EK-9: Araştırma İzni	97
EK-10: Özgeçmiş.....	98

EK-1: Yetkili Görüşme Soruları

Tarih: ____/____/ 2016

Saat (Başlangıç-Bitiş): ____/____

Değerli yetkili;

Ben, Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitim Bölümü'nde yüksek lisans öğrencisiyim. "Eğitim kurumları dışındaki sanat oluşumlarının toplumun sanat eğitimine katkıları" konusunda çalışmalar yapıyorum. UKKSA' nın kurucusu olarak, görüşleriniz araştırmama ışık tutacaktır.

Görüşme esnasında vereceğiniz bilgilerin sadece araştırma amacıyla kullanılacağını ve gizli tutulacağını özellikle belirtmek isterim. Kayıtlar sizin çalışmalarınızı olumsuz şekilde etkilemeyecektir ve tüm paylaşımlar izinleriniz dahilinde yapılacaktır. Araştırmayı yürüttüğümüz öğretim üyesi dışında kimseyle paylaşılmayacaktır.

Araştırmaya katılımınızda gönüllülük esastır. Katılımınız esnasında sorulardan ya da araştırma sürecinden kaynaklanan herhangi rahatsızlık hissederseniz araştırmaya yardımı sonlandırmak istediğinizi belirtebilirsiniz.

Görüşmemizin en fazla 40 dk. süreceğini tahmin ediyorum. Samimiyetiniz ve katkılarınız ve bana zaman ayırdığınız için şimdiden teşekkür ederim.

Hamit Emre OKUR
Pamukkale Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Güzel Sanatlar Eğitimi Bilim Dalı

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı:

Yaşı:

Mesleği:.....

Eğitim Durumu:.....

Görüşme Soruları

1. Sizde UKKSA gibi bir kurumu inşa etme fikri ne ile ortaya çıktı? Hangi ihtiyaçtan doğdu?
2. UKKSA'dan önce sanatla ilgili ne tür çalışmalarınız oldu?
3. UKKSA'yı birkaç cümle ile nasıl tanımlardınız?
4. UKKSA'nın kurumsallaşma sürecinde yaşadığınız zorluklar nelerdir?
5. UKKSA bir sosyal sorumluluk projesi olarak tanımlanabilir mi? Nasıl?
6. Kendinizi kurduğunuz bu sanat oluşumunun neresinde görüyorsunuz?
7. Burayı ziyarete gelen konuk sanatçılar ve ziyaretçilerin edindiği ilk izlenimleri ve verdikleri tepkileri genel olarak nasıl tanımlarsınız?
8. Sizce UKKSA faaliyet gösterdiği bugüne kadar bulunduğu bölgedeki insanların yaşam tarzına birbirleriyle etkileşimlerine, ekonomisine, kültür ve sanatına ne yönde değişim sağlamıştır?
9. Gelecekteki etkiler için planladığınız yeni projeler nelerdir?

EK-2: Katılımcı Sanatçılar Görüşme Soruları

Tarih: ____/____/ 2016

Saat (Başlangıç-Bitiş): ____/____

Değerli sanatçılar;

Ben, Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitim Bölümü'nde yüksek lisans öğrencisiyim. "Eğitim kurumları dışındaki sanat oluşumlarının toplumun sanat eğitimine katkıları" konusunda çalışmalar yapıyorum. UKKSA' da sizlerle gerçekleştirdiğimiz sanat etkinlikleri konusunda görüşlerinizi almak istiyorum.

Görüşme esnasında vereceğiniz bilgilerin sadece araştırma amacıyla kullanılacağını ve gizli tutulacağını özellikle belirtmek isterim. Görüşmelerle ilgili dökümanlar sanatsal çalışmalarınızı etkilemeyecektir ve araştırmayı yürüttüğümüz öğretim üyesi dışında kimseyle paylaşılmayacaktır. Araştırma raporunda isimlerinize yer verilmeyecek, isimleriniz kodlanarak sunulacaktır.

Araştırmaya katılımınızda gönüllülük esastır. Katılımınız esnasında sorulardan ya da araştırma sürecinden kaynaklanan herhangi rahatsızlık hissederseniz araştırmadan ayrılmak istediğinizi belirtebilirsiniz.

Görüşmemizin en fazla 40 dk. süreceğini tahmin ediyorum. Samimiyetiniz ve katkılarınız ve bana zaman ayırdığınız için şimdiden teşekkür ederim.

Hamit Emre OKUR
Pamukkale Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Güzel Sanatlar Eğitimi Bilim Dalı

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı:

Yaş:

Ülke:.....

Eğitim:.....

Yabancı Katılımcı Sanatçılar-Görüşme Soruları

- 1.**Sanatı birkaç kelime ile tanımlayabilir misiniz?
- 2.** Buraya gelmeden önce çalıştay ve sanat organizasyonları konusundaki beklentileriniz nelerdi?
- 3.** UKKSA'ya geldiğinizde neler öğrenmeyi umdunuz?
- 4.** UKKSA aktiviteleri konusunda neler söylemek istersiniz?
- 5.** Sanat üretimlerinizi gerçekleştirirken hoşunuza giden şeyler nelerdi?
- 6.**Sanat çalışmalarınızı yaparken zorlandığınız şeyler nelerdi? Ne tür problemler yaşadınız?
- 7.** Arkadaşlarımızla birlikte UKKSA'da sanat çalışması yapmanın kazanımları hakkında ne düşünüyorsunuz?
- 8.** UKKSA'da ki sanat aktiviteleri gelecekteki planlarınızı etkiledi mi? Nasıl?
- 9.**Bu sanat etkinliğinin size kazandırdıklarını nasıl tanımlarsınız?
- 10.**UKKSA'da neler daha iyi yapılabilirdi? Hoşunuza gitmeyen şeyler nelerdir?
- 11.** UKKSA'ya gelecek sene tekrar katılım göstermek ister misiniz?

Yerli Sanatçılar Görüşme Soruları

1. UKKSA ile daha önce katılım gösterdiğiniz diğer sanat oluşumları arasında ne gibi benzerlikler ve farklılıklar görüyorsunuz?
2. UKKSA'nın Türkiye genelinde yerini nasıl tanımlarsınız?
3. UKKSA'da sizi en çok etkileyen şeyler neler oldu?
4. Buradaki sanatsal üretim sürecinizi nasıl tanımlarsınız?
5. Burada yaşadığınız ya da elde ettiğiniz deneyimler sonraki süreçte çalışma şeklinize ve sanatsal düşünme biçimlerinize nasıl yansıtacağını düşünüyorsunuz?
6. Sizce Türkiye'nin diğer bölgelerinde de UKKSA benzeri sanat oluşumları olsaydı ülke genelinde ne tür bir harekete veya etkiye neden olurdu?
7. UKKSA'nın tamamen halka açık bir şekilde sanatla ilgilenen herkese kapılarının açık olmasını sanat eğitimi açısından nasıl değerlendirirsiniz?
8. UKKSA'yı bir sosyal sorumluluk projesi olarak nasıl tanımlarsınız?
9. UKKSA'da gelecekte yapılacak etkinlikler için neler önerirsiniz?
 - *Ziyaretçi eğitimleri konusunda öneriler*
 - *Sanatçı katılımları konusunda öneriler*
 - *Sanat etkinlikleri konusunda öneriler*
10. UKKSA'nın bulunduğu bölgeyi ve toplumu dönüştürme anlamında katkılarını değerlendirir misiniz?

EK-3: Yerli Ziyaretçiler Görüşme Soruları

Tarih: ____/____/ 2016

Saat (Başlangıç-Bitiş): ____/____

Değerli ziyaretçiler;

Ben, Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitim Bölümü'nde yüksek lisans öğrencisiyim. "Eğitim kurumları dışındaki sanat oluşumlarının toplumun sanat eğitimine katkıları" konusunda çalışmalar yapıyorum. UKKSA' da ki izlenimleriniz konusunda görüşlerinizi almak istiyorum.

Görüşme esnasında vereceğiniz bilgilerin sadece araştırma amacıyla kullanılacağını ve gizli tutulacağını özellikle belirtmek isterim. Kayıtlar sizin, iş ve sosyal yaşamlarınızı etkilemeyecektir ve araştırmayı yürüttüğümüz öğretim üyesi dışında kimseyle paylaşılmayacaktır. Araştırma raporunda isimlerinize yer verilmeyecek, isimleriniz kodlanarak sunulacaktır.

Araştırmaya katılımınızda gönüllülük esastır. Katılımınız esnasında sorulardan ya da araştırma sürecinden kaynaklanan herhangi rahatsızlık hissederseniz araştırmadan ayrılmak istediğinizi belirtebilirsiniz.

Görüşmemizin en fazla 40 dk. süreceğini tahmin ediyorum. Samimiyetiniz ve katkılarınız ve bana zaman ayırdığınız için şimdiden teşekkür ederim.

Hamit Emre OKUR
Pamukkale Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Güzel Sanatlar Eğitimi Bilim Dalı

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı:

Mesleği:

Eğitim Durumları:.....

Yaş:.....

Görüşme Soruları

1. Bir tatil beldesinde bu tür kültür sanat akademisi ile karşılaşmak size neler düşündürdü?
2. Burayı ziyaret etme nedeninizi açıklar mısınız?
3. Burayı arkadaşlarınıza /tanıdıklarınıza görmeleri için hangi yönlerden tavsiyelerde bulunursunuz?

Sonraki senelerde buraya sizi getiren nedenler neler olur?

4. UKKSA'nın sanat faaliyetlerini nereden öğrendiniz? (görsel,yazılı medya,internet vb)
5. Daha önce başka bir sanatsal etkinlikte izleyici olarak bulundunuz mu? Bulunduysanız burayı farklı kılan unsurlar hakkında düşünceleriniz nelerdir?
6. UKKSA'ya bir öneride bulunmak isteseydiniz bu ne olurdu?
7. UKKSA her yaz çocuklar için sanat eğitimi programları düzenliyor. UKKSA ortamında çocuklarınızın (varsa) sanat eğitimi konusunda düşünceleriniz neler olurdu?

Okullardaki sanat eğitimi programlarından farklı kılan unsurlar nelerdir?

8. UKKSA yetişkinler için sanat eğitimi programları düzenleyecek olsaydı katılır mıydınız?

EK-4: Öğrenci Görüşme Soruları

Tarih: ____/____/ 2016

Saat (Başlangıç-Bitiş): ____/____

Değerli öğrenciler;

Ben, Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitim Bölümü'nde yüksek lisans öğrencisiyim. "Eğitim kurumları dışındaki sanat oluşumlarının toplumun sanat eğitimine katkıları" konusunda çalışmalar yapıyorum. UKKSA' da sizlerle gerçekleştirdiğimiz "sanat kampı" etkinliği konusunda görüşlerinizi almak istiyorum.

Görüşme esnasında vereceğiniz bilgilerin sadece araştırma amacıyla kullanılacağını ve gizli tutulacağını özellikle belirtmek isterim. Kayıtlar sizin, ebeveynlerinizin ve öğretmenlerinizin yazılı izinleri olmadan araştırmayı yürüttüğümüz öğretim üyesi dışında kimseyle paylaşılmayacaktır. Araştırma raporunda isimlerinize yer verilmeyecek, isimleriniz kodlanarak sunulacaktır.

Araştırmaya katılımınızda gönüllülük esastır. Katılımınız esnasında sorulardan ya da araştırma sürecinden kaynaklanan herhangi rahatsızlık hissederseniz araştırmadan ayrılmak istediğinizi belirtebilirsiniz.

Görüşmemizin en fazla 40 dk. süreceğini tahmin ediyorum. Samimiyetiniz ve katkılarınız ve bana zaman ayırdığınız için şimdiden teşekkür ederim.

Hamit Emre OKUR
Pamukkale Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Güzel Sanatlar Eğitimi Bilim Dalı

Kişisel Bilgiler

Cinsiyet:

Okulu :

Danışman Öğretmeni:.....

Öğrencinin sınıfı:.....

Uyruk:

Görüşme Soruları

1. Okuldaki sanat dersleri hakkında düşüncelerini öğrenebilir miyim?

Sonda:Okulda sanat derslerinde ne tür etkinlikler yapıyorsunuz?

Yapılan etkinliklerin size neler kazandırdığını düşünüyorsunuz?

2. Daha önce okul dışında herhangi bir sanat etkinliğine katıldınız mı? Nerede, Nasıl bir etkinlikti?

Alternatif: Daha önce okul dışında katıldığınız sanat etkinliklerinin ne tür etkinlikler yaptınız? Yaptığınız etkinliklerden neler öğrendiniz?

3. Buraya gelmeden önce yapacağınız sanat etkinliklerine dair beklentileriniz nelerdi?

Alternatif: Neler öğrenmeyi umarak geldiniz?

4. UKKSA Sanat kampındaki çocuk sanat etkinlikleri üzerine kimlerden nasıl bir bilgi aldınız?

5. Burada ki (UKKSA'daki) etkinlikleri anlatır mısınız?

Sonda:Ne tür çalışmalar yaptınız? (Resim, Heykel, Seramik vs.)

Yaptığınız çalışmalarda hangi malzemeleri kullandınız?

Sanatsal çalışmalar yaparken kendinizi nasıl hissettin?

Sanatçılarla paylaşımda bulundunuz mu? Onlarla neler konuştunuz? Onlardan neler öğrendiniz?

Sanatçıları çalışmalarını üretirken görmek size neler hissettirdi?

Sizi en çok hangi çalışma ve sanatçı etkiledi? Neden?

6. Çalışmanı/larını yaparken hoşlandığınız/ keyif aldığınız şeyler nelerdi?

7. Çalışmanı/larını yaparken zorlandığınız şeyler nelerdir? Ne tür problemler yaşadınız?(Malzeme eksikliği, Çevresel problemler, Arkadaşlarla uyumsuzluk, Eğitimcilerle uyumsuzluk vs.)

8. UKKSA'da yaptığınız çalışmalarının size neler kazandırdığını düşünüyorsunuz?

9. Burada yaptığınız etkinlikler kapsamında kendinizi hangi sanat dalına daha yakın görüyorsunuz? Neden?

10.Burada yaptığınız etkinlikler gelecekte sanatla ilgili planlarınızı nasıl etkiledi?

11. Buradaki sanat ortamının ve etkinliklerinin size sağladığı faydalar neler oldu?

Sonda: Sanat etkinliklerini izleme

Sanat etkinliklerine katılma

13. Buradaki ortamda sizi en çok etkileyen/ en çok hoşlandığınız şeyler nelerdir?

EK-5 Faaliyet Ortamı Gözlem Formu

Tarih: Saat: Yer:

1.	Faaliyet ortamında sanat atölyeleri nasıl konumlandırılmıştır?
2.	Sanat faaliyetlerinin türü nedir?
3.	Sanat çalışma mekânları izleyicilerin katılımına ve ziyaretine açık mıdır? Yanıt evet ise bunun için ne gibi düzenlemeler yapılmıştır?
4.	Sanatçı ve izleyici etkileşimi nasıl sağlanmaktadır?
5.	Sanatçılara çalışmalarını süresince ne tür imkânlar sunulmaktadır?

6.	Çalışmalar süresinde sanatçılar ve ziyaretçiler arasında kültürlerarası etkileşim için neler yapılmaktadır?
7.	Katılımcı sanatçıların ve ziyaretçilerin etkinlikler esnasında yaşadıkları güçlükler nelerdir.?
8.	Katılımcı sanatçıların ve ziyaretçilerin faaliyetler esnasında beklentileri nelerdir?
9.	Faaliyetler esnasında çocuklar için ne tür sanat öğretim etkinlikleri düzenlenmektedir? Bu öğretim etkinliklerinde sanatçıların aktif rolleri var mıdır? Varsa nelerdir?
10.	Çocukların atölye etkinliklerine ilgisi nasıldır?
11.	Sanatçılar ve bölge insanları arasında ne tür etkileşimler yaşanmaktadır?
12.	Kurum yetkililerinin sanatçılardan ve ziyaretçilerden beklentileri nelerdir?

EK-6: Dernek Tüzüğünden Biz Kesit

KNİDOS KÜLTÜR SANAT DERNEĞİ (KKÜSAD) TÜZÜĞÜ

BİRİNCİ BÖLÜM

GENEL HÜKÜMLER

Madde 1- Derneğin Adı ve Merkezi: "Knidos Kültür Sanat Derneği"dir. Kısa adı KKÜSAD'dır.

Derneğin Merkezi: İstanbul'dur: Moda Caddesi Lütfübey Sokak No.5/1 Moda - Kadıköy -İSTANBUL'dadır.

Madde 2-Derneğin Amacı

Knidos Kültür Sanat Derneği (KKÜSAD) Türkiye'de Kültür ve sanatın geliştirilmesine, araştırılmasına, tanıtımına katkı sunmak, topluma ve gelecek kuşaklara sanat sevgi, bilgi ve birikimini aktarmak amacıyla, sanatın ve kültürün bütün alanlarında (felsefe, edebiyat, plastik sanatlar, sahne sanatları, müzik vd.) ulusal ve evrensel değerlere,kültür ve sanat etiğine bağlı kalarak kültür ve sanata gönül vermiş kişi ve kuruluşların destek ve katılımı ile ulusal ve uluslararası alanda sivil toplum kuruluşu olarak etkinlik göstermeyi amaçlamaktadır.

Madde 3-Çalışma Konu ve Biçimleri

1- Dernek etkinliklerinin geliştirilmesi için kültür ve sanat yarışmaları, kurs, seminer, sempozyum, konferans ve panel gibi eğitim çalışmaları ve araştırmaları yapmak, yarışmalar için maddi veya aynı ödüller vermek

2- Bu etkinlikleri gerçekleştirirken, Yönetim Kurulu'nca davet edilen kültür ve sanat alanında uzman yurtiçi ve yurtdışından gelecek katılımcılara ilişkin yol, konaklama ve vd. masrafları karşılamak.

3- Üyelerinin, sanatçıların ve sanat öğrencilerinin, çocukların, vatandaşların yararlanmaları ve eğitimi için resim, heykel, cam, seramik, geleneksel el sanatları, fotoğraf, video, sinema, özgün baskiresim, vd atölyeleri; sanat köyleri kurmak, kitaplık, tarih ve sanat araştırma merkezi oluşturmak sosyal, kültürel, sanatsal tesisler kurmak ve bunları tefriş etmek,

4- Dergi, gazete, bülten yayınlamak; yemekli toplantılar, konser, balo, tiyatro, sergi, spor, gezi etkinlikleri vb. düzenlemek,

5- Kültür, sanat ve eğitime destek amacı ile ihtiyaç sahibi öğrencilere maddi ve manevi destekte bulunarak, gereğinde burslar vererek başarılı bireyler yetiştirmesine olanak sağlamak.

6- (Gereğinde) Maddi durumu ve koşulları iyi olmayan yeterli ve yetenekli muhtaç sanatçıya maddi destek vermek

7- Dernek amaçlarını gerçekleştirmek için her türlü menkul- gayrimenkul, demirbaşlar satın almak,

8- Ölüm, hastalık, doğal felaketler, geleneksel törenler sırasında ortaya çıkan zorluklarda üyeler ve sanatçıları arasında her türlü kültürel, sosyal dayanışmayı sağlamak,

9- Derneğin kuruluş amacına uygun olarak kültür ve sanatın gelişmesine yönelik dernek üyelerinin, özel ve tüzel kişilerin hazırlamış olduğu projeleri ortak yürütmek, maddi (aynı ve nakdi bağış) ve manevi destek sunmak. Bu amaçla aynı ve nakdi bağışları toplamak, aynı ve nakdi bağışlarda bulunmak

10- Amacın gerçekleşmesi doğrultusunda, sağlıklı bir çalışma ortamını sağlamak için basımevi, sanat atölyeleri ,sanat galerileri açmak, her türlü teknik araç ve gereç, demirbaş ve kırtasiye malzemelerini temin etmek,

Şekil 1: UKKSA'nın web sitesinde yayınlamış olduğu dernek tüzüğüne ilişkin ekran görüntüsü

EK-7: UKKSA'ya ait Bazı Dökümanlar

DÜNYAYA BARIŞ ÇAĞIRISI

UKKSA
6. KNIDOS'UN
SIR'I FESTİVALİ
(BARIŞ VE
SANAT)

MUĞLA'nın Datça İlçesi'nde, Uluslararası Knidos Kültür ve Sanat Akademisi (UKKSA), Uluslararası Knidos'un Sır'ı Sanat Festivali'nin 6.sını düzenledi.

Knidos kapısı

Knidos Aslanı

Akademi Kütüphanesi

Afrodit yorumlaması

HÜLYA ASLAN

MUĞLA- UKKSA Başkanı Nevzat METİN, açılış töreninde yaptığı konuşmada: Bu yıl festivalin ana temasının, 'barış ve sanat' olduğunu belirterek, "Sanatın olduğu yerde insanlık tarihi, barışın olduğu yerde insanlık vardır. Can Yüce'ni anma etkinliklerimizde, bu yıl 15 farklı ülkeden farklı dil ve kültürlerden şairler gelecektir. (BARIŞ)'in sırrını sanat diliyle ifade etmeye çalıştık."

Yemen, İsrail, Filistin, Suriye, Irak, İran, Azerbaycan, Ermenistan, Kıbrıs Rum Dünyamızın birçok bölgesinde kan ve gözyaşı yaşanırken, sanat ve barışa olan ihtiyacımız katlanarak artmaktadır," dedi.

"13 Ağustos günü, Dünya'da Barışın Sır'ı Uluslararası Şiir Sempozyum'unda; Türkiye'den birçok şairin katılımı ile barış anlatıldı.

Aralarında, birbirleri ile savaşan ülkeler de olmak üzere, Azerbaycan, Ermenistan, İran, Irak, Suriye, İsrail, Lübnan, Filistin, Yemen, KKTC, Kıbrıs Rum kesiminden sanatçılar katıldılar.

Festival çerçevesinde, Türk Edebiyatı'nın usta şairlerinden Can Yüce'ni anma etkinlikleri, yansırıra 30'a yakın kültür sanat etkinliğinin düzenleneceğini ifade eden UKKSA BŞK. Nevzat METİN; Ekim sonuna kadar, ulusal ve uluslararası 200'e yakın sanatçının katılımıyla resim, heykel ve seramik sempozyumları, müzik konserleri, şiir dinletileri ve panelerin düzenleneceği 30 ayrı etkinlik yapılacaktır.

Önümüzdeki projelerimizde ulusaldan yerele tüm sanat camiamızdaki sanatçılarımızı akademimizde görmek arzusunundayız, bu bağlamda memleketim Yozgat'ın yetiştirdiği Edebiyat, Kültür-sanat adamlarının dışında sanayi ,turizm gibi alanlarda hizmet vermiş kişilerde akademimizde görmek istemekteyiz.

Bu yılki sanat festivalimizde Marmaris - Datça buluşması oldu, Marmaris'ten çok sayıda sanatsever etkinliğin açılışına katıldılar bu bizim ve sanatseverleri ziyadesiyle memnun etmiştir.

Çıkığımız bu zorlu sanatsal yolda, tüm sanatsever halkımızla

Hülya Aslan ve Nevzat Metin birarada

Mustafa Kemal Atatürk

beraber; Kültür Bakanlığı , Turizm Bakanlığı başta olmak üzere yerel yönetimler, kartu kurum ve kuruluşları ile sanayicilerin desteklerini bekliyoruz," dedi.

Kültür- Sanat'a verdiği önem ve

değerle UKKSA ULUSLARARASI KNIDOS KÜLTÜR SANAT AKADEMİSİ'ni gönülden destekliyor kendileri için sanat adına yazılmış çözümlü, söylenmiş, haber, görsel ve yayınlanmaların bütünüdür bir haber akademisi oluşturarak linklerle okumanıza sunuyoruz.

UKKSA 6.KNIDOS'UN SIR'I FESTİVALİ
<http://www.datcadetay.com/ukksa-6-knidosun-siri-festivali.html>
"SAVAŞI YENECEK TEK OLGU SANAT"
<https://www.evrensel.net/haber/278449/savasi-yenecek-tek-olgu-sanat>

"KNIDOS TA FESTİVAL HAVASI"
<http://www.hurriyet.com.tr/knidos-festival-havasi-40094124>
"MUĞLA DATÇA DÜNYANIN SANATA VE BARIŞA İHTİYACI VAR"
<http://www.haberler.com/mugla-datca-dunyanin-sanata-ve-barisaihtiyaci-var-8680506-haber/>
"KNIDOS VE MEŞHUR AFRODİT HEYKELİNİN SIRRINI"
<http://blog.milliyet.com.tr/knidos-ve-meshur-afrodit-heykeli-nin-sirri-48441>
"DATÇA' DA NEVZAT AKADEMİSİ"
<http://www.gazetesiz.com/makaleler/nazim-alpman/datcadanevzat-akademisi-121259.html>

<https://www.facebook.com/ukksakademisi/>

DATÇA UKKSA'DA GELECEĞİN SANATÇILARI YETİŞTİRİYOR
<http://www.haberler.com/datca-gelecegin-sanatcilariyetisiyor-8528719-haber/>

DATÇA UKKSA'DA SANATÇILAR BARIŞ SANATLA GELECEK DÜŞÜNCE-SİYLE ÜRETİYORLAR
<http://www.haberler.com/datca-baris-sanatla-gelecek-dusuncesiyle-8418750-haber/>

UKKSA Show Room

Şekil 2: Basında UKKSA

Şekil 3: 2016 Yılı etkinlik destekçileri

...Oradan...Buradan...

Özlem SOYDAN

ozlemsoydan.wordpress.com

Veni, vidi, vici -3-

*İngiltere yaz okuluna öğrencilerimizi götürdük. Ascotta bir okulda yaşıyoruz. Çocuklarımız yemek hariç her konuda çok mutlu. Sabah kahvaltıda verilen kuru fasulyeyi anlamsız buluyorlar. Akşam yemeğinde çıkan peynirleri araklayıp kahvaltıya getiriyorlar. Akşam yemeğinde başlanmış patatese burun kıvrıp aç kalıyorlar filan. Dolayısıyla başımızın etini yiyorlar "bizi markete götürün" diye. Götürelim de, en yakın markete ya kaldırıma olmayan bir caddeden geçiliyor ya da bir ormandan ve köprü altından geçerek. Baskılar bizi yıldırıyor tabii ve biz ikinci yolu seçtik. 9 ve 13 yaş arası yirmi yedi adet Türk çocuğu ve üç bayan öğretmen olarak daldık ormana. Baltalar elimizde, uzun ip belimizde güle oynaya gittik, küçük küçük bakkalı talan ettik ve tekrar yola çıktık. Ancak bu kez köprü altını ellerinde viski şişeleriyle bir grup kayak genç işgal etmişti. Çocuklarımız tabii ki gördükleri manzara karşısında sessiz kalmama haklarını kullanarak gençlere gözlerini dikip yorum yapmaya daldılar. Kiyafetleri, görüntüleri, içişleri bulunmaz malzemeydi tabii de genç İngiliz grup bundan çok hoşlanmayarak ırkçı küfürler etmeye başladılar. Çobanların hayatının ne zor olduğunu o 27 çocuğu köprünün altından geçirmeye çalışırken anladık. "Arkanıza bakmayın" ve "Göz teması kurmayın" uyarılarımıza rağmen bizi takip etmeye başlayan grupları kaygılı bakışlarıyla çekemiyorlardı. İleride ormana girdiğimizde bu gençlerin arkamızda olmaması gerektiği için söylemelerimizi sertleştirerek zorunda kaldık. "Ben sizi korurum Miss Soydan" diye en arkaya geçmeye kalkışan cücüğümüzü öne çekiştim. Hızlanma emri ve arkaya bakana ceza tehdidi filan derken çok şükür sadece benim sırtıma denk gelen bir taşla ormana yalnız dalmayı başardık. Kampüse varınca önce kucaklaştık, sonra dünyanın en zor elde edilmiş abur-cuburuna yumulduk.

*Hong Kong Adası'nda bir hale girdik. Bizim balık pazarlarının bile kokusuna dayanamazken, maymun beyni benzeri bilimüm sakatatın sallandığı bir halde ne bulmayı umuyordum bilinmez ama ziyaretim pek uzun sürmedi zaten. Oradan çıkıp bir sokak pazarına daldık. Kılıç boyunca yarınsı kesilip satılmış diğer yarınsı hala canlı bir şekilde müşteri bekleyen balıklar, buldukları leğenden çıkıp satıcıya çıkartmadan kaçmaya çalışan ama anca köşe başına ulaşabilen kocaman yengeçler pek de keyifli görüntüler sunuyordu. Hızla uzaklaştık.

*Mostar'dan kalkan otobüsle iki kere sınır kontrolünden geçtikten sonra gece 10-11 gibi Dubrovnik'e vardık. İndiğimiz bomboş alanın yaşadığı hiçlik hissiyle bir süre öylece kaldıktan sonra durumumuzu fark edip gülmeye başladık. Bulduğumuz yer öyle anlamsız görünüyordu ki her yöne gidebilirdik. Şehir merkezi burası mıydı? Oteller ne taraftaydı? Derken ilerideki durakta gördüğümüz kızlar eşimin gözlerini parlattı: "Bu saatte giyinip süslenmiş bir grup genç İngiliz kız olsa olsa şehir merkezine eğlenmeye geliyor olabilir. Orada da illa ki otel vardır!" Kızların peşinden otobüse atladık ve indikleri yerde de indik. Ancak onlar çil yavrusu gibi dağılınca biz yine kalakaldık. Arkamızda koca bir duvar, önümüzde kimsenin gitmediği yollar. Eşim duvarın oradaki merdivenlerden inip baktı ve geri döndü: "Bir şey yok. Karanlık bir geçide çıkıyor, ileride tekrar merdivenler var. İnmedim. Orada bir şey olmaz zaten." Ne yapacağımızı kestirmeye çalışırken ileride kuytuda müşteri beklediğini düşündüğümüz kadın bize yanıştı: "Do you need room my darling?" Gece vakti karanlık, izbe ve bilmediğiniz bir yerde ellili yaşlarında, sarışın, mini etekli bir kadın size bu soruyu sorsa ne dersiniz? Sersemledik tabii ama bir süre kadınla konuşuktan sonra başka çaremiz olmadığına inanarak düştük peşine. Az önce eşimin indigi merdivenleri birlikte indik. Karanlık geçidi geçip diğer merdivenleri de inerek bir kapıdan geçince koca bir şenlik alanı serildi önümüze. Meğer bütün Dubrovnik oradaymış. Karanlıkta göremediğimiz koca duvarlar da tarihi surlarmış.

Ortamin kalabalığından rahatlamış bir şekilde halimize gülmeye başlamıştık ki müstakbel oda sahibimiz daracık bir sokağa dalıp karanlığa ve sessizliğe doğru merdivenleri çıkmaya başladı. Çıktı, çıktı, çıktı. Biz de peşinden çıktık, çıktık, çıktık. Nihayet çok tatlı bir odanın anahtarını elimize alıp yalnız kaldık. Ancak aklıktan öldüğümüz için tekrar kendimizi dışarı atıp merkeze indik. Mekanların önündeki menüleri inceleye inceleye sokağı bitirdik ama maalesef bulduğumuz en ucuz yiyecek 80 Kunaya pizza idi. Aç ve yorgun bir halde bir süre daha sürünmeye devam etmemiz gerekti. Ta ki önünden geçmekte olduğumuz döviz bürosunda 1 Euro'nun 8 Kunaya denk geldiğini görene kadar. Hırvatistan'ı çalışmadan yola çıkmanın cesasını çekiyorduk ama tabii heyecan da güzeldir...

Kırgız sanatçılar, Datça'ya hayran kaldı

Datça'da, altı yıl önce hizmete giren Uluslararası Knidos Kültür ve Sanat Akademisi'nin (UKKSA) son konukları Kırgız sanatçılar oldu.

UKKSA'da, ortak bir çalışma için bir araya gelen ikisi heykeltıraş, dördü ressam 6 Kırgız sanatçı on gün süneyle birbirinden ilginç eserlere imza attı.

UKKSA Yönetim Kurulu Başkanı Nevzat Metin, çok yoğun bir sezonun geride bıraktıklarını belirterek, "Ülkemizin bu yıl yaşadığı bütün olumsuzluklara rağmen, UKKSA'da şuan kadar 51 ayrı etkinlik düzenledik. Müzik, edebiyat, resim, seramik ve heykel sempozyumlarımız büyük ilgi gördü. İnsanların sanata ve kültüre o kadar doyumunsuzluğu varmış ki, bu yıl 40 bin ziyaretçi ağırladık. Yerli ve yabancı 250 sanatçı etkinliklerimize katıldı. 2017 yılında, çok daha geniş kapsamlı etkinlikler yapmayı planlıyoruz.

Eğer kurum ve kuruluşların biraz daha desteği olursa, önümüzdeki yıl burada sanat ve kültür ortamını en iyi şekilde yansıtmaya

çalışacağız" dedi. Kırgız heyeti adına konuşan Psikiyatrist Doktor ressam Yıldız Asangali, UKKSA'da çok güzel bir çalışma ortamı bulduklarını söyledi.

Asangali, "Datça'ya bu yıl üçüncü kez

geldik. Burada olmaktan çok mutluyuz. UKKSA'da güzel bir çalışma ortamı var. Gelecek yıllarda da burada olmak istiyoruz. Yaptığımız çalışmalarla

ülkemin sanatını, Türkiye'ye ve tüm dünyaya tanıtıyoruz. Kırgız sanatçıları son yıllarda dünyanın pek çok ülkesinde başarılı çalışmalarıyla atıyorlar. Sadece Kırgızistan'da değil, ABD, Rusya ve farklı ülkelerde, sanatçılarımızın isimleri biliniyor. Eserleri büyük müzelelerde sergileniyor" diye konuştu.

Bizimle çalışmak ister misiniz?

USLU OTEL

ROYAL YACHTING

Belirli departmanlarda 12 ay çalışacak personel alımı yapacaktır.

Müracaat için lütfen irtibata geçiniz.

ZAYİİ

Datça Liman Başkanlığında kayıtlı, Datça/1811109 Bağlama nolu "KORYAK" isimli tekne için Bağlama Kutuğu Ruhsatnamesini kaybettilim. Hükümsüzdür. (Seri:0083888 Belge No: DM11BK0177A299013) Yiğit CAN 11378957438

ÇIRAK ARANIYOR

Tel: 0533 465 00 93
0252 712 47 00
DENKA İNŞAAT

DEN-KA İNŞAAT ve MİMARLIK BÜNYESİNDE ÇALIŞMAK ÜZERE ELEKTRİK TEKNİSYENİ ARANIYOR. Tel: 0541 811 91 08

DATÇA DOĞUŞ MATBAACILIK GAZETECİLİK
☎ : 712 05 82 - 712 31 31MALİYE İLE ANLAŞMALI MATBAA
FATURA, FİŞ, İRSALİYE vs. RESMİ EVRAK İŞLERİNİZDE, KARTVİZİT, DAVETİYE, KAŞE, BROŞÜR, LOGO ÇALIŞMASI TUM MATBAA İŞLERİNİZDE HİZMETİNİZDEDİR.

Şekil 4: Basında UKKSA'dan bir haber

Ek-8: Faaliyet Ortamından Fotoğraflar

Şekil 5: Sanatçılar çalışırken

Şekil 6: Sanatçı çalışma ortamından bir detay

Şekil 7: Sanatçı çalışma ortamından bir detay

Şekil 8: Çocuk Sanat Kampı etkinliklerinden bir detay

Şekil 9: Çocuk Sanat Kampı etkinliklerinden

Şekil 10: Çocuk Sanat Kampı etkinliklerinden

EK-9: Araştırma İzni

KNIDOS
KÜLTÜR VE SANAT DERNEĞİ

Araştırma İzni

ULUSLARARASI KNIDOS KÜLTÜR SANAT AKADEMİSİ
(International Knidos Culture and Art Academy)

PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü'ne

142161010 numaralı yüksek lisans öğrencisi Hamit Emre OKUR'un "Eğitim Kurumları Dışındaki Sanat Oluşumlarının Toplumun Sanat Eğitimine Katkıları (UKKSA Örneği)" konulu tez çalışması için kurumumuzda gözlem yapması, etkinliklere katılması, anket, röportaj gibi uygulamalar gerçekleştirilmesi tarafımızca uygun bulunmuştur.

Bilgilerinize arz ve rica ederim.

Nevzat Metin
UKKSA BAŞKANI

KNIDOS
KÜLTÜR ve SANAT DERNEĞİ
Koşuyolu Mah. Eski Koşuyolu Cad. No: 111/A
Kadıköy / KATKÖY / İSTANBUL
Tel: (0216) 349 26 10 Faks: (0216) 349 26 10
Kadıköy V.D.: 5640520013 Örgütlenme No: 34-144/000

Koşuyolu Mh. Eski Koşuyolu Cad. No: 111 / A Kadıköy / İstanbul Tel: (0216) 349 26 10 Fax: (0216) 349 26 10
www.ukksakademi.com info@ukksakademi.com

EK-10: Özgeçmiş

Kişisel Bilgiler	
Adı	Hamit Emre
Soyadı	OKUR
Doğum yeri ve tarihi	Tarsus – 05/03/1986
Uyruğu	T.C
İletişim adresi ve e-mail adresi	Kültür mah.4309 sokak UCUZ apt.B Blok 20/7 Akdeniz/MERSİN www.hamitemreokur@gmail.com
Eğitim	
İlköğretim	Mersin Gazi Paşa İlköğretim Okulu
Lise	Mersin Nevit Kodallı Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi- Resim Bölümü
Yükseköğretim (Lisans)	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi -Resim-İş Öğretmenliği
Yükseköğretim (Yüksek Lisans)	Denizli Pamukkale Üniversitesi –Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı-Resim-İş Eğitimi Bilimdalı
Yabancı dil	
Yabancı dil adı –SINAV ADI-Sınavın Yapıldığı ay ve yıl	İngilizce – PTE- Temmuz 2015 Puan: 39
(Varsa) Mesleki Deneyim	
Yıl (lar)	Mesleki deneyim
2011-2012	Muğla Sanat Merkezi

